

Sisällysluettelo

Yhtiökokouskutsu	30
Hallituksen toimintakertomus	31
Osakkeenomistajat ja osakkeet	43
Konsernin tunnusluvut	45
Konsernitilinpäätös, IFRS	47
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS	51
Emoyhtiön tilinpäätös, FAS	88
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot, FAS	90
Allekirjoitukset	95
Tilintarkastuskertomus	96

Varsinainen yhtiökokous 26.4.2019

Atria Oyj:n osakkeenomistajat kutsutaan varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään perjantaina 26. huhtikuuta 2019 Helsingissä, Finlandia-talossa.

Yhtiökokouksessa käsitellään muun muassa yhtiöjärjestyksen 14 §:n mukaan varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat.

Yhtiökokouksen tiedonanto julkaistiin valtakunnallisissa lehdissä 20.3.2019. Yhtiökokousasiakirjat ovat nähtävillä Atrian verkkosivuilla osoitteessa www.atria.com.

Atria Oyj julkaisee tulostietoja vuonna 2019 seuraavasti:

Tilinpäätöstiedote 2018	13.2.2019
Vuosikertomus vuodelta 2018	viikolla 13/2019
Osavuositarkastus Q1 (3 kk)	26.4.2019
Puolivuositarkastus H1 (6 kk)	18.7.2019
Osavuositarkastus Q3 (9 kk)	23.10.2019

Atrian taloudellinen informaatio julkaistaan ajantasaisesti yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.atria.com.

Atria Suomi kasvoi vahvasti – raaka-ainekustannukset painoivat tulosta

Atrian toteuttaman Terve Kasvu -strategian mukaisesti yhtiön liikevaihdon kasvu perustui orgaaniseen kasvuun. Konsernin liikevaihto kasvoi vertailukelpoisin valuuttakurssein 2 prosenttia. Atria Suomen liikevaihto kasvoi edellisvuoteen verrattuna, ja nousi jo yli miljardin euron. Atria Suomi lisäsi myyntiään tärkeille vähittäiskauppa- ja Food Service -asiakkaille merkittävästi. Muiden liiketoiminta-alueiden liikevaihto euroissa oli edellisvuotta pienempi. Vuoden 2018 aikana Atria ei tehnyt yritysostoja.

Konsernin liikevoitto jäi edellisvuoden liikevoitosta. Tuloskehitys Suomessa ja liiketoiminta-alue Tanska & Virossa oli positiivista. Ruotsissa ja Venäjällä raaka-aineiden hintojen nousu ja Ruotsin siipikarjaliiiketoiminnan haasteet heikensivät tuloksentekeyttä. Kesän huono satokausi nosti tuotantokustannuksia lihaloilla. Sen seurauksena lihan ja muiden maataloustuotteiden hinnat lähtivät nousuun vuoden lopulla.

Atrian edustamien tuoteryhmien kysyntä markkinoilla kehittyi myönteisesti. Erityisesti Suomessa kasvu oli vahvaa. Muilla liiketoiminta-alueilla kysynnän kasvu oli maltillisempaa.

Kertomusvuonna Atrian tase pysyi vahvana ja rahoitusasema oli hyvä.

Terve Kasvu – Atria-konsernin strategia

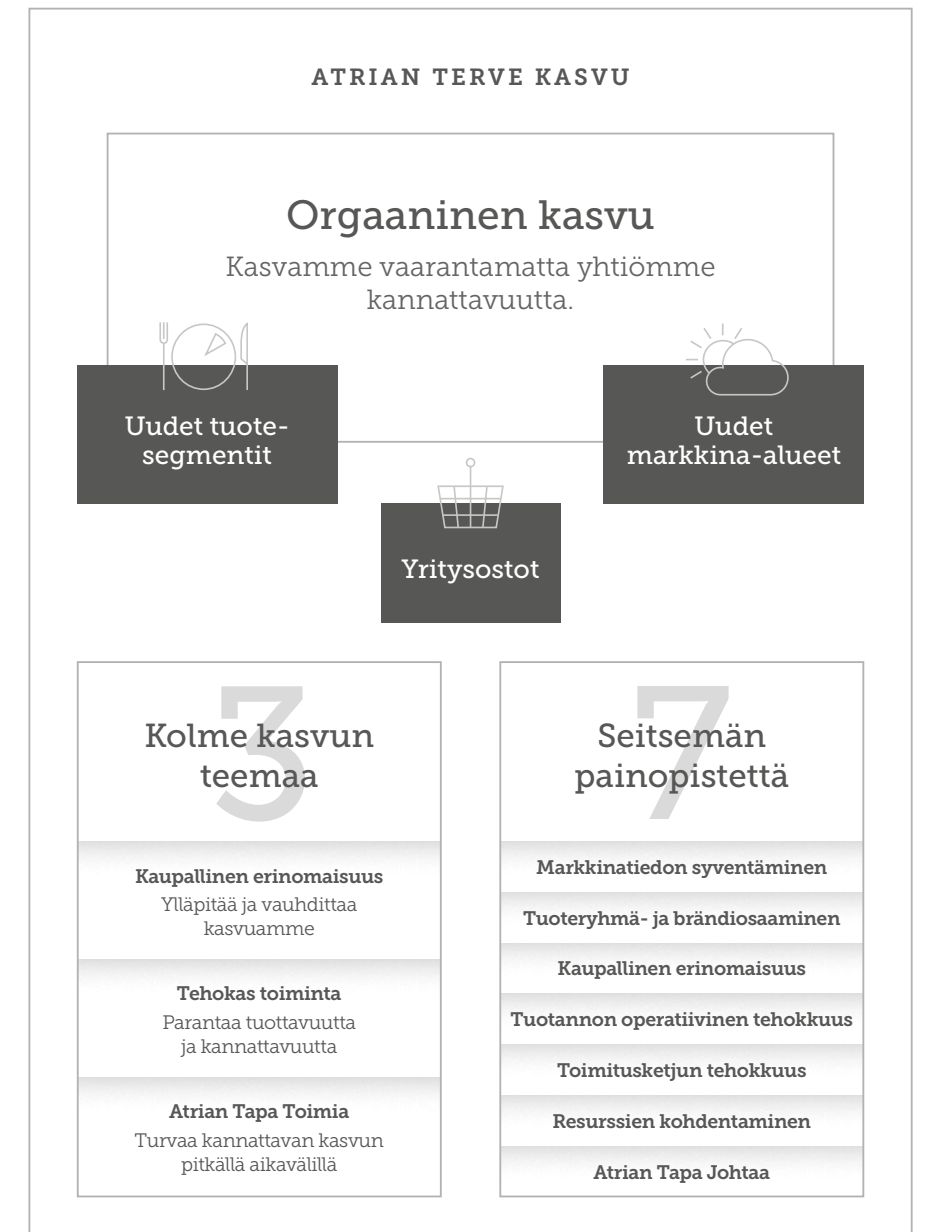
Atria pyrkii Terveen Kasvun strategialaan kasvamaan kannattavasti. Yhtiö hakee kasvua ensi sijassa orgaanisesti, nykyisiä toimintoja kehittämällä ja kasvattamalla. Kasvua vauhditetaan kehittämällä uusia tuotesegmenttejä ja laajentamalla uusille markkina-alueille.

Orgaanista kasvua täydentävinä toimenpiteinä Atria kartoittaa yritysostoja ja muita mahdollisia yritysjärjestelyjä. Terveen Kasvun strategiallaan Atria pystyy vastaamaan liiketoimintaympäristön jatkuviin muutoksiin sekä lisäämään yhtiön omistaja-arvoa pitkäjänteisesti.

Atria toteuttaa strategiaansa kolmen, konsernille yhteisen kasvuteeman kautta. Kukin liiketoiminta-alue (segmentti) jalkauttaa teemat toteuttamalla seitsemän painopisteen mukaisia hankkeita, projekteja ja toimenpiteitä.

Atrian pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat:

- Liikevoitto 5 %
- Omavaraisuusaste 40 %
- Oman pääoman tuotto 8 %
- Osingonjako tilikauden voitosta 50 %

Atria Suomi -konserni

Taloudellinen katsaus

Atria-konsernin tammi-joulukuun liikevaihto oli 1 438,5 miljoonaa euroa (1 436,2 milj. euroa). Konsernin liikevaihto vertailukelpoisin valuuttakurssein kasvoi 2 prosenttia. Liikevoitto oli 28,2 miljoonaa euroa (40,9 milj. euroa). Atria Suomen liikevaihto kasvoi 32,8 miljoonaa euroa edellisvuoteen verrattuna ja nousi yli miljardiin euroon. Suomessa myynti vähittäiskauppaan ja Food Service -asiakkaille on kasvanut tasaisesti koko vuoden ajan. Ruotsin kruunun ja Venäjän ruplan heikentyneet valuuttakurssit painoivat konsernin liikevaihtoa tammi-joulukuussa.

Atria Tanska & Viron konserni

Atria Suomen ja Tanska & Viron liikevoitto oli edellisvuotta parempi. Suomessa alkuvuoden hyvä tulos ja grillauskauden myynnin onnistuminen vahvistivat liikevoittoa. Ruotsissa liiketulosta painoivat siipikarjaliiketoiminnan heikko kannattavuus ja kohonneet raaka-ainekustannukset. Venäjällä merkittävästi kohonneet raaka-ainekustannukset painoivat liiketulosta.

Atria Tanska & Viron konserni

Atria lanseerasi onnistuneesti elokuussa uuden Vegyu-brändin, joka on 100-prosenttisesti lihaton tuotesarja. Laajan sarjan tuotteissa on valmisruokia, leikkeitä ja ruoanlaittotuotteita. Vegyu on tarkoitettu kuluttajille, jotka etsivät vaihtoehtoja lihapohjaisille tuotteille tai haluavat vaihtelua ruokaratkaisuihin.

Atria Suomi -konserni

Syyskuussa Atria Suomi päätti investoida Nurmon ja Sahalahden siipikarjatuotantolaitoksiin yhteensä 3,4 miljoonaa euroa. Sekä Nurmossa että Sahalahdella lisätään broilereiden leikkuukapasiteettia.

Atria Suomi -konserni

Atria teki marraskuussa päätöksen lisätä nauta-, sika- ja siipikarjarehujen valmistusta Ilmajoen Koskenkorvan tehtaalla. Rehutehtaalle rakennetaan uusi siipikarjarehun valmistuslinja sekä nauta- ja sikarehujen varastosiloja. Investoinnin toteuttavat A-Rehu Oy:n vuokraamien kiinteistöjen omistajat Suurusrehu Oy ja Oy Feedmix AB. Koskenkorvan rehutehtaan valmistuskapasiteetti kasvaa investoinnin myötä noin 30 prosenttia kaikissa rehulajeissa: naudan-, sian- ja siipikarjanrehuissa. Investoinnilla parannetaan myös broilerirehujen toimitusvarmuutta. Investoinnit toteutetaan vuoden 2019 aikana ja ne ovat tuotannollisessa käytössä vuoden 2020 alusta lähtien.

Atria Suomi -konserni

Ruotsissa siipikarjayksikön 2-vuotisen kehitysohjelman investoinnit saatiin valmiiksi loppuvuoden aikana. Loppuvuoden aikana Atria on tehnyt aktiivisesti toimenpiteitä kaupallisten toimintojen ja toimitusketjun kustannustehokkuuden parantamiseen siipikarjayksikössä.

Atria Suomi -konserni

Venäjällä Sinyavinon kestromakkaratehtaalla vuoden alussa käynnistetty investointihanke on valmistunut. Investointi mahdollistaa uudentyyppisten kestromakkara- ja kokolihat tuotteiden valmistuksen vähittäiskauppa-asiakkaille. Hankkeen kustannusarvio oli noin 0,8 miljoonaa.

Atria Suomi -konserni

Konsernin vapaa kassavirta katsauskaudella (liiketoiminnan rahavirta - investointien rahavirta) oli 2,0 miljoonaa euroa (19,2 milj. euroa). Liiketoiminnan kassavirta oli 47,2 miljoonaa euroa (64,5 milj. euroa) ja investointien kassavirta oli -45,2 miljoonaa euroa (-45,3 milj. euroa). Liiketoiminnan kassavirtaa heikensi käyttöpääomaerien kasvu. Vaihto-omaisuuteen on sitoutunut käyttöpääomaa 12,9 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2017 lopussa.

Atria Suomi -konserni

Atria Suomen tammi-joulukuun liikevaihto oli 1 019,2 miljoonaa euroa (986,4 milj. euroa). Liikevaihto kasvoi 32,8 miljoonaa euroa. Liikevaihdon kasvu johtui edellisvuotta selvästi paremmasta myynnistä vähittäiskauppaan ja Food Service -asiakkaille. Liikevoitto oli 36,7 miljoonaa euroa (36,3 milj. euroa). Alkuvuoden hyvä tulos ja grillauskauden onnistuminen vahvistivat liikevoittoa. Viimeisellä neljänneksellä kohonneet kustannukset painoivat koko vuoden liikevoittoa.

Atria Suomi -konserni

Atria Ruotsin tammi-joulukuun liikevaihto oli 287,9 miljoonaa euroa (307,2 milj. euroa). Liiketulos oli -7,1 miljoonaa euroa (2,4 milj. euroa). Liikevaihdon lasku johtui Ruotsin kruunun heikosta valuuttakurssista ja Nordic Fast Food -liiketoimintojen myynnistä joulukuussa 2017. Paikallisessa valuutassa liikevaihto oli edellisvuoden tasolla. Koko vuoden tulosta painoivat korkeammat raaka-ainekustannukset, siipikarjaliiketoiminnan heikko kannattavuus ja alkuvuonna toteutuneet henkilöstöjärjestelyt.

Atria Tanska & Viron konserni

Atria Tanska & Viron tammi-joulukuun liikevaihto oli 97,4 miljoonaa euroa (98,9 milj. euroa). Liikevoitto oli 5,3 miljoonaa euroa (5,2 milj. euroa). Virossa lihatuotteiden markkina on kasvanut noin 2 prosenttia vuoden 2018 aikana. Atrian myynti vähittäiskauppaan on lisääntynyt koko vuoden ajan markkinan kasvua voimakkaammin. Kireä hintakilpailu on painanut liikevaihtoa Tanskassa. Liiketoiminta-alueen liikevoitto vahvistui hieman hyvän kustannusten hallinnan ja suotuisan myynnin rakenteen ansiosta.

Atria Venäjän konserni

Atria Venäjän tammi-joulukuun liikevaihto oli 75,1 miljoonaa euroa (85,7 milj. euroa). Liiketulos oli -4,0 miljoonaa euroa (0,8 milj. euroa). Liikevaihdon lasku johtui heikentyneestä ruplan kurssista ja pienentyneestä myynnistä vähittäiskauppaan. Paikallisessa valuutassa liikevaihto laski noin 1,5 prosenttia. Liharaaka-aineiden hinnat ovat nousseet koko vuoden ajan.

Atria Suomi -konserni

Atria Suomi -konserni

Tärkeimmät tunnusluvut, milj. euroa

	2018	2017	2016
Liikevaihto	1 438,5	1 436,2	1 351,8
Liikevoitto	28,2	40,9	31,8
Liikevoitto, %	2,0	2,8	2,3
Liikevoiton vertailukelpoisuuten vaikuttavat erät	-	1,4	0,4
Osakekohtainen tulos, €	0,58	0,92	0,65
Osinko / osake, € *	0,40	0,50	0,46
Osinko / tulos, % *	68,8	54,4	71,2
Oman pääoman tuotto, %	4,1	6,7	4,7
Omavaraisuusaste, %	47,7	47,5	46,5
Nettovelkaantumisaste, %	52,1	49,0	50,5

*Hallituksen ehdotus, tunnusluvut kokonaisuudessaan esitetään sivulla 45.

Atria Suomi -konserni

Rahoitus ja maksuvalmius

Atrialle tärkeimpien valuuttojen euron ja Ruotsin kruunun korot olivat edelleen erittäin matalalla tasolla. Molempien valuuttojen lyhyt-aikaiset korot olivat negatiivisia ja pitkäaikaisetkin korot olivat historiallisen alhaisella tasolla. Ruotsin lyhytaikaiset Stibor-korot kääntyivät kuitenkin maltilliseen nousuun lokakuussa 2018. Ruotsin keskuspankki nosti ohjauuskorkoaan joulukuussa 2018. Euroopan Keskuspankki on ilmoittanut, että ohjauuskorkoja ei nosteta vuoden 2019 aikana. Usean vuoden pituinen erittäin kevyen rahapolitiikan kausi euroalueella jatkuu siis edelleen. Myös hidastuva talouskasvu rajoittanee korkotason nousua lähivuosina. Rahoitusmarkkinoiden likviditeetti ja rahoituksen saatavuus pysyivät katsauskaudella hyvinä eikä yritysrahoituksen ehoissakaan tapahtunut oleellisia muutoksia.

Atria Suomi -konserni

Atria Oyj jälleenrahoitti maaliskuussa 50 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan uudella 25 miljoonan euron pitkäaikaisella lainalla sekä 25 miljoonan euron yritystodistuksilla. Toukokuussa yhtiö pienensi tarpeettomana 50 miljoonan euron sitovaa luottolimiittiä 20 miljoonalla eurolla uuden määrän ollessa katsauskauden lopussa 30 miljoonaa euroa ja sitovien luottolimiittien määrä yhteensä 85 miljoonaa euroa. Konsernin maksuvalmius säilyi hyvänä ja sen varmistamiseksi yhtiöllä oli edellä mainittujen 85 miljoonan euron käyttämättömät sitovat luottolimiitit sekä 200 miljoonan euron yritystodistusohjelma, jota käytettiin lyhytaikaiseen rahoitukseen. Konsernin nettokorkokulut olivat alhaisella tasolla eli 6,2 miljoonaa euroa (7,3 milj. euroa).

Atria Suomi -konserni

Tilikauden lopussa konsernin kiinteäkorkoisen velan osuus koko lainasalkusta oli 18,0 prosenttia (16,0 %).

Atria Suomi -konserni

Tutkimus- ja tuotekehitystoiminta

Atrian päätuoteryhmiä ovat tuore- ja kuluttajapakattu liha, siipikarjatuotteet, lihavalmisteet kuten makkarat ja leivänpäälliset sekä valmisruoka. Atria pyrkii palvelemaan sidosryhmiään hyödyntämällä tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa toimintoissaan monipuolisesti niin ole-massa olevien tuotteiden edelleen kehittämisessä kuin uusien tuotteiden suunnittelussa.

Atria Suomi -konserni

Atria Suomi hyödyntää markkinatietoa ja kuluttajatutkimusta aktiivisesti jokapäiväisissä prosesseissaan tuotekehityksen, myynnin ja markkinoinnin tueksi. Markkinatiedon keskiössä on tuoteryhmien, segmenttien sekä alasegmenttien rakennetta kuvaava tuoteryhmäpuu. Tämä keskeinen työkalu uudistettiin vastaamaan paremmin nykyistä tuote- ja kuluttajamaailmaa. Markkinaseurannan monimuotoisuutta kuvaa hyvin se, että uudessa tuoteryhmäpuussa on 379 erilaista alasegmenttiä, segmenttiä ja näistä koostuvaa tuoteryhmää. Myös kuluttajanäkemyksen perusjärjestelmään tehtiin mittava päivitys. Atria Suomen kuluttajakäyttäytymisen näkemys perustuu tarvelähtöiseen NeedScope-järjestelmään, joka on laajasti maailmalla käytössä kuluttajatavaroita ja elintarvikkeita valmistavissa yrityksissä. Myös Atrian Venäjän ja Ruotsin toiminnot ovat ottaneet NeedScopen käyttöön, jolloin tuotteistuksen ja markkinoinnin ammattimainen kielenkäyttö yhtenäistyy eri maiden välillä.

Atria Suomi -konserni

Atria Suomi lanseerasi syysjaksolle 2018 kokonaan uuden brändin; Vegyun. Uuden brändin ja tuotesegmentin lanseeraus vaatii syvällistä kuluttajan ymmärrystä. Vegyu-brändi lanseerattiin syysjaksolla 2018 vähittäiskauppa- ja Food Service -markkinaan. Vegyu-tuotteita tuotiin useisiin eri segmentteihin; vähittäiskauppamarkkinaan lanseerattiin 13 ja Food Service markkinaan 5 tuotetta.

Atria Suomi -konserni

Vuonna 2018 Atria Suomi lanseerasi kaiken kaikkiaan 131 uutta tuotetta. Näistä tuotteista 93 tuotiin vähittäiskauppamarkkinaan ja 38 Food Service -markkinaan. Edellä mainitun Vegyu-brändin lanseerauksen lisäksi markkinoille tuotiin Atria Artesaani -tuotesarjan kesäsesonkiin erinomaisine raakamakkaroineen, Wilhelm-brändi-ilmettä uudistettiin kesään 2018. Food Service -markkinaan lanseeratuista tuotteista erinomaisia esimerkkejä ovat suomalaisesta naudanlihasta valmistetut Hanger Steakit ja Angus-hampurilaispihvit. Vuonna 2018 uusien tuotteiden osuus kaikista myydyistä tuotteista oli yli 5 prosenttia.

Atria Suomi -konserni

Atria Ruotsin tuotekehityksen painopisteet olivat siipikarjatuotteiden ja valmisruokien kehittämisessä sekä ympäristöystävällisten tuotteiden ja pakkausten kehittämisessä. Atria toi yhteensä 130 uutta tuotetta Ruotsin markkinoille. Omien siipikarjatuotteiden ja -toiminnan kehittäminen oli Atria Ruotsin yksi keskeisimmistä asioista vuonna 2018. Atria toi markkinoille uusia kanatuotteita useisiin tuoteryhmiin:

makkaroita, leivänpäällisiä, kypsiä ja tuoreita tuotteita. Terveellisyys ja vastuullisuus olivat teemana monessa uutuustuotteessa. Lönneberga-leivänpäällisiin tuotiin ympäristöystävällinen osittain biomateriaaliin pohjautuva pakkausinnovaatio. Pastejököket-tuotemerkillä lanseerattiin 2 uutta kasvispateeta, ja Food Service -asiakkaille esiteltiin kanasta ja porkkanasta valmistettu ilmastoystävällinen makkara. Atria osallistui yhdessä ruotsalaisten elintarvikeyritysten kanssa ”ReduSalt”-hankkeeseen, jonka tavoitteena on vähentää suolan määrää teollisesti valmistetuissa ruoissa. Uutuustuotteiden osuus kaikista myydyistä tuotteista on 5 prosenttia.

Liiketoiminta-alue Atria Tanska & Viro toi markkinoille yhteensä 89 uutta tuotetta. Tanskassa 35 ja Virossa 54 uutta tuotetta.

Tanskassa Atria on markkinajohtaja leivänpäällisten tuoteryhmässä 19 prosentin markkinaosuudellaan. Vuoden 2018 menestyneimpiä tuoteuutuuksia olivat 3-Stjernet Stjernehaps Snack välipalasalami, 3-Stjernet Vel’smurt -leivänpäällislevite ja Aalbaek-salami. 3-Stjernet Stjernehaps Snack välipalasalami sai uuden isomman 10 kappaleen perhepakkauksen, mikä lisäsi tuotteen myyntiä 12 prosenttia vuoden aikana. Tuote nousi salami tuoteryhmän markkinajohtajaksi 33 prosentin markkinaosuudella. Atria lanseerasi tammikuussa Tanskassa uuden 3-Stjernet Vel’smurt leivänpäällislevitteen, jonka pääraaka-aineena on käytetty kanaa ja kikhernetä. Vel’smurt sai erinomaisen vastaanoton markkinoilla ja myynti onnistui erinomaisesti. Aalbaek Specialiteter -tuotemerkillä lanseerattiin perinteinen ja luomulihasta valmistettu salamitanko. Tanskassa uusien tuotteiden myynnin osuus kaikista myydyistä tuotteista oli 6,3 prosenttia.

Virossa tuotekehityksen painopisteenä oli arjen kiireisen elämän helpottaminen ja siksi markkinoille tuotiin 11 uutta välipalatuotetta. Atria toi ensimmäisenä toimijana Virossa raakamakkaroiden valmistukseen uuden kasvispohjaisen alginaattiteknologian. Makkaroiden kuori muodostetaan kasvispohjaisen alginaatin avulla. Uuden innovaation ansiosta raakamakkaroiden myynti kasvoi 19 prosenttia. Uusien tuotteiden myynti oli 10 prosenttia kaikista myydyistä tuotteista.

Vuonna 2018 Atria Venäjä toi markkinoille 31 uutta tuotetta. Uusien herkuttelutuotteiden kehittäminen oli Atria Venäjän tuotekehityksen teemana vuonna 2018. Vähittäiskauppaan lanseerattiin muun muassa savustettu pekoni ja kahdeksan uutta Casademont-kestomakkara-uutuutta. Food Service -markkinaan lanseerattiin useita onnistuneita tuoteuutuuksia. Esimerkiksi jalkapallon maailmanmestaruuskisojen ruokatarjoiluja varten kehitettiin erikoistuotteita ja IKEAn ravintoloihin lanseerattiin uudenlaisia nakkeja. Uutuustuotteiden osuus kaikkien tuotteiden myynnistä arvossa mitattuna oli 5,2 prosenttia ja volyymissa mitattuna 5,8 prosenttia.

Atria-konsernin tutkimus- ja tuotekehitystoimintaan käytettyjen varojen prosentuaalinen osuus liikevaihdosta vuosina 2016–2018 on ollut seuraava:

milj. euroa	2018	2017	2016
Tutkimus- ja tuotekehitystoiminta	13,7	12,9	13,1
Osuus liikevaihdosta, %	1,0	0,9	1,0

Liiketoiminnan katsauskauden ja lähiajan riskit

Raaka-aineiden ja valmisteiden hintaan, saatavuuteen, laatuun sekä turvallisuuteen liittyvät riskit ovat tavanomaisia ruokatuotannon ketjussa alkutuotannosta kuluttajille. Ne vaikuttavat Atrian liiketoiminnan kannattavuuteen. Kesän huono satokausi on nostanut tuotantokustannuksia lihatiloilla syksyn aikana. Tämä on aiheuttanut nousupainetta raaka-aineiden hintoihin. Afrikkalainen sikarutto on eläinten terveyteen liittyvä riski Virossa. Sikarutto voi levitä myös Suomeen. Atria käyttää useita taudin leviämisen estäviä varotoimenpiteitä omissa tuotantolaitoksissaan.

Yleinen taloudellinen tilanne, geopoliittiset jännitteet, valuuttakurssien merkittävät muutokset, liha- ja kuluttajatuotemarkkinoiden kehitys sekä kilpailuympäristön vaikutukset aiheuttavat kysynnän kehityksessä epävarmuutta. Tämä heijastuu Atrian strategian toteuttamiseen, liiketoiminta-alueiden taloudellisten tulosten ylläpitämiseen ja parantamiseen. Katsauskaudella Venäjän ruplan ja Ruotsin kruunun arvon muutokset näkyvät konsernin euromääräisessä liikevaihdossa, tuloksessa ja omassa pääomassa.

Osaavan ja motivoituneen henkilöstön saatavuus on strategian toteuttamisen ja tavoitteiden saavuttamisen kannalta riski. Atria panostaa henkilöstön hyvinvointiin ja tarjoaa henkilöstölle monipuolisia koulutusmahdollisuuksia. Katsauskaudella jatkui Atrian Tapa Johtaa -ohjelma ja käynnistettiin Turvallisesti Kotiin Atrialta -työturvallisuushjelma.

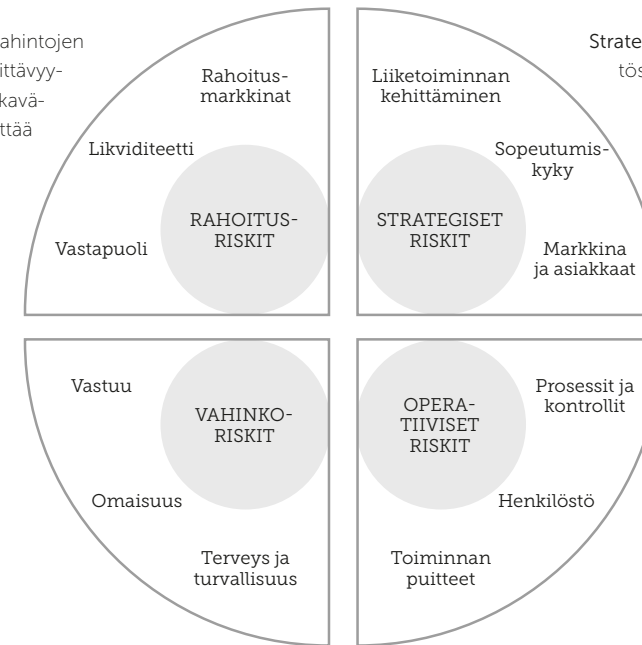
Atria on jatkanut myös erilaisten vahinkoa mahdollisesti aiheuttavien riskien ehkäisyä ja taloudellisten vaikutusten eliminointia jatkuvuus-suunnitelmien laadinnalla ja päivityksillä sekä vakuutusohjelmien tarkennuksilla.

Riskit ja riskienhallinta

Riskit ja riskienhallinta Atrialla perustuvat soveltuvin osin ISO 31000 ja ISO 31010 –standardeihin. Riskienhallinnan tavoitteena on tukea Atrian strategian toteutumista ja tavoitteiden saavuttamista sekä organisaation kehittymistä Atrian strategiassa määritetyssä toimintaympäristössä. Riskienhallinnalla pyritään myös ehkäisemään epäsuotuisia tapahtumia ja suojaamaan liiketoiminnan jatkuvuutta.

Atrialla riski on määritelty epävarmuuden vaikutukseksi tavoitteisiin. Riskin vaikutus on myönteinen tai kielteinen poikkeama asetetuista tavoitteista. Riskin aiheuttaja voi olla Atrian sisäinen tai ulkoinen olosuhde tai tapahtuma. Atriaan kohdistuu joukko erilaisia riskejä. Riskien tunnistamista, seuranta ja raportointia varten riskit jaotellaan neljään luokkaan: strategiset riskit, operatiiviset riskit, vahinkoriskit sekä rahoitusriskit.

Rahoitusriskit liittyvät markkinahintojen muutoksiin, rahoitusvarojen riittävyyteen lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä ja vastapuolien kykyyn täyttää taloudelliset velvoitteensa.

Vahinkoriskit ovat Atrian sisällä tai toimintaympäristössä tapahtuvia virheitä, toimintahäiriöitä ja onnettomuuksia, jotka aiheuttavat vahinkoa tai menetyksiä.

Strategiset riskit liittyvät liiketoimintapöytäkirjojen tekemiseen, resurssien allokointiin, johtamisjärjestelmiin ja kykyyn reagoida toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Operatiiviset riskit liittyvät strategian toteuttamiseen ja päivittäiseen liiketoimintaan. Riskejä ovat esimerkiksi poikkeamat prosesseissa, järjestelmissä ja henkilöiden toiminnassa.

Seuraavassa taulukossa on lyhyt yhteenveto suurimmista Atrian toimintaan liittyvistä riskeistä. Nämä riskit voivat yhdessä tai erikseen vaikuttaa parantavasti tai heikentävästi Atrian liiketoimintaan, tulokseen, taloudelliseen asemaan, kilpailukykyyn tai maineeseen.

Atria ei ole tunnistanut ihmisoikeuksiin eikä korruptioon tai lahjontaan liittyviä merkityksellisiä riskejä, joiden toteutumisella todennäköisesti olisi haitallisia vaikutuksia Atrian toimintaan. Mahdollisia ihmisoikeuksien toteutumiseen sekä korruption ja lahjonnan torjumiseen liittyviä riskejä, pyritään hallitsemaan henkilöstön koulutuksella sekä auditoinneilla.

1. Raaka-aineiden hintaan, laatuun, turvallisuuteen ja saatavuuteen vaikuttavat riskit

Riskin kuvaus	Riskienhallinta
Atrian liiketoiminnan kannattavuuteen vaikuttavat liharuokatuotteen kansainvälisen markkinahinnan ja lihatilojen tuotantokustannusten muutokset.	Atria hallitsee riskejä keskitetyllä lihanoston ohjauksella ja toimimalla riittävän laaja-alaisella hankintamarkkinalla.
Elintarvikkeita valmistavana yrityksenä Atrialle on erityisen tärkeää huolehtia raaka-aineiden ja valmisteiden laadusta ja turvallisuudesta koko tuotantoketjussa.	Atrialla on käytössä nykyaikaiset menetelmät tuotantoprosessin turvallisuuden varmistamiseksi ja erilaisten mikrobiologisten, kemiallisten ja fysikaalisten vaaranaiheuttajien eliminoinniseksi. Atria noudattaa tuoteturvallisuuden varmistamisessa elintarviketurvallisuuden hallinta- ja laatusertifikaattien edellyttämiä toimintatapoja.
Eläinten terveys ja hyvinvointi on keskeinen Atrian laadun, vastuullisuuden ja kannattavuuden elementti. Atrian tuotantoketjun kriittisessä pisteessä esiintyvä eläintauti voi aiheuttaa tuotannon keskeytymisen kyseisessä yksikössä ja häiritä koko ketjun toimintaa.	Atria Perhetiloilta tuleva sianliha on kasvatettu ilman antibiootteja. Perhetilan nimi näkyy tuotepakkauksissa ja kertoo lihan alkuperän tilalle asti.
Uusi vakava eläintauti, kuten afrikkalainen sikarutto tai lintuinfluenza, voi johtaa lihatuotteiden vienti- ja tuontirajoituksiin.	Atrian monipuolisella omavalvonnalla pyritään havaitsemaan eläinten terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät vaaratekijät mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.
Ympäristöriskeillä, kuten sään ääri-ilmiöillä, on merkitystä ruokatuotantoketjussa sekä raaka-aineiden saatavuudelle että hinnalle.	Atria pyrki varautumaan riskeihin jatkuvuussuunnitelmilla ja lihanoston ohjauksella.
Sääilmiöt voivat vaikuttaa myös energian hintaan samoin kuin mahdolliset päästörajoitukset sekä verot.	Atria seuraa hiilijalanjälkeään ja panostaa tehokkaaseen raaka-aineiden käyttöön sekä hävikin ja jätteiden määrän vähentämiseen.
	Atria on tehostanut energian käyttöä ja hyödyntää tuotannossaan moninaisia energiamuotoja, kuten aurinkosähköenergiaa ja biokaasuja. Atria hallitsee sähkön hinnan vaihteluita johdannaisilla.

2. Maantieteelliseen toiminta-alueeseen ja markkinoihin liittyvät riskit

Riskin kuvaus	Riskienhallinta
Atrian kaikilla merkittävillä markkina-alueilla elintarvikealan vähittäiskauppa on keskittynyttä, mikä luo Atrialle mahdollisuuksia pitkäjänteisen ja monipuolisen asiakasyhteistyön kehittämiseksi. Toisaalta riippuvuus yksittäisestä asiakkaasta voi olla suurempi.	Atria hyödyntää vahvaa markkina-asemaa, tehokkaita teollisia prosesseja, hyvää laatua ja tunnettuja tuotemerkkejä riskin hallinnassa.
Kuluttajakäyttäytymisen muutokset voivat pitkällä aikavälillä muuttaa Atrian tuotteiden kysynnän painotusta eri tuotekategorioiden välillä.	Atria varautuu kulutustottumusten muutoksiin ja toiminnan sopeuttamistarpeeseen panostamalla kuluttajalähtöiseen tuotekehitykseen.
Kilpailijoiden toiminnalla ja tuotetarjonnalla sekä ruokakauppojen omilla merkkituotteilla on merkitystä Atrian kannattavuudelle.	Atria kehittää asiakaslähtöisesti tuotevalikoimaansa, seuraa aktiivisesti markkinoiden muutoksia ja panostaa informatiiviseen kuluttajamarkkinointiin.
Atrian maantieteellinen toiminta-alue altistaa eri maiden kansantalouteen, lainsäädäntöön ja viranomaiskäytelyyn liittyville riskeille. Myös globaalit geopoliittiset riskit voivat vaikuttaa Atrian toimintaan.	Atria hallitsee riskiä seuraamalla lainsäädännön muutoksia, kouluttamalla henkilöstöä, käyttämällä asiantuntijoiden palveluita sekä huomioimalla lainsäädäntömuutoksia sopimuksissa.

3. Henkilöstöriskit

Riskin kuvaus	Riskienhallinta
Osaavan ja motivoituneen henkilöstön saatavuus on Atrian strategian toteuttamisen ja tavoitteiden saavuttamisen kannalta riski.	Atria panostaa henkilöstön kehittämiseen ja kouluttamiseen monipuolisilla koulutustarjonnalla. Lisäksi henkilöstötutkimuksilla kartoitetaan kehittämistarpeita.
Elintarviketeollisuuden työtehtäville on ominaista alhainen työskentelylämpötila sekä toistuvat työliikkeet. Työ on usein fyysistä ja edellyttää leikkaavien koneiden ja työkalujen käyttöä, mikä lisää työtapaturmariskiä.	Atria pyrkii ehkäisemään työtapaturma- ja ammattitautiriskejä ja näihin liittyviä kustannuksia panostamalla merkittävästi työturvallisuuteen sekä ohjauksen sekä työmenetelmien ja -välineiden jatkuvan kehittämisen avulla.

4. Tietojen hallintaan liittyvät riskit

Riskin kuvaus	Riskienhallinta
Pitkäkestoiset toimintahäiriöt Atrian tuotanto- tai jakelujärjestelmissä voivat aiheuttaa toimitusvarmuuden laskua, myynnin menetyksiä sekä asiakastyytyväisyyden heikkenemistä.	Häiriöt pyritään minimoimaan jatkuvalla valvonnalla, hyödyntämällä sopimustoimittajia ja varmistamalla oikeat toimintatavat nopealle toipumiselle.
Epäonnistuminen henkilötietojen tai muiden tärkeiden tietojen suojaamisessa voi aiheuttaa maineen vaarantumista ja vahingonkorvausvelvollisuuden.	Atrialla tietoturvallisuuden kiinnitetään erityistä huomiota teknisellä suojauksella, auditoinneilla, henkilöstön kouluttamisella ja ohjeistuksella.

5. Vahinkoriskit

Riskin kuvaus	Riskienhallinta
Ennalta arvaamattomat vahinkoriskit Atrian tuotantolaitoksissa Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa, Virossa tai Venäjällä voivat keskeyttää tuotantolaitoksen toiminnan.	Atrian kaikki tuotantolaitokset on vakuutettu aineellisten vahinkojen ja toiminnan keskeytymisen varalta konsernin vakuutusohjelmissa. Keskeisillä tuotantolaitoksilla tehdään riskikartoitus 1–2 vuoden välein. Jatkuvuussuunnittelulla pyritään rajaamaan mahdollisia keskeytysvahinkoja.

6. Rahoitusriskit

Riskin kuvaus	Riskienhallinta
Keskeisimmät rahoitukseen liittyvät riskit Atrian toiminnassa ovat valuutan transaktio- ja muuntoeroriskit, korkoriski sekä maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriski.	Rahoitusriskien hallinnalla Atria pienentää rahoitusmarkkinoiden hintavaihteluita ja muista epävarmuustekijöistä aiheutuvia tulos-, tase- ja rahavirtavaikutuksia sekä varmistaa riittävän maksuvalmiuden. Atrian rahoitusriskien hallinnasta on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 27 sivulla 76.

Hallinto ja operatiivinen organisaatio

Yhtiökokous päätti, että hallintoneuvoston kokoonpano on seuraava:

Jäsen	Kausi päättyy	Jäsen	Kausi päättyy
• Juho Anttikoski	2019	• Jukka Kaikkonen	2019
• Mika Asunmaa	2019	• Juha Kiviniemi	2020
• Reijo Flink	2020	• Ari Lajunen	2021
• Lassi-Antti Haarala	2021	• Juha Nikkola	2019
• Jussi Hantula	2021	• Mika Niku	2021
• Hannu Hyry	2019	• Pekka Ojala	2020
• Veli Hyttinen	2020	• Heikki Panula	2019
• Pasi Ingalsuo	2020	• Risto Sairanen	2020
• Jussi Joki-Erkkilä	2021	• Ola Sandberg	2021
• Marja-Liisa Juuse	2021	• Timo Tuhkasaari	2020
		Yhteensä 20 jäsentä	

Atria Oyj:n hallintoneuvosto valitsi yhtiökokouksen jälkeisessä järjestäytymiskokouksessaan hallintoneuvoston puheenjohtajaksi edelleen Jukka Kaikkosen ja varapuheenjohtajaksi edelleen Juho Anttikosken.

Yhtiökokous päätti hallituksen jäsenten lukumääräksi kahdeksan (8). Hallituksen jäseneksi valittiin uudelleen erovuorossa olleet Kjell-Göran Paxal ja Harri Sivula sekä uutena jäsenenä Ahti Ritola seuraavaksi kolmen vuoden toimikaudeksi. Hallituksen jäsenenä jatkavat lisäksi Nella Ginman-Tjeder, Pasi Korhonen, Jukka Moisio, Seppo Paavola ja Jyrki Rantsi.

Atria Oyj:n hallitus on kokonaisuudessaan seuraava:

Atria Oyj:n johtoryhmän kokoonpano oli seuraava:

Jäsen	Kausi päättyy	Jäsen	Kausi päättyy
• Nella Ginman-Tjeder	2019	• Juha Gröhn, toimitusjohtaja	
• Pasi Korhonen	2019	• Tomas Back, talousjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen, liiketoiminta-alue Atria Tanskan johtaja	
• Jukka Moisio	2020	• Mika Ala-Fossi, liiketoiminta-alueen johtaja, Atria Suomi	
• Seppo Paavola	2020	• Jarmo Lindholm, liiketoiminta-alueen johtaja, Atria Ruotsi	
• Kjell-Göran Paxal	2021	• Ilari Hyyrynen, liiketoiminta-alueen johtaja, Atria Venäjä	
• Jyrki Rantsi	2019	• Olle Horm, liiketoiminta-alueen johtaja, Atria Viro	
• Ahti Ritola	2021	• Lars Ohlin, henkilöstöjohtaja	
• Harri Sivula	2021	• Pasi Luostarinen, markkinointijohtaja	

Konsernin johtoryhmän jäsenet raportoivat Atria Oyj:n toimitusjohtaja Juha Gröhnille.

Atria-konsernin operatiivista rakennetta ja taloudellista raportointia päätettiin muuttaa vuoden 2018 alusta lähtien. Tanskan ja Viron liike-toiminnoista muodostettiin yksi liiketoiminta-alue ja raportoitava segmentti. Uuden liiketoiminta-alueen nimi on Atria Tanska & Viro. Atria Ruotsi raportoidaan omana segmenttinä. Atria-konsernin raportoivat segmentit ovat 1.1.2018 lähtien: Atria Suomi, Atria Ruotsi, Atria Tanska & Viro ja Atria Venäjä.

Atria Oyj:n johtoryhmässä toteutettiin muutoksia 1.1.2018 alkaen. Talousjohtaja Heikki Kyntäjän siirtyessä eläkkeelle Tomas Back nimitettiin Atria Oyj:n talousjohtajaksi ja toimitusjohtajan sijaiseksi. Hänet nimitettiin myös Atria Tanskan johtajaksi. Jarmo Lindholm siirtyi Atria Venäjän liiketoiminta-alueen johtajan tehtävästä Atria Ruotsin liiketoiminta-alueen johtajaksi. Ilari Hyyrynen nimitettiin Atria Venäjän liike-toiminta-alueen johtajaksi 9.7.2018.

Atria Oyj:n hallinnoinnista on kerrottu tarkemmin erillisessä dokumentissa: ”Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement)”.

Nimitystoimikunnan kokoonpano

Atria Oyj:n yhtiökokouksen päättämään nimitystoimikuntaan valittiin seuraavat henkilöt:

- maanviljelijä Jukka Kaikkonen, Lihakunnan edustaja
- maanviljelijä Kjell-Göran Paxal, Pohjanmaan Lihan edustaja
- maanviljelijä Juho Anttikoski, Itikka osuuskunnan edustaja
- sijoitusjohtaja (listatut sijoitukset) Timo Sallinen, Keskinäisen Työeläkevakuutusyhtiö Varman edustaja
- asiantuntijajäsen agrologi Seppo Paavola, Atria Oyj:n hallituksen puheenjohtaja

Nimitystoimikunta on valinnut keskuudestaan Juho Anttikosken toimikunnan puheenjohtajaksi.

<p>Henkilöstö keskimäärin (FTE)</p>			
	2018	2017	2016
Atria Suomi	2 321	2 314	2 214
Atria Ruotsi	847	846	827
Atria Tanska & Viro	423	429	455
Atria Venäjä	869	860	819
Konserni yhteensä	4 460	4 449	4 315
Tilikauden palkat ja palkkiot, konserni yhteensä (milj. euroa)	191,5	189,6	181,6

Johdon ja avainhenkilöiden kannustinjärjestelmät

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä

Atria Oyj:n hallitus päätti avainhenkilöiden pitkänaikavälin kannustinjärjestelmästä vuosille 2018–2020. Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteena on kannustaa Atrian johtoa hankkimaan yhtiön osakkeita ja lisäämään päätöksillään ja toiminnallaan yhtiön pitkäaikaista arvonnousua.

Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteita

Osake- ja rahapalkkioon perustuva järjestelmä on jaettu kolmeen vuoden mittaiseen ansaintajaksoon, ensimmäinen ansaintajakso alkoi 1.1.2018 ja päättyi 31.12.2018. Järjestelmän mahdollinen palkkio perustuu yhtiön osakekohtaiseen tulokseen EPS (70 %) ja orgaaniseen kasvuun (30 %). Palkkiot kaudelta 2018 maksetaan kolmena yhtä suurena osana vuosina 2019, 2020, 2021 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta henkilölle aiheutuvia veroja ja veroluontoisia maksuja. Mikäli henkilön työ- tai toimosuhde päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta. Osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuuluu enintään 40 henkilöä. Ansaintajaksolla 2018 maksettavien palkkioiden arvioitu kokonaismäärä on noin 0,2 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 tuloksesta maksettavien palkkioiden enimmäismäärä on arvoltaan 45 000 A-osaketta, jotka on arvostettu markkinahintaan, kun osakkeet luovutetaan vastaanottajille. Palkkioon lisätään rahaosuus, joilla katetaan verot ja veronluonteisten maksut vastaanottajille.

Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteita

Päättynyt pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä

Vuosina 2015–2017 toteutetun ansaintajakson tuotto perustui konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS) ilman kertaluonteisia eriä. Järjestelmässä maksettavat rahapalkkiot olivat enintään 4,5 miljoonaa euroa koko jakson 2015–2017 aikana. Järjestelmä päättyi 31.12.2017 ja siihen kuului korkeintaan 45 henkilöä. Toimitusjohtaja, konsernin johtoryhmä ja liiketoiminta-alueiden johtoryhmät olivat järjestelmän piirissä. Koko ansaintajaksolta vuosilta 2015–2017 palkkioita kertyi 2,1 miljoonaa euroa.

Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteita

Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmä

Atria Oyj:n lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmästä maksettavan tulospalkkion enimmäismäärä on tehtävän tulosvaikutuksen ja tehtävän vaativuustason perusteella 25–50 prosenttia vuosipalkasta. Tulospalkkiojärjestelmässä kriteereinä ovat konsernitason ja oman vastuualueen tulosvaatimukset ja liikevaihto. Toimitusjohtajan ja muun konsernin johtoryhmän lisäksi Atria Oyj:n tulospalkkiojärjestelmissä on mukana yhteensä noin 40 henkilöä.

Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteita

Näkymät vuodelle 2018

Konsernin liikevoitto vuonna 2018 oli 28,2 miljoonaa euroa. Vuonna 2019 liikevoiton ennustetaan olevan parempi kuin vuonna 2018. Vertailukelpoisin valuuttakurssein vuoden 2019 liikevaihdon arvioidaan kasvavan vuoteen 2018 verrattuna.

Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteita

Liputusilmoitukset

Atria Oyj ei vastaanottanut liputusilmoituksia vuoden 2018 aikana.

Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteita

Atria Oyj:n osakepääoma

Emoyhtiön osakepääoma jakaantuu seuraavasti:

- A-sarjan osakkeet (1 ääni / osake) 19 063 747 kpl
- KII-sarjan osakkeet (10 ääntä / osake) 9 203 981 kpl

Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteita

A-sarjan osakkeilla on etuoikeus 0,17 euron osinkoon, minkä jälkeen KII-sarjan osakkeille suoritetaan osinkoa 0,17 euroon asti. Mikäli osinkoa on vielä jaettavissa tämän jälkeen, A- ja KII-sarjan osakkeilla on samanlaiset oikeudet osinkoon.

Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteita

Yhtiön yhtiöjärjestyksessä on KII-osaketta koskeva lunastuslauseke. Jos KII-sarjan osake siirtyy yhtiön ulkopuoliselle uudelle omistajalle tai jos KII-sarjan osake siirtyy sellaiselle yhtiön osakkeenomistajalle, joka ei ennestään omista KII-sarjan osakkeita, on siirronsaajan viipymättä ilmoitettava siitä yhtiön hallitukselle ja KII-sarjan osakkeenomistajalla on oikeus tietyin ehdoin lunastaa osake. Lisäksi KII-sarjan osakkeiden hankkimiseksi luovutustoimin vaaditaan yhtiön suostumus. A-sarjan osakkeilla ei ole kumpapaakan rajoitetta.

Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteita

Tilikauden lopussa 31.12.2018 yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden määrä oli 111 312 kpl, mikä vastaa 0,394 % osakkeista ja 0,1 % osakkeiden tuomasta äänivallasta. Tilikauden aikana ei ole tapahtunut muutoksia omien osakkeiden lukumäärässä.

Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteita

Tietoja osakeomistuksen jakautumisesta, osakkeenomistajista ja johdon omistuksista on kerrottu kohdassa ”Osakkeet ja osakkeenomistajat” sivuilla 43-44.

Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteita

Voimassa olevat valtuutukset omien osakkeiden hankkimiseen sekä osakeantiin ja erityisten oikeuksien antamiseen sekä rahalahjoitusten tekemiseen

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 2 800 000 yhtiön oman A-osakkeen hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla, ottaen kuitenkin huomioon osakeyhtiölain määräykset yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden enimmäismäärästä. Yhtiön omia A-osakkeita voidaan hankkia käytettäväksi vastikkeena mahdollisissa yrityskauppoissa tai muissa yhtiön liiketoimintaan kuuluvissa järjestelyissä, investointien rahoittamiseksi, osana yhtiön kannustinjärjestelmää, yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi sekä muutoin edelleen luovutettavaksi, yhtiöllä pidettäväksi tai mitätöitäväksi.

Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteita

Osakkeet hankitaan muuten kuin osakkeenomistajien omistusten mukaisessa suhteessa Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä hankintahetken markkinahintaan. Osakkeet hankitaan ja maksetaan Nasdaq Helsinki Oy:n ja Euroclear Finland Oy:n sääntöjen mukaisesti. Hallitus valtuutettiin päättämään omien osakkeiden hankkimisesta kaikilta muilta osin.

Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteita

Valtuutus kumooa varsinaisen yhtiökokouksen 27.4.2017 hallitukselle antaman valtuutuksen päättää omien osakkeiden hankkimisesta, ja on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2019 saakka.

Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteita

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä enintään 5 500 000 uuden tai yhtiön hallussa mahdollisesti olevan A-osakkeen annista osakeannilla ja/tai antamalla optio-oikeuksia tai muita osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia. Valtuutusta voidaan käyttää mahdollisten yrityskauppojen tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyjen tai investointien rahoittamiseen tai toteuttamiseen, yhtiön kannustinjärjestelmän toteuttamiseen tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin.

Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteita

Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista osakeannin sekä osakeyhtiölain 10 luvun 1§:ssä tarkoitettujen erityisten oikeuksien antamisen ehdoista. Valtuutus sisältää siten oikeuden antaa osakkeita myös muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa laissa säädetyn ehdoin, oikeuden antaa osakkeita maksua vastaan tai maksutta sekä oikeuden päättää maksuttomasta osakeannista yhtiölle itselleen ottaen kuitenkin huomioon osakeyhtiölain määräykset yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden enimmäismäärästä.

Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteita

Valtuutus kumooa varsinaisen yhtiökokouksen 27.4.2017 hallitukselle antaman antivaltuutuksen ja on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2019 saakka.

Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteita

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 100 000 euron suuruisen rahalahjoituksen tekemisestä korkeakoulujen, yliopistojen tai muiden oppilaitosten toimintaan.

Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteita

Jakokelpoiset varat ja hallituksen voitonjakoehdotus

Emoyhtiön vapaa oma pääoma 31.12.2018 koostuu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta 248 729 608,85 euroa, omien osakkeiden rahastosta -1 277 443,82 euroa ja voittovaroista 28 468 854,59 euroa, josta tilikauden tappio on -32 594 759,96 euroa. Emoyhtiön tilikauden tappioon sisältyy tytäryhtiöosakkeisiin (Atria Invest Oy) kirjattu 54 000 000,00 euron arvon alentuminen.

Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteita

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että jakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

• osinkona jaetaan 0,40 euroa / osake eli yhteensä, euroa	11 262 566,40
• jätetään omaan pääomaan, euroa	264 658 452,22
	<u>275 921 019,62</u>

Vesi

Veden laatu, riittävyys ja pumppauskapasiteetti ovat Atrian toiminnan kannalta kriittisiä tekijöitä. Laitoskohtaiset ympäristöluvut määrittävät raja-arvot jäteveden laadulle. Kaikki jätevesi johdetaan paikalliseen jätevedenpuhdistamoon. Atria konsernissa veden kokonaiskulutus vuonna 2018 oli 3 205 207 m³. Kulutus kasvoi 6,7 prosenttia ja tuotettuihin kiloihin suhteutettuna kulutus kasvoi 6,6 prosenttia vuoteen 2017 verrattuna. Veden kulutuksen kasvu johtui kuuman kesän aiheuttaman lauhdutustarpeen lisääntymisestä.

Materiaalit

Elintarviketuotanto on kiertotalouden ytimessä. Tuotteeksi päätyvät sivuvirta ohjataan tarkasti ja mahdollisimman korkealla arvolla takaisin elintarviketieteen muun muassa rehuteollisuuteen, ravinteiksi, materiaali kierrätykseen tai energiaksi. Koko sisään tulevasta materiaali virrasta hyödyntämiskelvotonta kaatopaikka- ja ongelmajätettä syntyy vain promillen verran.

Vaatimustenmukaisuus

Atrian laitosten toiminta on ympäristöluvanvaraista. Kaikilla Atrian tuotantolaitoksilla on käytössään toimintajärjestelmä, johon on sisällytetty ISO 14 001 ympäristöjärjestelmä ja ISO 50 001 energianhallintajärjestelmä -standardien vaatimukset. Raportointikaudella toiminnasta ei raportoitu vuotoja, viranomaisuomautuksia tai määrättyjä pakkotoimia.

Ympäristövastuullisuuden tunnusluvut on raportoitu tarkemmin yritysraportissa. Merkittävimmistä tuotantoketjun ympäristötehokkuutta edistävästä hankkeista kerrotaan vuosikertomuksessa liiketoiminta-alueiden katsauksissa sekä yritysraportissa.

Arvoa tuottava liiketoiminta

Panostamalla Atrialle olennaisten yritysrajoitusten kehittämiseen yhtiö turvaa tulevaisuuden liiketoimintaedellytykset ja luo sekä taloudellista että sosiaalista arvoa yhteiskuntaan. Suoraa taloudellista arvoa syntyy Atrian tarjoamista työpaikoista ja välillistä arvoa toimintaketjun sekä maksettujen verojen kautta. Yhteiskunnallista arvoa luontia on toimialan kehittäminen kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti sekä ruoan tuottaminen asiakkaiden ja kuluttajan tarpeisiin luotettavien tuotemerkkien ja yritysmaailman avulla. Atria osallistuu aktiivisesti yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen toimialajärjestöjen kautta.

OSAKEOMISTUKSEN JAKAUMAT**Osakkaat osakeomistuksen mukaan 31.12.2018**

Osakkeiden lukumäärä	Osakkaita		Osakkeita	
	kpl	%	1 000 kpl	%
1–100	6 037	43,64	298	1,06
101–1 000	6 542	47,29	2 364	8,36
1 001–10 000	1 171	8,46	2 912	10,30
10 001–100 000	71	0,51	1 694	5,99
100 001–500 000	7	0,05	865	3,06
500 001–1 000 000	4	0,03	2 679	9,48
1 000 001–	3	0,02	17 457	61,76
Yhteensä	13 835	100,00	28 268	100,00

Osakkaat elinkeinoryhmittäin 31.12.2018

Elinkeinoryhmä	Osakkaita		Osakkeita	
	kpl	%	1 000 kpl	%
Yritykset	427	3,09	18 153	64,22
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	39	0,28	1 486	5,26
Julkisyhteisöt	6	0,04	659	2,33
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	89	0,64	336	1,19
Kotitaloudet	13 242	95,71	5 749	20,34
Ulkomaat	32	0,23	8	0,03
Yhteensä	13 835	100,00	26 391	93,36
Hallintarekisterissä yhteensä	11		1 877	6,64

TIEDOT OSAKKEENOMISTAJISTA**Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2018**

	KII	A	Yhteensä	%
Itikka osuuskunta	4 914 281	3 537 652	8 451 933	29,90
Lihakunta	4 020 200	3 848 073	7 868 273	27,83
Mandatum Life		761 749	761 749	2,69
Osuuskunta Pohjanmaan Liha	269 500	480 038	749 538	2,65
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma		524 640	524 640	1,86
Oy Etra Invest Ab		200 000	200 000	0,71
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Elo		126 289	126 289	0,45
von Julin Sofia Margareta kuolinpesä		112 000	112 000	0,40
Atria Oyj		111 312	111 312	0,39
OP-Henkivakuutus Oy		108 717	108 717	0,38

Suurimmat osakkeenomistajat äänimäärän mukaan 31.12.2018

	KII	A	Yhteensä	%
Itikka osuuskunta	49 142 810	3 537 652	52 680 462	47,42
Lihakunta	40 202 000	3 848 073	44 050 073	39,65
Osuuskunta Pohjanmaan Liha	2 695 000	480 038	3 175 038	2,86
Mandatum Life		761 749	761 749	0,69
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma		524 640	524 640	0,47
Oy Etra Invest Ab		200 000	200 000	0,18
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Elo		126 289	126 289	0,11
von Julin Sofia Margareta kuolinpesä		112 000	112 000	0,10
Atria Oyj		111 312	111 312	0,10
OP-Henkivakuutus Oy		108 717	108 717	0,10

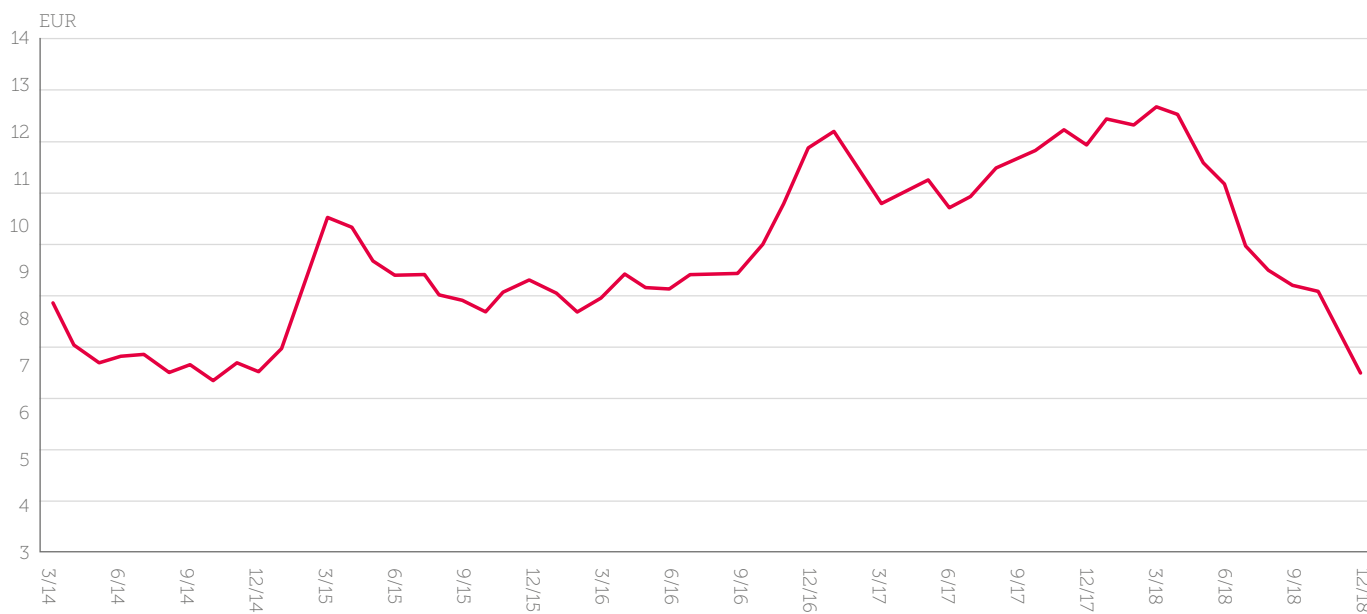
JOHDON OMISTUS

Hallituksen ja hallituneuvoston jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä konsernin johtoryhmään kuuluvat omistivat 31.12.2018 A-sarjan osakkeita yhteensä 79 571 kpl, mikä vastaa 0,28 prosenttia osakkeista ja 0,07 prosenttia osakkeiden tuomasta äänivallasta.

A-SARJAN OSAKKEIDEN KUUKAUSITTAINEN VAIHTO 2018

Kuukausi	Vaihto, EUR	Vaihto, kpl	Kuukauden alin	Kuukauden ylin
Tammikuu	2 885 946	231 671	12,10	12,66
Helmikuu	4 380 807	354 218	11,48	13,28
Maaliskuu	2 967 945	231 503	12,02	13,48
Huhtikuu	5 456 459	430 586	11,82	13,36
Toukokuu	3 997 408	344 524	11,22	12,06
Kesäkuu	4 191 464	377 527	10,40	11,78
Heinäkuu	5 745 388	586 212	9,34	10,66
Elokuu	4 027 445	437 186	8,83	9,60
Syyskuu	3 279 229	368 780	8,48	9,37
Lokakuu	2 835 951	322 522	8,30	9,32
Marraskuu	7 455 862	947 813	7,32	8,97
Joulukuu	7 362 777	1 063 127	6,42	7,59
Yhteensä	54 586 681	5 695 669		

A-SARJAN OSAKKEEN KURSSIKEHITYS 2014–2018 (KESKIKURSSI)

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

milj. EUR	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
Liikevaihto	1 438,5	1 436,2	1 351,8	1 340,2	1 426,1
Liikevoitto	28,2	40,9	31,8	28,9	40,6
% lv:sta	2,0	2,8	2,3	2,2	2,8
Rahoitustuotot ja -kulut	-6,2	-7,3	-6,3	-9,2	-12,7
% lv:sta	-0,4	-0,5	-0,5	-0,7	-0,9
Voitto ennen veroja	22,3	35,5	26,1	20,1	34,0
% lv:sta	1,6	2,5	1,9	1,5	2,4
Oman pääoman tuotto (ROE), %	4,1	6,7	4,7	3,6	6,6
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	5,0	7,3	5,9	5,6	8,3
Omavaraisuusaste, %	47,7	47,5	46,5	47,4	44,0
Korolliset velat	227,2	214,3	217,8	199,6	254,1
Velkaantumisaste, %	53,1	49,8	51,6	49,3	62,6
Nettovelkaantumisaste, %	52,1	49,0	50,5	48,3	61,8
Bruttoinvestoinnit	44,5	53,9	82,9	56,9	62,7
% lv:sta	3,1	3,8	6,1	4,2	4,4
Henkilöstö keskimäärin	4 460	4 449	4 315	4 271	4 715
Tutkimus ja kehitysmenot	13,7	12,9	13,1	12,4	13,9
% lv:sta *	1,0	0,9	1,0	0,9	1,0
Tilaukanta **	-	-	-	-	-

* Kirjattu kokonaisuudessaan tilivuoden kuluksi

**Ei merkitsevä luku, koska tilaukset toimitetaan pääosin tilausta seuraavana päivänä.

OSAKEKOHTAISET OSAKEANTIOIKAISTUT TUNNUSLUVUT

milj. EUR	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
Tulos/osake (EPS), EUR	0,58	0,92	0,65	0,49	0,93
Oma pääoma/osake, EUR	14,69	14,81	14,49	14,16	14,22
Osinko/osake, EUR*	0,40	0,50	0,46	0,40	0,40
Osinko/tulos, %*	68,8	54,4	71,2	81,9	43,0
Efektiiivinen osinkotuotto*	6,1	4,1	4,0	4,4	6,0
Hinta/voitto-suhde (P/E)	11,3	13,2	17,8	18,5	7,1
Osakekannan markkina-arvo	186,0	342,3	324,8	255,8	187,1
Osakekannan markkina-arvo, A-sarja	125,4	230,9	219,0	172,5	126,2
Osakkeiden vaihto/1 000 kpl, A-sarja	5 696	3 381	3 313	5 443	3 035
Osakkeiden vaihto %, A-sarja	29,9	17,7	17,4	28,6	15,9
Osakkeiden lukumäärä, milj. kpl yht.	28,3	28,3	28,3	28,3	28,3
Osakkeiden lukumäärä, A-sarja	19,1	19,1	19,1	19,1	19,1
Osakkeiden lukumäärä, KII-sarja	9,2	9,2	9,2	9,2	9,2
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin	28,3	28,3	28,3	28,3	28,3
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.	28,3	28,3	28,3	28,3	28,3

*Hallituksen ehdotus 2018 vuodelta 26.4.2019 kokoontuvalle yhtiökokoukselle

Osakkeiden kurssikehitys, A-sarja (EUR)

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
Kauden alin	6,42	10,11	7,61	6,62	6,43
Kauden ylin	13,48	12,96	12,22	10,50	8,89
Kauden lopussa	6,58	12,11	11,49	9,05	6,62
Kauden keskimurssi	9,58	11,47	9,49	9,03	7,46

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Atria julkaisee IFRS-tunnuslukujen ohella myös muita yleisesti käytettyjä vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotka ovat johdettavissa tuloslaskelmasta ja taseesta.

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Oikaistu liikevoitto	Yhtiö julkaisee liikevoiton ohella oikaistun liikevoiton kuvataksena varsinaisen liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantaakseen vertailukelpoisuutta eri kausien välillä. Oikaistu liikevoitto määritetään oikaisemalla tuloslaskelman liikevoittoa vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä. Näitä voivat olla esimerkiksi tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat tapahtumat kuten toiminnan uudelleenjärjestelyt, liiketoimintojen myynneistä johtuvat myyntivoitot ja -tappiot, arvonalentumiset, merkittävien liiketoimintojen lopettamiskulut.
Bruttoinvestoinnit	Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sisältäen hankitut liiketoimet
FTE	$= \frac{\text{Raportointikauden tehdyt työtunnit}}{\text{Raportointikauden työpäivien lukumäärä} * \text{normaalityöaika per päivä}}$
Oman pääoman tuotto (%)	$= \frac{\text{Tilikauden voitto/tappio}}{\text{Oma pääoma keskimäärin}} * 100$
Sijoitetun pääoman tuotto (%)	$= \frac{\text{Voitto/tappio ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma + korolliset rahoitusvelat keskimäärin}} * 100$
Omavaraisuusaste (%)	$= \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} * 100$
Velkaantumisaste (%)	$= \frac{\text{Korolliset rahoitusvelat}}{\text{Oma pääoma}} * 100$
Korolliset nettovelat	Korolliset rahoitusvelat - rahavarat
Nettovelkaantumisaste (%)	$= \frac{\text{Korolliset rahoitusvelat - rahavarat}}{\text{Oma pääoma}} * 100$
Laimentamaton tulos / osake	$= \frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo}}$
Oma pääoma / osake	$= \frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä 31.12.}}$
Osakekohtainen osinko	$= \frac{\text{Tilikauden osingonjako}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä 31.12.}}$
Osinko / tulos (%)	$= \frac{\text{Osinko / osake}}{\text{Tulos / osake (EPS)}} * 100$
Efektiivinen osinkotuotto (%)	$= \frac{\text{Osinko / osake}}{\text{Tilikauden päätöskurssi}} * 100$
Hinta / voittosuhte (P/E)	$= \frac{\text{Tilikauden päätöskurssi}}{\text{Tulos / osake}}$
Keskikurssi	$= \frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Tilikaudella vaihdettujen osakkeiden laimentamaton keskimääräinen lukumäärä}}$
Osakekannan markkina-arvo	Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa * viimeinen pörssikurssi 31.12.
Osakkeiden vaihto (%)	$= \frac{\text{Osakkeen vaihtomäärä tilikauden aikana}}{\text{Osakkeiden laimentamaton keskimääräinen lukumäärä}} * 100$

KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 EUR	Liitetieto	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
Liikevaihto	1, 2, 30	1 438 505	1 436 188
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	7, 8, 30	-1 285 650	-1 262 875
Bruttokate		152 855	173 313
Myynnin ja markkinoinnin kulut	3, 7, 8	-81 866	-92 392
Hallinnon kulut	4, 7, 8, 30	-41 357	-42 668
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista ja sopimuksiin perustuvista omaisuuseristä	19	-963	-51
Liiketoiminnan muut tuotot	5, 31	3 867	5 694
Liiketoiminnan muut kulut	6, 8	-4 351	-2 992
Liikevoitto	1	28 185	40 904
Rahoitustuotot	9, 27	15 648	11 917
Rahoituskulut	9, 27	-21 861	-19 211
Rahoitusnetto		-6 213	-7 294
Osuus pääomaosuusmenetelmällä käsiteltyjen sijoituskohteiden tuloksesta	15	369	1 904
Voitto/tappio ennen veroja		22 341	35 514
Tuloverot	10, 17	-4 540	-7 146
Tilikauden tulos		17 801	28 368
Tilikauden tuloksen jakaantuminen:			
Emoyhtiön omistajille		16 362	25 859
Määräysvallattomille omistajille		1 439	2 509
Yhteensä		17 801	28 368
Laimentamaton tulos/osake, EUR	11	0,58	0,92
Laimennusvaikutuksella oikaistu tulos/osake, EUR	11	0,58	0,92

LAAJA KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 EUR	Liitetieto	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
Tilikauden tulos		17 801	28 368
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen:			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot etuusperusteisista eläkejärjestelyistä	10, 25	-231	-51
Erät, jotka määritettyjen ehtojen täyttyessä siirretään tulosvaikutteisiksi			
Rahavirran suojaukset	9, 10, 27	4 162	2 126
Muuntoerot	9, 10, 27	-9 631	-6 139
Tilikauden laaja tulos		12 101	24 304
Tilikauden laajan tuloksen jakaantuminen:			
Emoyhtiön omistajille		10 662	21 873
Määräysvallattomille omistajille		1 439	2 431
Yhteensä		12 101	24 304

Sivuilla 51–87 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

KONSERNITASE

VARAT, 1 000 EUR	Liitetieto	31.12.2018	31.12.2017
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1, 12	400 544	408 665
Biologiset hyödykkeet	13	631	637
Liikearvo	1, 14	162 590	166 800
Muut aineettomat hyödykkeet	1, 14	86 747	89 094
Osuudet yhteis- ja osakkuusyrityksissä	15, 30	14 471	14 715
Muut rahoitusvarat	16, 27	1 198	1 196
Myyntisaamiset, lainasaamiset ja muut saamiset	19, 27	9 777	9 156
Laskennalliset verosaamiset	10, 17	5 115	6 023
Yhteensä		681 073	696 286
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	18	105 914	93 025
Biologiset hyödykkeet	13	3 356	3 130
Myyntisaamiset ja muut saamiset	19, 27, 30	103 963	113 684
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		1 293	538
Rahavarat	21, 27	3 982	3 137
Yhteensä		218 508	213 514
Varat yhteensä	1	899 581	909 800
OMA PÄÄOMA JA VELAT, 1 000 EUR			
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma		48 055	48 055
Omat osakkeet		-1 277	-1 277
Muut rahastot		3 740	-420
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		249 211	249 073
Muuntoerot		-60 424	-50 795
Kertyneet voittovarot		176 016	173 937
Yhteensä	10, 11, 17, 21, 22, 27	415 321	418 573
Määräysvallattomien osuus		12 864	12 105
Oma pääoma yhteensä		428 185	430 678
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset rahoitusvelat	23, 27	152 754	122 424
Laskennalliset verovelat	10, 17	42 736	47 231
Eläkevelvoitteet	25	6 313	6 320
Muut velat	24, 27	7 360	8 066
Yhteensä		209 163	184 041
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset rahoitusvelat	23, 27	74 453	91 850
Ostovelat ja muut velat	26, 27, 30	186 240	202 130
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		1 540	1 101
Yhteensä		262 233	295 081
Velat yhteensä	1	471 396	479 122
Oma pääoma ja velat yhteensä		899 581	909 800

Sivuilla 51–87 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

1 000 EUR	Liite-tieto	Osake-pääoma	Omat osakkeet	Muut rahastot	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma				Määräys-vallat-tomien osuus	Oma pääoma yhteensä
					Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muunto-erot	Kertyneet voitto-varat	Yhteensä		
Oma pääoma 1.1.2017		48 055	-1 277	-2 547	249 073	-44 736	161 162	409 730	12 427	422 157
Tilikauden laaja tulos										
Tilikauden tulos							25 859	25 859	2 509	28 368
Muut laajan tuloksen erät										
Rahavirran suojaukset	27			2 126				2 126		2 126
Vakuutus-matemaattiset tappiot eläke-etuuksista	25						-51	-51		-51
Muuntoerot	9, 10			1			-6 059	-6 058	-81	-6 139
Liiketoimet omistajien kanssa										
Vähemmistön osuus myydyistä tytäryhtiöstä	31							0	-2 585	-2 585
Tytäryrityksen hankintaan liittyvä määräys-vallattomien omistajien osuus	24						-81	-81		-81
Osingonjako	21						-12 952	-12 952	-165	-13 117
Oma pääoma 31.12.2017		48 055	-1 277	-420	249 073	-50 795	173 937	418 573	12 105	430 678
Tilikauden laaja tulos										
Tilikauden tulos							16 362	16 362	1 439	17 801
Muut laajan tuloksen erät										
Rahavirran suojaukset	27			4 162				4 162		4 162
Vakuutus-matemaattiset tappiot eläke-etuuksista	25						-231	-231		-231
Muuntoerot	9, 10			-2			-9 629	-9 631		-9 631
Liiketoimet omistajien kanssa										
Tytäryrityksen hankintaan liittyvä määräys-vallattomien omistajien osuus	24						26	26		26
Osakepalkkiot	22				138			138		138
Osingonjako	21						-14 078	-14 078	-680	-14 758
Oma pääoma 31.12.2018		48 055	-1 277	3 740	249 211	-60 424	176 016	415 321	12 864	428 185

Sivuilla 51–87 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

KONSERNIN RAHAVIRTUALASKELMA

1 000 EUR	Liitetieto	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
Liiketoiminnan rahavirta			
Myyntistä saadut maksut		1 446 178	1 429 104
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut		3 616	2 817
Maksut liiketoiminnan kuluista		-1 395 944	-1 349 580
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	9	-16 271	-16 443
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	9	16 750	8 322
Maksetut välittömät verot	10	-7 170	-9 713

Liiketoiminnan rahavirta		47 159	64 507
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-44 463	-53 144
Myydyt liiketoimet vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	31		4 030
Pitkäaikaisten lainasaamisten muutos		-871	2 309
Muiden sijoitusten muutos		-566	671
Saadut osingot		720	797

Investointien rahavirta		-45 180	-45 337
Rahoituksen rahavirta			
Pitkäaikaisten lainojen nostot	23	35 000	
Pitkäaikaisten lainojen maksut	23	-56 286	-5 463
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	23	33 867	1 986
Osinkojen maksut	21	-14 757	-13 117

Rahoituksen rahavirta	10, 17	-2 176	-16 594
------------------------------	---------------	---------------	----------------

Rahavarojen muutos		-197	2 576
---------------------------	--	-------------	--------------

Rahavarat tilikauden alussa		3 137	4 591
Valuuttakurssien muutosten vaikutukset rahavirtoihin		1 042	-4 030
Rahavarat tilikauden lopussa	20	3 982	3 137

Sivuilla 51–87 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Yrityksen perustiedot

Atria-konsernin emoyhtiö Atria Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Kuopio. Yhtiö on ollut listattuna Nasdaq Helsinki Oy:ssä vuodesta 1991 alkaen. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-sivuilta www.atria.com tai konsernin emoyhtiön pääkonttorista osoitteesta Itikanmäenkatu 3, Seinäjoki; postiosoite PL 900, 60060 ATRIA.

Atria Oyj ja sen tytäryhtiöt valmistavat ja markkinoivat elintarvikkeita, erityisesti liha-alan tuotteita, lihavalmisteita, siipikarjatuotteita, ateriakokonaisuuksia ja ruokakonsepteja. Atrian markkina-alueeksi on määritelty Suomi, Ruotsi, Tanska, Venäjän Euroopan puoleiset osat ja Baltian maat. Atrian tytäryhtiöt sijaitsevat myös tällä alueella. Atria-konsernin operatiivista rakennetta ja taloudellista raportointia muutettiin vuoden 2018 alusta lähtien. Atria-konsernin raportoitavat segmentit ovat Atria Suomi, Atria Ruotsi, Atria Tanska & Viro ja Atria Venäjä. Vuonna 2017 konserni oli jakaantunut neljään liiketoiminta-alueeseen, jotka olivat Atria Suomi, Atria Skandinavia, Atria Venäjä sekä Atria Baltia.

Julkaistava tilinpäätös on hyväksytty hallituksessa 12. helmikuuta 2019. Suomen Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet**LAATIMISPERUSTA**

Konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2018 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisia ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta biologisia hyödykkeitä, käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavia rahoitusvaroja, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja sekä johdannaisopimuksia. Myytävänä olevat omaisuuserät arvostetaan luokitteluhetkestä lähtien kirjanpitoarvoon tai myyntistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ja luvut on pyöristetty lähimpään tuhanteen euroon.

MUUTOKSET TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEISSA JA ESITETTÄVISSÄ TIEDOISSA**a) Käyttöön otetut uudet standardit ja standardien muutokset, joita on sovellettu 1.1.2018 alkavalla tilikaudella**

- **IFRS 9, Rahoitusinstrumentit määrittää rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua ja arvostamista, niiden arvonalentumisen määrittämistä sekä suojauslaskennan soveltamisen periaatteita.** Uusi standardi ei tuonut merkittäviä muutoksia Atrian vuoden 2018 avaavaan taseeseen. Pääosa konsernin rahoitusvaroista on myyntisaamisia, lainasaamisia ja muita saamisia. Ne luokitellaan joko jaksotettuun hankintamenoon tai käypään arvoon laajan tuloksen kautta riippuen rahoitusvarojen hallussapidon liiketoimintamallista.

Liiketoimintamallin mukaisesti saamiset, jotka luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon arvostettaviksi, pidetään eräpäivään asti ja sopimukseen perustuvat rahavirrat kertyvät pääoman maksusta ja korosta. Liiketoimintamallin mukaisesti käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettaviksi luokiteltavat erät pidetään liiketoimintamallin mukaisesti joko sopimusperusteisten rahavirtojen keräämiseksi tai myymiseksi. Konserni tekee päätöksiä siitä, myykö se nämä saamiset vai ei. Nämä rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon laajan tuloksen kautta. Korkotuotot sekä realisoituneet myyntivoitot tai –tappiot sekä arvonalentumistappiot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Oman pääoman ehtoiset sijoitukset luokitellaan käypään arvoon laajan tuloksen kautta kirjattaviksi rahoitusvaroiksi. Näiden rahoitusvarojen myyntistä realisoituvia voittoja tai tappioita ei enää siirretä myyntihetkellä tulosvaikutteisiksi. Käyvän arvon muutokset siirretään laajan tuloksen kautta oman pääoman sisällä käyvän arvon rahastosta voittovaroihin.

Uuden arvonalentumismallin mukaan saamisten odotettavista olevista luottotappioista kirjataan arvonalentuminen. Myyntisaamisten arvonalentumisvarauksiin sovelletaan yksinkertaistettua lähestymistapaa. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamalli riippuu siitä, onko luottoriski kasvanut merkittävästi. Uusi arvonalentumismalli ei ole tuonut merkittäviä muutoksia.

Rahoitusvelkojen kirjanpitokäsittely ei ole muuttunut.

Standardin vaikutukset Atria-konsernissa liittyvät lähinnä suojauslaskentaan. Suojauslaskentaa koskevat uudet säännöt toivat suojauslaskennan lähemmäs konsernin riskienhallinnan käytäntöjä. Sähkön suojauslaskennassa käsitellään systeemihintainen riski ja aluehintaero-riski nyt erikseen.

Alla olevassa taulukossa rahoitusinstrumentit 1.1.2018 tilanteen mukaan uudelleen luokiteltuna:

Rahoitusvarojen ja -velkojen uudelleen luokittelu	Arvostusryhmä IAS 39	Arvostusryhmä IFRS 9	Kirjanpi-toarvo IAS 39	Kirjanpi-toarvo IFRS 9	Muutos
Pitkäaikaiset varat					
Myyntisaamiset	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameroon	3 178	3 178	
Muut rahoitusvarat	Myytävässä olevat rahoitusvarat	Käypään arvoon laajan tuloksen kautta	1 196	1 196	
Lainasaamiset	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameroon	4 932	4 932	
Muut saamiset	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameroon	301	301	
Johdannaisoppimukset	Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	Johdannaiset, suojauslaskenta	738	745	7
Johdannaisoppimukset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	7	0	-7
Lyhytaikaiset varat					
Myyntisaamiset	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameroon	90 558	86 377	-4 181
		Käypään arvoon laajan tuloksen kautta		4 181	4 181
Lainasaamiset	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameroon	3 542	3 542	
Muut saamiset	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameroon	3 994	3 994	
Siirtosaamiset	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameroon	6 572	6 572	
Johdannaisoppimukset	Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	Johdannaiset, suojauslaskenta	413	419	6
Johdannaisoppimukset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	1 779	1 773	-6
Rahavarat	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameroon	3 137	3 137	

Pitkäaikaiset velat					
Lainat	Jaksotettuun hankintameroon	Jaksotettuun hankintameroon	122 000	122 000	
Rahoitusleasingvelat	Jaksotettuun hankintameroon	Jaksotettuun hankintameroon	424	424	
Siirtovelat	Jaksotettuun hankintameroon	Jaksotettuun hankintameroon	440	440	
Johdannaisoppimukset	Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	Johdannaiset, suojauslaskenta	1 431	1 480	49
Johdannaisoppimukset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	53	4	-49
Lyhytaikaiset velat					
Lainat	Jaksotettuun hankintameroon	Jaksotettuun hankintameroon	91 596	91 596	
Rahoitusleasingvelat	Jaksotettuun hankintameroon	Jaksotettuun hankintameroon	254	254	
Ostovelat	Jaksotettuun hankintameroon	Jaksotettuun hankintameroon	106 281	106 281	
Muut velat	Jaksotettuun hankintameroon	Jaksotettuun hankintameroon	7 386	7 386	
Siirtovelat	Jaksotettuun hankintameroon	Jaksotettuun hankintameroon	47 209	47 209	
Johdannaisoppimukset	Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	Johdannaiset, suojauslaskenta	249	392	143
Johdannaisoppimukset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	162	19	-143

- **IFRS 15, Myyntituotot Asiakassopimuksista soveltaa** viisivaiheista lähestymistapaa asiakassopimusten perusteella saatavien myyntituottojen kirjaamiseen tunnistamalla asiakassopimukset, yksilöidyt suoritevelvoitteet, transaktiohintaa, transaktiohinnan kohdistaminen eri suoritevelvoitteille sekä varsinainen tuloutushetki.

Standardin käyttöönotto ei ole vaikuttanut konsernin tuloslaskelmaan, taseeseen tai kassavirtaan. IFRS 15:lla ei ole myöskään ollut vaikutusta yrityksen järjestelmiin tai prosesseihin. Tuloutukseen liittyviä laadintaperiaatteita on päivitetty ja standardin edellyttämät liitetiedot lisätty siltä osin, kuin ne ovat soveltuneet.

- **IFRS 2, Muutos Osakeperusteisiin maksuihin** selvittää käteisvaroina maksettavien osakeperusteisten maksujen arvostusperustetta sekä sellaisten muutosten kirjanpitokäsittelyä, joiden seurauksena palkitsemisjärjestely muuttuu käteisvaroina maksettavasta omamaan pääomana maksettavaksi. Konsernissa on huomioitu standardin muutos vuonna 2018 alkaneen osakepalkkiojärjestelmän kirjanpitokäsittelyssä.

b) Merkittävät uudet standardit ja tulkinnat, jotka on julkaistu, mutta tulevat voimaan myöhemmin kuin 1.1.2018.

- **IFRS 16, Vuokrasopimukset, astuu voimaan 1.1.2019.**

IFRS 16 muuttaa vuokralleottajan kirjanpitoa, koska lähes kaikki vuokrasopimukset merkitään taseeseen. Standardissa on luovuttu nykyisestä jaottelusta operatiivisiin vuokrasopimuksiin ja rahoitusleasingsopeimuksiin, ja sen mukaan käytännössä kaikista vuokrasopimuksista kirjataan omaisuuserä (oikeus käyttää vuokralle otettua omaisuuserää) ja vuokranmaksuvelvoitetta koskeva rahoitusvelka. Lyhytaikaisiin ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskeviin sopimuksiin on mahdollista soveltaa poikkeusta. Standardilla on vaikutusta myös tuloslaskelmaan, koska kokonaiskulut ovat tyypillisesti suuremmat vuokrasopimuksen voimassaoloajan alkupuolella ja pienemmät sen loppupuolella. Lisäksi liiketoiminnan kuluihin nyt sisältyvän vuokratulon tilalle tulee korkoja ja poistoja, mikä vaikuttaa keskeisiin tunnuslukuuihin kuten käyttökatteeseen (EBITDA).

Liiketoiminnan rahavirrat ovat aiempaa suuremmat, sillä vuokrasopimusvelan pääoman osuus maksuista luokitellaan rahoituksen rahavirraksi. Vain koron osuus esitetään edelleen liiketoiminnan rahavirroissa. Vuokrasopimuksen määritelmää koskevasta uudesta ohjeistuksesta voi aiheutua joitakin eroja nykyiseen verrattuna. IFRS 16:n mukaan sopimus on vuokrasopimus tai siihen sisältyy vuokrasopimus, jos sopimus antaa oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan tietynä ajanjaksona vastiketta vastaan.

Standardi otetaan käyttöön 1.1.2019 alkavalla tilikaudella. Atria hyödyntää standardin sallimaa kirjaamista koskevaa helpotusta, eikä sovelta standardia lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin tai sopimuksiin, joissa kohdeomaisuuserä on arvoltaan vähäinen. Siirtymiseen sovelletaan yksinkertaistettua menettelytapaa, eikä käyttöönottoa edeltävän vuoden vertailulukuja oikaista. Nykyisen IAS 17 -standardin mukaan operatiivisten vuokrasopimusten, jotka eivät ole purettavissa, arvo 31.12.2018 oli 20 miljoonaa euroa. Vuokra-ajan määrittelystä sekä vuokrien jatko- ja päättämisoptioiden erilaisesta käsittelystä johtuen taseeseen kirjattavien määrä on noin 40 miljoonaa euroa.

- **IFRIC 23, Tuloverokäsittelyjä koskeva epävarmuus, astuu voimaan 1.1.2019**

Tulkinnassa selitetään laskennallisten ja kauden verotettavaan tuloon perustuvien verosaamisten ja -velkojen kirjaamista ja arvostamista, kun verokäsittelyssä on epävarmuutta. Konsernissa selvitetään tulkinnan vaikutusta.

JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden soveltamisessa. Lisäksi joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat omaisuus- ja velkaeriin, vastuiden sekä tuottojen ja kulujen määriin. Toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa:

Konsernin johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassaolevassa IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia kirjaamis-, arvostamis-, tai esittämis-tapoja. Johdon harkintaa on käytetty omaisuus- ja rahoituserien arvostuksessa ja luokittelussa, laskennallisten verosaamisten ja varau-usten kirjaamisessa sekä osakkuus- ja yhteisyritysten ryhmittelyssä olennaisiksi.

Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja oletukset:

Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen raportointikauden päättymispäivänä. Arvioiden taustalla ovat aiemmat kokemukset sekä tulevaisuutta koskevat, tilinpäätöshetkellä todennäköisimpänä pidetyt oletukset, jotka liittyvät muun muassa konsernin taloudellisen ympäristön odotettuun kehitykseen. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai oletusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Yritysten yhteenliittymissä hankittujen hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen:

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut varat ja velat arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Hankitulle nettovarallisuudelle on vain harvoin olemassa toimivia markkinoita, mistä varojen ja velkojen käyviä arvoja on saatavilla. Tämän vuoksi arvon määrittäminen edellyttää johdolta harkintaa ja oletuksia. Aineellisten hyödykkeiden osalta tehdään tarvittaessa vertailuja vastaavien hyödykkeiden markkinahintoihin ja arvioidu hankittujen hyödykkeiden kunnosta, iästä, kulumisesta ja muista vastaavista tekijöistä aiheutuva arvon vähentyminen. Aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen perustuu arvioihin hyödykkeisiin liittyvistä rahavirroista. Johto uskoo käytettyjen arvioiden ja oletusten olevan riittävän tarkkoja käyvän arvon määrittämisen pohjaksi.

Omaisuserien arvonalentuminen:

Konsernissa käydään läpi vähintään jokaisen raportointikauden päättymispäivänä mahdolliset viitteet niin aineellisten kuin aineetto- mienkin hyödykkeiden arvonalentumisesta. Konsernissa testataan vuosittain liikearvo ja ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoitta- maton taloudellinen vaikutusaika mahdollisen arvonalentumisen varalta.

Laskennalliset verot:

Laskennallinen verosaaminen kirjataan vain siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Konserni arvioi tilinpäätösten yhteydessä laskennallisten verosaamisten kirjauserusteet. Tätä varten arvioidaan, miten todennäköisesti konserniyrityksillä on kerrytettävissä verotettavaa tuloa, jota vastaan käyttämättömät vero- tukselliset tappiot tai käyttämättömät verotukseen liittyvät hyvitykset voidaan hyödyntää.

Laskennalliset verot:

Laskennallinen verosaaminen kirjataan vain siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Konserni arvioi tilinpäätösten yhteydessä laskennallisten verosaamisten kirjauserusteet. Tätä varten arvioidaan, miten todennäköisesti konserniyrityksillä on kerrytettävissä verotettavaa tuloa, jota vastaan käyttämättömät vero- tukselliset tappiot tai käyttämättömät verotukseen liittyvät hyvitykset voidaan hyödyntää.

Laskennalliset verot:

Laskennallinen verosaaminen kirjataan vain siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Konserni arvioi tilinpäätösten yhteydessä laskennallisten verosaamisten kirjauserusteet. Tätä varten arvioidaan, miten todennäköisesti konserniyrityksillä on kerrytettävissä verotettavaa tuloa, jota vastaan käyttämättömät vero- tukselliset tappiot tai käyttämättömät verotukseen liittyvät hyvitykset voidaan hyödyntää.

Laskennalliset verot:

Liiketoimintojen yhdistämiset käsitellään hankintamenetelmällä. Tytäryrityksen hankinnasta maksettava vastike sisältää luovutetut varat ja vastattavaksi otetut velat arvostettuna käypään arvoon hankintahetkellä. Luovutettu vastike sisältää myös ehdollisesta vastikejärjeste- lystä johtuvan omaisuserän tai velan käyvän arvon. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi toteutuessaan. Yksilöitävissä olevat liike- toimintojen yhdistämisessä hankitut varat, vastattaviksi otetut velat ja ehdolliset velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta.

Määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuuden käypä arvo hankinnan kohteessa ja aiemmin omistetun osuuden käypä arvo yhteen laskettuina, ylittää hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon, merkitään taseeseen liikearvoksi. Jos vastik- keen, määräysvallattomien omistajien osuuden käyvän arvon ja aiemmin omistetun osuuden käyvän arvon yhteismäärä on pienempi kuin tytäryrityksen hankitun nettovarallisuuden käypä arvo, erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konserniyritysten väliset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä tuotot ja kulut eliminoidaan. Myös omaisuserän kirjaamiseen johtavista konsernin sisäisistä liiketoimista johtuvat voitot ja tappiot eliminoidaan. Tytäryritysten noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia periaatteita.

Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevina liiketoimina. Kun määräysvallattomilta omistajilta ostetaan osakkeita, maksetun vastikkeen ja tytäryrityksen nettova- rallisuudesta hankitun osuuden kirjanpitoarvon välinen erotus kirjataan omaan pääomaan. Myös voitot tai tappiot osakkeiden myynnistä määräysvallattomille omistajille kirjataan omaan pääomaan.

Kun konsernin määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta päättyy, jäljelle jäävä osuus arvostetaan määräysvallan menettämispäivän käy- pään arvoon ja kirjanpitoarvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti. Tämä käypä arvo toimii alkuperäisenä kirjanpitoarvona, kun jäl- jelle jäävää osuutta myöhemmin käsitellään osakkuusyrityksenä, yhteisyrityksenä tai rahoitusvaroina. Lisäksi asianomaisesta yrityksestä aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjattuja määriä käsitellään ikään kuin konserni olisi suoraan luovuttanut niihin liittyvät varat ja velat. Tämä voi tarkoittaa, että aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjatut määrät siirretään tulosvaikutteisiksi.

Osakkuusyrittukset ja yhteisjärjestelyt

Osakkuusyrittukset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa. Yleensä tämä perustuu osake- omistukseen, joka tuottaa 20–50 prosenttia äänivallasta.

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteisjärjestely luokitellaan yhteisiksi toiminnoiksi tai yhteisyrittöksiksi sen mukaan, mitkä ovat määräysvallan jakavien sopimusperusteiset oikeudet ja velvoitteet. Yhteisissä toi- minnoissa konsernilla on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita. Yhteisyritys on järjestely, jossa kon- sernilla on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen. Konsernin yhteisjärjestelyt ovat yhteisyrittynsiä.

Osakkuus- ja yhteisyrittynsiin tehdyt sijoitukset käsitellään pääomaosuusmenetelmällä. Pääomaosuusmenetelmää sovellettaessa sijoitus kirjataan alun perin hankintamenon määräisenä ja sitä lisätään tai vähennetään kirjaamalla sijoittajayrityksen osuus sijoituskohteen han- kinta-ajankohdan jälkeisistä voitoista tai tappioista. Osakkuus- tai yhteisyrittynssijoitus sisältää myös sen hankinnasta syntyneen liikearvon.

Jos osakkuusyrittuksesta omistettu osuus pienenee, mutta huomattava vaikutusvalta säilyy, vain suhteellinen osuus aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjatuista määristä siirretään tulosvaikutteiseksi.

Osakkuusyrittukset ja yhteisjärjestelyt

Osakkuusyrittukset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa. Yleensä tämä perustuu osake- omistukseen, joka tuottaa 20–50 prosenttia äänivallasta. Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteisjärjestely luokitellaan yhteisiksi toiminnoiksi tai yhteisyrittöksiksi sen mukaan, mitkä ovat määräysvallan jakavien sopimusperusteiset oikeudet ja velvoitteet. Yhteisissä toi- minnoissa konsernilla on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita. Yhteisyritys on järjestely, jossa kon- sernilla on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen. Konsernin yhteisjärjestelyt ovat yhteisyrittynsiä.

Ulkomaan rahan määräisten erien muuttaminen

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut määritetään siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toi- mintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyrityksen toimintavaluutta ja emoyrityksen sekä konsernin esittämisvaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu euroiksi käyttäen tapahtumapäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat on muunnettu euroiksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista sekä saamisista ja veloista syntyneet kurssivoitot ja -tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan liikevoiton yläpuolelle. Rahoitustapahtumia suojaavien valuuttatermiinien ja sekä valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja –kuluihin lukuun ottamatta niitä johdannaisopi- musten kurssimuutoksia, jotka ovat ehdot täyttäviä rahavirran suojauksia. Nämä kurssierot on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin.

Euroalueen ulkopuolisten konserniyritysten tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut on käsitelty alun perin kunkin yrityksen toimin- taympäristön valuutassa. Euroalueen ulkopuolisten konserniyritysten tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi raportointikauden keskikurs- siin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin. Eri muuntokurssien käytöstä syntyvä kurssiero kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Euroalueen ulkopuolisten tytäryritysten hankintamenon eliminoinnista syntyvät muuntoerot ja näihin tehtyjen nettosijoitusten suojaustulos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kun ulkomaisesta yksiköstä luovutaan osaksi tai kun se myydään, omaan pääomaan kirjatut valuuttakurs- sierot kirjataan tulosvaikutteisesti osana myyntivoittoa tai –tappiota.

Ulkomaisen yksikön hankinnasta syntynyttä liikearvoa ja käypiin arvoihin tehtyjä oikaisuja käsitellään ulkomaisen yksikön varoina ja vel- koina, ja ne muutetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Tästä syntyvät muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet esitetään alkuperäisten hankintahintojen ja kertyneiden poistojen erotuksena vähennettynä mah- dollisilla arvonalentumisilla.

Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään eril- lisenä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällyte- tään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määriteltävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvai- kutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Poistot lasketaan tasapoistoina arvioidun taloudellisen vaikutusajan mukaan seuraavasti:

- Rakennukset25–50 vuotta
- Koneet ja kalusto5–10 vuotta
- Muut aineelliset hyödykkeet5–10 vuotta

Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja. Muihin aineellisiin hyödykkeisiin kirjataan omaisuserät, joita ei luonteensa tai poistoaikojensa puo- lesta voida esittää osana koneita ja kalustoa tai rakennuksia ja rakennelmia.

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan niin, että kirjan- pitoarvo vastaa enintään kerrytettävissä olevaa rahamäärää.

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä ole- vaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät voitot ja tappiot sisältyvät joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Vuokrasopimukset – konserni vuokralle ottajana:

Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimus merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyö- dykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä teh- dään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoi- tusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että jäljellä olevalle velalle muodostuu kullakin tilikaudella saman suuruinen korkoprosentti. Vuokravelvoitteet sisältyvät korollisiin velkoihin.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Liikearvo:

Liikearvo on määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankitun tytäryrityksen yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Liikearvo testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Konsernin rahavirtaa tuottavat yksiköt on luokiteltu tytäryhtiöiden toimintaan ja sijaintiin perustuen. Ne ovat Atria Suomi, Atria Ruotsi, Atria Tanska, Atria Viro ja Atria Venäjä. Liikearvo merkitään taseeseen hankintameneon vähennettynä kertyneillä arvonalentumistappioilla. Liikearvosta kirjattuja arvonalentumistappioita ei peruuteta.

Muut aineettomat hyödykkeet:

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintameneon siinä tapauksessa, että hyödykkeen hankintameno on määritetävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi.

Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Poistoajat ovat:

- Asiakassuhteet 3–8 vuotta
- Tavaramerkit5–20 vuotta
- Muut aineettomat hyödykkeet *)5–10 vuotta

*) Sisältää mm. tietokoneohjelmistot ja liittymismaksut

AINEELLISTEN JA AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN ARVONALENTUMISET

Konsernissa arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin aineellisen tai aineettoman omaisuuserän arvo on alentunut. Mikäli viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvosta sekä aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, arvioidaan kerrytettävissä oleva rahamäärä vuosittain ja aina kun on viitteitä arvonalentumisesta. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Jos kerrytettävissä olevaa rahamäärää ei pystytä arvioimaan omaisuuseräkohtaisesti, arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan vähentämään ensin liikearvoa ja tämän jälkeen muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintameneon tai sitä alhaisempaan todennäköiseen nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritellään FIFO-menetelmällä. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleismenoista normaalilla toiminta-asteella. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut myynnistä johtuvat menot.

BIOLOGISET HYÖDYKKEET

Konsernin biologisia hyödykkeitä ovat elävät eläimet. Ne arvostetaan käypään arvoon vähennettynä arvioiduilla myyntiin liittyvillä menoilla. Tuottavat eläimet sisältyvät aineellisiin hyödykkeisiin ja muut eläimet (teuraseläimet) vaihto-omaisuuteen.

Tuottavien eläinten käypä arvo perustuu alkuperäiseen hankintahintaan, josta on vähennetty eläinten ikääntymisestä aiheutuva käytöarvon alenemista vastaava kustannus. Tuottaville eläimille ei ole saatavissa markkinahintaa. Teuraseläinten käypä arvo on sama kuin markkinahinta, joka perustuu yhtiön teuraseläinten hankintaan/myyntiin paikallisilla markkinoilla.

RAHOITUSVARAT

Luokittelu

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisesti seuraaviin ryhmiin: jaksotettuun hankintameneon arvostettavat rahoitusvarat, käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat. Luokittelu perustuu rahoitusvarojen hallintaan käytettäviin liiketoimintamalleihin ja rahoitusvarojen sopimusperusteisiin rahavirtoihin. IAS 39:n mukainen luokittelu vuonna 2017 oli seuraava: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtui rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupankäyntipäivänä. Rahoitusvarat sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin paitsi silloin, kun ne erään-tyvät yli 12 kuukauden kuluttua raportointikauden päättymispäivästä, jolloin ne luokitellaan pitkäaikaisiksi varoiksi. Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun oikeudet sijoituksen rahavirtoihin ovat lakanneet tai siirretty toiselle osapuolelle ja kun rahoitusvaran omistukseen liit-tyvät riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennaisilta osin pois konsernista.

Jaksotettuun hankintameneon arvostettavat rahoitusvarat:

Myyntisaamiset, lainasaamiset ja muut saamiset, jotka luokitellaan jaksotettuun hankintameneon, arvostetaan jaksotettuun hankintame-noon vähennettynä odotetuilla arvonalentumistappiolla. Käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavat myyntisaamiset arvoste-taan käypään arvoon. Käyvän arvon muutokset kirjataan laajaan tulokseen, lukuun ottamatta arvonalentumistappioita, jotka luokitellaan tulosvaikutteisesti. Pitkäaikaiset myyntisaamiset ja korolliset lainasaamiset ovat pääosin liharaaka-aineen saannin turvaamiseksi annettua maksuaikaa ja lainoja alkutuotantoasiakkaille. Näihin eriin sovelletaan yleistä arvonalentumismallia. Jos merkittävää luottoriskin koho-amista ei ole, luottotappioiden arvioitu määrä perustuu 12 kuukauden odotettuihin luottotappioihin, muussa tapauksessa koko elin-iältä odotettavissa oleviin luottotappioihin. Atrian myyntisaamiset kuluttajatuoteasiakkailta ovat lyhytaikaisia eikä niihin sisälly merkit-täviä rahoituskomponentteja. Näihin myyntisaamisiin sovelletaan yksinkertaistettua menetelmää, jossa luottotappioiden arvioitu määrä perustuu saamisten eliniän odotettuihin luottotappioihin.

Konsernissa osa myyntisaamisista myydään rahoitusyhtiöille. Myydyt myyntisaamiset kirjataan pois konsernin taseesta, kun rahoitusyhtiö on suorittanut maksun saamisista ja kun kaikki omistamiseen liittyvät olennaiset riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Myyntisaamiset, jotka saatetaan myydä, luokitellaan käypään arvoon laajan tuloslaskelman kautta arvostettaviksi rahoitusvaroiksi.

Käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat oman pääoman ehtoiset sijoitukset:

Muut rahoitusvarat -tili sisältää oman pääoman ehtoiset sijoitukset muihin yrityksiin (sekä noteeratut että noteeraamattomat osakkeet). Osakkeita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa. Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä konserni on tehnyt peruuttamattoman valinnan niiden kuulumisesta tähän ryhmään. Noteeratut osakkeet arvostetaan käypään arvoon, joka perustuu niiden pörssikurssiin. Noteeraa-mattomat osakkeet arvostetaan käyttäen arvostusmenetelmiä tai hankintahintaan, mikäli se olennaisesti vastaa käypää arvoa. Luovut-taessa osakkeista kertyneisiin muihin laajan tuloksen eriin sisältyvä saldo siirretään kertyneisiin voittovaroihin, eikä sitä siirretä tulos-vaikutteiseksi. Aikaisemman luokituksen (IAS 39) mukaan osakkeet kuuluivat luokkaan Myytävissä olevat rahoitusvarat. Arvostus ei ole muuttunut.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat:

Johdannaiset, jotka eivät ole suojauslaskennan alaisia, arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Johdannaiset arvostetaan aluksi taseessa hankintahintaan, joka vastaa niiden käypää arvoa, ja sittemmin kunkin raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon. Käy-pien arvojen muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista sekä muista rahavaroista. Konsernitileihin liit-tyvät luottotilit sisältyvät lyhytaikaisiin rahoitusvelkoihin.

RAHOITUSVELAT

Konsernin rahoitusvelat luokitellaan joko jaksotettuun hankintameneon kirjattaviin rahoitusvelkoihin tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin. Rahoitusvelka luokitellaan lyhytaikaiseksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä. Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan pois taseesta vasta silloin kun velka on lakannut olemasta, eli kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Jaksotettuun hankintameneon kirjattavat rahoitusvelat:

Konsernin ottamat lainat sisältyvät jaksotettuun hankintameneon kirjattaviin rahoitusvelkoihin. Ne arvostetaan niitä alun perin kirjanpi-toon merkittäessä käypään arvoon efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lainat arvostetaan jaksotet-tuun hankintameneon. Lainan korot jaksotetaan tulosvaikutteisesti efektiivisen koron menetelmällä velan juokuajalle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat:

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin sisältyvät johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja. Joh-dannaisten käypien arvojen muutoksista johtuvat, sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sille kaudelle, jonka aikana ne syntyvät.

SUOJAUSLASKENTA

Johdannaiset merkitään alun perin johdannaissopimuksen solmimispäivän käypään arvoon, ja sen jälkeen ne arvostetaan kunkin rapor-tointikauden lopussa edelleen käypään arvoon. Käyvän arvon muutosten kirjanpitokäsittely riippuu siitä, onko johdannainen määritetty suojausinstrumentiksi ja minkä luonteista erää se suojaa. Johdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa, on määriteltty suojaamaan korko-, valuuttakurssi- tai sähkön hintariskiltä, jotka liittyvät taseeseen merkittyyn omaisuuserään tai velkaan taikka erittäin todennäköi-seen ennakoituun liiketoimeen (rahavirran suojaus).

Atria konserni vuonna 2018

Atria konserni vuonna 2017

Kun johdannaiseen sovelletaan suojauslaskentaa, konserni dokumentoi suojausjärjestelyn alussa kunkin suojausinstrumentin ja suojatun omaisuuserän välisen suhteen sekä riskinhallintatavoitteen ja siihen sovelletun strategian. Tämän prosessin kautta suojausinstrumentti kytketään siihen liittyviin varoihin ja velkoihin tai ennakoituihin liiketapahtumiin. Samoin dokumentoidaan riskienhallinnan tavoitteet sekä strategiat, joiden mukaan erilaisiin suojaustoimiin ryhdytään. Konserni dokumentoi suojausta aloitettaessa ja jatkuvasti sen jälkeen arvi- onsa siitä, kumoavatko suojauksissa käytettävät johdannaiset tehokkaasti suojauskohteiden käypien arvojen tai rahavirtojen muutoksia.

Suojaavan johdannaisen koko käypä arvo luokitellaan pitkäaikaiseksi omaisuuseräksi tai velaksi, jos suojauskohteen maturiteetti on yli 12 kuukautta, ja lyhytaikaiseksi omaisuuseräksi tai velaksi, jos suojauskohde erääntyy 12 kuukauden kuluessa. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset luokitellaan lyhytaikaisiksi varoiksi tai veloiksi.

Arvostusperiaatteet:

Valuuttatermiinien käypä arvo lasketaan arvostamalla termiinisopimukset tilinpäätöspäivän termiinikurssiin. Koronvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan diskonttaamalla sopimusten ennakoidut rahavirrat arvostushetken markkinakorkokäyrillä kyseessä oleville valuu- toille. Sähköjohdannaiset arvostetaan käypään arvoon käyttäen tilinpäätöspäivän markkinanoteerauksia.

Rahavirran suojaus:

Rahavirran suojausiksi määritettyjen, ehdot täyttävien johdannaisten käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan asianmukaiseen erään. Omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan niillä kausilla, joilla suojauskohde vaikuttaa tulokseen (esimerkiksi kun suojattu ennakoitu osto toteutuu). Kuitenkin jos suojatun ennakoidun liiketoimen seurauksena kirjataan rahoitusvaroihin kuulu- maton omaisuuserä (esimerkiksi vaihto- tai käyttöomaisuutta), aiemmin omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot siirretään omaisuus- erän alkuperäiseen hankintameneoon. Jos kyseessä on vaihto-omaisuus, voitot ja tappiot sisältyvät lopulta myytyjä suoritteita vastaaviin kuluihin, ja jos kyseessä on käyttöomaisuus ne sisältyvät lopulta poistoihin. Kun suojausinstrumentti erääntyy tai myydään tai kun suo- jaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä, omaan pääomaan sillä hetkellä sisältyvät kertyneet voitot tai tappiot jäävät omaan pääomaan, ja ne siirretään tuloslaskelmaan vasta, kun ennakoitu liiketoimi toteutuu. Jos ennakoidun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omassa pääomassa esitetty kertynyt voitto tai tappio siirretään välittömästi tuloslaskelmaan asianmukaiseen erään.

MYYTÄVÄNÄ OLEVIKSI LUOKITELLUT OMAISUUSERÄT

Pitkäaikaiset omaisuuserät luokitellaan myytävinä oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omai- suuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä oleviksi luokittelun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin ja kun johto on sitou- tunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Atria konserni vuonna 2017

Välittömästi ennen luokittelua myytävänä oleviksi kyseiset omaisuuserät arvostetaan niihin sovellettavien IFRS-standardien mukaisesti. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät arvostetaan kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

OMA PÄÄOMA

Kantaosakkeet esitetään osakepääomana. Menot, jotka liittyvät omien oman pääomanehtoisten instrumenttien liikkeeseenlaskuun tai hankintaan, esitetään oman pääoman vähennyseränä.

Atria konserni vuonna 2017

Jos jokin konserniin kuuluva yritys ostaa yhtiön osakkeita, niistä maksettu vastike ja hankinnasta välittömästi aiheutuvat menot verovai- kutus huomioon ottaen vähennetään yhtiön omistajille kuuluvasta omasta pääomasta, kunnes osakkeet mitätöidään tai lasketaan uudel- leen liikkeeseen. Jos osakkeet lasketaan uudelleen liikkeeseen, niistä saatavat vastikkeet sisällytetään yhtiön omistajille kuuluvaan omaan pääomaan niistä välittömästi johtuvilla transaktiomenoilla vähennettyinä verovaikutukset huomioon ottaen.

VARAUKSET

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Varaukset arvostetaan velvoitteen kattamiseksi vaa- dittavien menojen nykyarvoon. Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkasteluhetkellä. Varausten muutokset kirjataan tuloslaskelmaan samaan erään, mihin varaus on alun perin kirjattu.

MYYNTITUOTTOJEN TULOUTUS

Atria myy elintarvikkeita, rehuja, välityseläimiä ja palvelusuoritteita. Myyntituotot kirjataan asiakassopimusten perusteella. Sopimuksissa yksilöidään suoritevelvoitteet ja niillä on yksilöitävissä olevat hinnat. Atrialla ei ole yhdisteltyjä tai ajan kuluessa täytettäviä suoritevelvoit- teita, ennakkomaksuja eikä takuuelvoitteita.

Atria konserni vuonna 2017

Atria kirjaa sekä myyntituoton että saamisen, kun tavaraa tai palvelua koskeva määräysvalta siirtyy asiakkaalle. Toimitus tapahtuu yleensä kotimaassa vuorokauden kuluessa ja määräysvalta sekä riskit siirtyvät toimituksen yhteydessä. Vientikaupassa yhtiö arvio toimituskohtai- sesti toimitusehtojen ja toimitusajan mukaisen hetken, jolloin määräysvalta siirtyy asiakkaalle. Myyntihintoja ei oikaista rahan aika-arvon huomioon ottamiseksi, sillä tuotteiden luovutuksen ja asiakkaan suorittaman maksun välinen aika on lyhyempi kuin yksi vuosi. Atrialla jaksotetaan alennukset ja myynnin jälkihyytitteet aina tavaran toimituskuukaudelle huomioiden asiakkaan koko vuoden volyymi.

Atria konserni vuonna 2018

Atria konserni vuonna 2017

Myynnin tuloutuksessa Atria on tunnistanut kaksi asiakasryhmää: kuluttajatuote- ja alkutuotantoasiakkaat. Atria esittää myynnin jaet- tuna näihin kahteen liikevaihtovirtaan osana segmentti-informaatiota liitetiedossa 1 sekä saamisen jaottelun liitetiedossa 19. Atria katsoo näiden kahden asiakasryhmän olevan olennaisimpia asiakassopimuksista syntyvien myyntituottojen ja rahavirtojen luonteen ymmärtä- misessä. Pääosa asiakassopimuksista koskee kuluttajatuotteiden myyntiä. Kuluttajatuoteasiakkaat ovat suurimmaksi osaksi keskusliikkeitä. Lisäksi Atria myy välityseläimiä ja rehuja alkutuotannon asiakkaille.

TYÖSUHDE-ETUUDET

Eläkevelvoitteet:

Konserniin kuuluvilla yrityksillä on eri maissa erilaisia paikallisia eläkejärjestelyjä. Eläkejärjestelyt luokitellaan maksupohjaisiksi ja etuuspoh- jaisiksi järjestelyiksi.

Atria konserni vuonna 2017

Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista vel- voitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä.

Atria konserni vuonna 2017

Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee. Konsernin eläkejär- jestelyt ovat suurelta osin maksupohjaisia. Etuuspohjaisissa eläkejärjestelyissä yritykselle jää velvoitteita järjestelystä tilikauden maksun suorittamisen jälkeenkin. Etuuspohjaisiksi määritellyistä järjestelyistä hankitaan vuosittain vakuutusmatemaattiset laskelmat, joiden perus- teella tilinpäätökseen kirjattava kulu sekä velka tai omaisuuserä voidaan kirjata. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta oman pääoman hyvytykseksi tai veloitukseksi sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Osakeperusteiset maksut:

Konsernilla on johdon kannustinjärjestelmä, jossa maksut suoritetaan osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Järjestelyssä myönnet- tävät palkkiot arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan tuloslaskemaan työsuhde-etuuksista johtuviksi kuluiksi tasaisesti oikeuden ansainta- ja sitouttamisjakson aikana. Järjestelyssä maksettavan rahan määrä arvioidaan uudelleen raportointikauden päättävän osakekurssin mukaan ja jaksotetaan tuloslaskelmaan työsuhde-etuuksista aiheutuvaksi kuluksi tasaisesti myöntämispäivästä siihen asti, kun raha siirtyy saajalle. Lopullisen kulukirjauksen määrä riippuu siitä, kuinka hyvin kannustinjärjestelmän ehdot toteutuvat.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Yksittäisiin projekteihin liittyvät kehittämismenot aktivoidaan taseeseen, kun on saatu riittävä varmuus siitä, että kyseessä oleva hyödyke on teknisesti toteutettavissa ja se tulee todennäköisesti tuottamaan vastaista taloudel- lista hyötyä. Aktivoidut kehittämismenot kirjataan kuluksi projektikohtaisesti hyödykkeen taloudellisena vaikutusaikana. Hyödykettä pois- tetaan siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Konsernilla ei ole aktivoituja kehittämismenoja.

JULKISET AVUSTUKSET

Sellaiset avustukset, jotka on saatu syntyneiden menojen korvaukseksi, tuloutetaan tuloslaskelmaan, kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot merkitään kuluksi. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa. Tukien luonne vaihtelee maittain ja tuet kirjataan vasta, kun kaikki maksettavaan tukeen liittyvät ehdot ja vaatimukset ovat täytyneet, joten yhtiöllä ei ole saamiinsa avustuksiin takaisin- maksuvelvoitetta.

Atria konserni vuonna 2017

Julkiset avustukset, esimerkiksi valtiolta saadut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset, on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserniyritys täyttää avustuksen saamisen edellytykset. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen talou- dellisen vaikutusajan kuluessa.

TULOVEROT

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvista veroista, aikaisempien tilikausien verojen oikaisuista ja laskennallisista veroista. Verot merkitään tuloslaskelmaan paitsi, jos ne liittyvät muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin. Tällöin myös vero kirjataan vastaavasti muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan. Tilikauden verotetta- vaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella.

Atria konserni vuonna 2017

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syn- tyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista ja hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin varoihin arvostuksista. Verotuk- sessa vähennyskelvottomista liikearvon arvonalentumisista ei kirjata laskennallista veroa ja tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista ei kirjata laskennallista veroa siltä osin, kun ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Atria konserni vuonna 2017

Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja. Laskennallinen verosaaminen on kir- jattu siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Konserniyrhtiöiden vahvistetuista tappioista kirjataan laskennallista verosaamista siinä määrin, kun on todennäköistä, että niitä voidaan käyttää hyväksi tulevien tilikausien verotettavaa tuloa vastaan.

1. SEGMENTTI-INFORMAATIO, 1 000 EUR

Konsernin toimintasegmentit perustuvat konsernin sisäiseen organisaatorakenteeseen ja sisäiseen taloudelliseen raportointiin, jota Atrian hallitus käyttää strategisessa ja operatiivisessa päätöksenteossa. Hallitus arvioi toimintasegmenttien tulosta liikevaihdon, liikevoiton ja sitoutuneen pääoman perusteella. Konsernilla on tunnistettavissa neljä maantieteellistä segmenttiä, jotka poikkeavat markkinoiden toiminnan kannalta olennaisesti toisistaan. Nämä ovat Atria Suomi, Atria Ruotsi, Atria Tanska & Viro sekä Atria Venäjä. Lisäksi konsernikulut ilmoitetaan erikseen erässä kohdistamattomat. Konsernikuluihin sisältyy henkilöstö- ja hallintokuluja sekä muita kuluja, joita ei kohdisteta liiketoiminta-alueille. Segmentin varoina ja velkoina on käsitelty sellaiset erät, jotka ovat välittömästi osoitettavissa tai järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Segmenttien välinen kauppa tapahtuu käypään markkinahintaan.

Konsernilla on kaksi asiakasta, joiden molempien kanssa käydyn kaupan arvo on noin 10–15 % konsernin liikevaihdosta. Kyseinen liikevaihto on raportoitu toimintasegmenteissä Suomi, Tanska & Viro ja Venäjä.

Toimintasegmentit	Atria Suomi	Atria Ruotsi	Atria Tanska & Viro	Atria Venäjä	Kohdistamattomat	Eliminoinnit	Konserni
31.12.2018 päättynyt tilikausi							
Liikevaihto							
Tuotot kuluttajatuotteista	770 815	267 278	90 633	75 121			1 203 847
Tuotot alkutuotannosta	232 065		2 593				234 658
Tuotot saman konsernin yrityksiltä	16 320	20 634	4 179			-41 133	0
Liikevaihto yhteensä	1 019 200	287 912	97 405	75 121	0	-41 133	1 438 505
Liikevoitto							
Rahoitustuotot ja -kulut	36 704	-7 111	5 313	-4 009	-2 712		28 185
Osuus yhteis- ja osakkuusyrityksen tuloksesta							369
Tuloverot							-4 540
Tilikauden voitto							17 801
Varat							
Varat	482 425	257 459	110 146	65 969		-16 418	899 581
Velat	229 212	188 386	29 933	40 283		-16 418	471 396
Investoinnit							
Investoinnit	20 586	15 707	4 439	4 090			44 819
Poistot ja arvonalentumiset	26 916	10 072	4 211	4 204			45 403
Tuloksen vertailtavuuteen vaikuttavat erät*							
Oikaistu liikevoitto	36 707	-7 111	5 313	-4 009	-2 712	0	28 185

*) Luokittelut vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin ovat tilintarkastamattomia.

Toimintasegmentit	Atria Suomi	Atria Ruotsi	Atria Tanska & Viro	Atria Venäjä	Kohdistamattomat	Eliminoinnit	Konserni
31.12.2017 päättynyt tilikausi							
Liikevaihto							
Tuotot kuluttajatuotteista	749 963	286 839	90 984	85 713			1 213 499
Tuotot alkutuotannosta	219 412		3 277				222 689
Tuotot saman konsernin yrityksiltä	17 034	20 392	4 611			-42 037	0
Liikevaihto yhteensä	986 409	307 231	98 872	85 713	0	-42 037	1 436 188
Liikevoitto							
Rahoitustuotot ja -kulut	36 305	2 365	5 167	812	-3 745		40 904
Osuus yhteis- ja osakkuusyrityksen tuloksesta							1 904
Tuloverot							-7 146
Tilikauden voitto							28 368
Varat							
Varat	480 887	264 936	106 642	66 037		-8 702	909 800
Velat	234 521	186 839	30 357	36 107		-8 702	479 122
Investoinnit							
Investoinnit	23 368	22 845	4 809	2 916			53 938
Poistot ja arvonalentumiset	26 534	10 450	4 377	4 693			46 054
Tuloksen vertailtavuuteen vaikuttavat erät*							
Tytäryhtiön myynti		1 350					1 350
Oikaistu liikevoitto	36 305	1 015	5 167	812	-3 745	0	39 554

*) Luokittelut vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin ovat tilintarkastamattomia.

2. LIIKEVAIHTO, 1 000 EUR

	2018	2017
Tavaroiden myynti	1 430 690	1 423 646
Palvelut, vuokrat ja muu myynti	7 815	12 542
Yhteensä	1 438 505	1 436 188

Myyntin tuloutuksessa Atria on tunnistanut kaksi asiakasryhmää: kuluttajatuote- ja alkutuotantoasiakkaat. Atria esittää myynnin jaettuna näihin kahteen liikevaihtovirtaan osana segmentti-informaatiota liitetiedossa 1 sekä saamisten jaottelun liitetiedossa 19.

3. TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT, 1 000 EUR

	2018	2017
Kuluksi kirjatut tutkimus- ja kehittämismenot	13 692	12 889
Liikevaihdosta, %	1,0	0,9

4. TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT, 1 000 EUR

	2018	2017
Tilintarkastusyhteisölle:		
Tilintarkastuspalkkiot	343	352
Todistukset ja lausunnot	3	13
Muut palvelut	6	
Yhteensä	352	365

5. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT, 1 000 EUR

	2018	2017
Käyttöomaisuuden myyntituotot *)	251	1 515
Saadut avustukset	604	1 259
Muut	3 012	2 920
Yhteensä	3 867	5 694

*) Atria myi 51 prosentin osuutensa tytäryhtiö Nordic Fastfood AB:sta 1.12.2017. Kauppahinta oli 4,0 miljoonaa euroa. Kaupasta kirjattiin 1,4 miljoonan euron myyntivoitto.

6. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT, 1 000 EUR

	2018	2017
Aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset	3 646	3 651
Muut	705	-659
Yhteensä	4 351	2 992

7. HENKILÖSTÖMENOT, 1 000 EUR

	2018	2017
Työsuhde-etuuksista johtuvat kulut:		
Palkat	191 530	189 587
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	27 402	28 244
Eläkekulut - etuusperusteiset järjestelyt	387	-25
Muut henkilösivukulut	22 611	23 795
Yhteensä	241 930	241 601

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa 30.

Työsuhde-etuuksista johtuvat kulut toiminnoittain:

Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	191 150	188 048
Myyntin ja markkinoinnin kulut	29 505	30 782
Hallinnon kulut	21 275	22 771
Yhteensä	241 930	241 601

Konsernin henkilökunta keskimäärin liiketoiminta-alueittain (FTE):

Suomi	2 321	2 314
Ruotsi	847	846
Tanska & Viro	423	429
Venäjä	869	860
Yhteensä	4 460	4 449

8. POISTOT JA ARVONALENTUMISET, 1 000 EUR

	2018	2017
Poistot ja arvonalentumiset toiminnoittain:		
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	35 712	35 849
Myyntin ja markkinoinnin kulut	2 955	3 302
Hallinnon kulut	3 090	3 009
Liiketoiminnan muut kulut	3 646	3 894
Yhteensä	45 403	46 054

9. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT, 1 000 EUR

	2018	2017
Rahoitustuotot:		
Korkotuotot jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista rahoitusvaroista	1 773	2 025
Valuuttakurssivoitot jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista rahoitusveloista ja lainasaamisista	5 309	3 055
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista		
- Johdannaispimukset - ei suojauslaskennassa	8 566	6 837
Yhteensä	15 648	11 917

Rahoituskulut:

Korkokulut jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista rahoitusveloista	-4 542	-6 355
Valuuttakurssitappiot jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista rahoitusveloista ja lainasaamisista	-10 298	-7 288
Arvonmuutokset rahavirran suojaukseksi määrityistä koronvaihtosopimuksista - siirto muista laajan tuloksen eristä	-1 023	-1 675
Muut rahoituskulut	-928	-1 168
Arvonalentuminen jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista lainasaamisista (liitetieto 19)	-1 481	0
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista		
- Johdannaispimukset - ei suojauslaskennassa	-3 589	-2 725
Yhteensä	-21 861	-19 211

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-6 213	-7 294
-----------------------------------	--------	--------

Rahoitusinstrumentteihin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät ennen veroja:

Rahavirran suojaukset	5 198	2 663
Muuntoerot	-9 631	-6 139
Yhteensä	-4 433	-3 476

10. TULOVEROT, 1 000 EUR

	2018	2017
Tuloslaskelman verot:		
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	8 719	7 748
Verot edellisiltä tilikausilta	-6	17
Laskennalliset verot	-4 173	-619
Yhteensä	4 540	7 146
Tuloslaskelman verojen täsmäytys voittoon ennen veroja:		
Voitto ennen veroja	22 341	35 514
Verot laskettuna emoyhtiön 20,0 prosentin verokannalla		
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavien verokantojen vaikutus	-590	-499
Verot edellisiltä tilikausilta	-182	-195
Yhteis-/ Osakkuusyritysten tuloksen vaikutus	-74	-381
Verovapaiden tulojen vaikutus	-11	-129
Verotuksessa vähennyskeltottomien kulujen vaikutus	526	581
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset	1 302	578
Verokannan muutokset	-976	
Muut muutokset	77	88
Yhteensä	4 540	7 146

Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut verot	Ennen veroja	Verovaikutus	Verojen jälkeen
2018:			
Rahavirran suojaukset	5 199	-1 037	4 162
Vakuutusmatemaattiset tappiot eläkevelvoitteista	-294	63	-231
Muuntoerot	-9 631		-9 631
Yhteensä	-4 726	-974	-5 700
2017:			
Rahavirran suojaukset	2 662	-536	2 126
Vakuutusmatemaattiset tappiot eläkevelvoitteista	-66	15	-51
Muuntoerot	-6 139		-6 139
Yhteensä	-3 543	-521	-4 064

11. OSAKEKOHTAINEN TULOS, 1 000 EUR

	2018	2017
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto (+) / tappio (-)	16 362	25 859
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikaudella (1 000 kpl)	28 156	28 156
Laimentamaton osakekohtainen tulos	0,58	0,92
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos	0,58	0,92

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva kauden voitto kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden muuttumisesta johtuva laimentava vaikutus.

12. AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET, 1 000 EUR

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	9 372	476 311	653 654	11 778	16 662	1 167 777
Lisäykset		6 995	33 681	2 393	20 206	63 275
Vähennykset			-1 109	-1 039	-25 342	-27 490
Kurssierot	-570	-6 050	-10 389		432	-16 577
Hankintameno 31.12.2018	8 802	477 256	675 837	13 132	11 958	1 186 985
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018	0	-234 219	-517 986	-6 881	-26	-759 112
Vähennykset		11	1 521			1 532
Poistot		-11 462	-25 599	-1 983		-39 044
Arvonalentumiset		-63	-258	-12		-333
Kurssierot		2 134	7 679	703		10 516
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	0	-243 599	-534 643	-8 173	-26	-786 441
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	9 372	242 092	135 668	4 897	16 636	408 665
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	8 802	233 657	141 194	4 959	11 932	400 544

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	9 738	453 475	615 055	10 792	47 593	1 136 653
Lisäykset		26 686	53 507	1 561		81 754
Vähennykset			-8 088	-40	-31 422	-39 550
Kurssierot	-366	-3 850	-6 820	-535	491	-11 080
Hankintameno 31.12.2017	9 372	476 311	653 654	11 778	16 662	1 167 777
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	0	-224 323	-502 928	-5 402	-26	-732 679
Vähennykset			6 733	40		6 773
Poistot		-11 325	-27 048	-1 843		-40 216
Kurssierot		1 429	5 257	324		7 010
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2017	0	-234 219	-517 986	-6 881	-26	-759 112
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	9 738	229 152	112 127	5 390	47 567	403 974
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	9 372	242 092	135 668	4 897	16 636	408 665

Rahoitusleasingsojimuksella hankittu omaisuus sisältyy koneet ja kalusto -ryhmään. Rahoitusleasingsojimuksien perusteella kirjattu hankintameno oli 1,5 miljoonaa euroa (1,2 milj. euroa) ja kertyneet poistot 0,5 miljoonaa euroa (0,5 milj. euroa). Omaisuuden kirjanpitoarvo oli 1,1 miljoonaa euroa (0,7 milj. euroa).

Aineellisia hyödykkeitä on lainojen vakuutena 9,7 miljoonan euron (10,2 milj. euron) arvosta.

13. BIOLOGISET HYÖDYKKEET, 1 000 EUR

	2018	2017
Biologiset hyödykkeet:		
Tuottavat	631	637
Kulutettavat	3 356	3 130
Kauden lopussa	3 987	3 767
Biologisten hyödykkeiden määrät tilikauden lopussa:		
Karjut, ernakot, ensikot / kpl	2 909	3 790
Lihasiat / kpl	28 318	26 793
Broilerin munat ja untuvikot / 1 000 kpl	2 781	2 803
Maataloustuotteiden tuotanto kauden aikana:		
Sianliha / 1 000 kg	5 183	5 081
Broilerin untuvikot / 1 000 kpl	43 760	36 517

Tuottavien biologisten hyödykkeiden käypä arvo perustuu alkuperäiseen hankintahintaan, josta on vähennetty eläinten ikääntymisestä aiheutuva käyttöarvon alenemista vastaava kustannus. Teuraseläinten käypä arvo on sama kuin markkinahinta, joka perustuu yhtiön teuraseläinten hankintaan/myyntiin paikallisilla markkinoilla.

14. LIIKEARVO JA MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET, 1 000 EUR

Aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Tavara-merkit	Asiakas-suhteet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	182 171	76 590	19 110	33 830	311 701
Lisäykset				6 267	6 267
Vähennykset				-238	-238
Kurssierot	-4 337	-2 384	-177	-184	-7 082
Hankintameno 31.12.2018	177 834	74 206	18 933	39 675	310 648
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018	-15 371	-6 777	-7 223	-26 436	-55 807
Vähennysten poistot				212	212
Poistot		-1 014	-2 310	-2 702	-6 026
Kurssierot	127	135	37	11	310
Kertyneet poistot 31.12.2018	-15 244	-7 656	-9 496	-28 915	-61 311
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	166 800	69 813	11 887	7 394	255 894
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	162 590	66 550	9 437	10 760	249 337

Aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Tavara-merkit	Asiakas-suhteet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	185 396	78 312	19 245	30 978	313 931
Lisäykset				3 002	3 002
Vähennykset				-24	-24
Kurssierot	-3 225	-1 722	-135	-126	-5 208
Hankintameno 31.12.2017	182 171	76 590	19 110	33 830	311 701
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	-15 464	-5 938	-4 819	-24 212	-50 433
Vähennysten poistot				24	24
Poistot		-1 053	-2 428	-2 357	-5 838
Kurssierot	93	214	24	109	440
Kertyneet poistot 31.12.2017	-15 371	-6 777	-7 223	-26 436	-55 807
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	169 932	72 374	14 426	6 766	263 498
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	166 800	69 813	11 887	7 394	255 894

Liikearvo ja taloudelliselta vaikutusajalta rajoittamattomat aineettomat hyödykkeet on kohdistettu konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille seuraavasti:

	Liikearvo		Tavaramerkit	
	2018	2017	2018	2017
Atria Suomi	28 438	28 438	2 500	2 500
Atria Ruotsi	98 429	102 531	34 325	35 759
Atria Tanska	35 723	35 831	13 285	13 325
Atria Viro			2 857	2 857
Atria Venäjä			2 687	3 087
Yhteensä	162 590	166 800	55 654	57 528

Arvonalentumistestaus:

2018 Keskeiset oletukset	Atria Suomi	Atria Ruotsi	Atria Tanska	Atria Viro	Atria Venäjä tuotemerkki
Pitkän aikavälin liikevaihdon kasvuvauhti	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	2,5 %
Ennen veroja määritelty diskonttauskorko	4,6 %	4,4 %	4,2 %	4,1 %	12,9 % *)

2017 Keskeiset oletukset	Atria Suomi	Atria Skandinavia	Atria Baltia	Atria Venäjä tuotemerkki
Pitkän aikavälin liikevaihdon kasvuvauhti	1,0 %	1,0 %	1,0 %	2,5 %
Ennen veroja määritelty diskonttauskorko	5,1 %	5,1 %	5,9 %	15,8 % *)

*) verojen jälkeen

Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevan rahamäärän arvo perustuu käyttöarvolaskelmiin. Näissä laskelmissa käytetään johdon hyväksymiin strategiatavoitteisiin ja budjetteihin perustuvia, ennen veroja määritettyjä rahavirtaennusteita viideltä vuodelta. Tämän jälkeen ennustetut rahavirrat ekstrapoloidaan käyttäen edellä esitettyjä kasvuvaihteja.

Atrian arvonalentumistestauksessa käyttämien rahavirtaennusteiden tärkeimmät oletukset ovat liikevaihdon kasvu sekä pitkän aikavälin liikevoittomarginaali. Käytetyt kasvu- ja kannattavuusoletukset perustuvat liiketoiminta-alueiden lähivuosien liikevaihdon kasvuprosentteihin sekä kannattavuustasoihin. Liikevoittomarginaalien oletetaan olevan lähellä konsernin 5 prosentin tavoitetasoa.

Kasvuprosenttiolettamukset ovat maltilliset kaikilla markkina-alueilla. Venäjän korkeampi kasvuennuste johtuu Venäjän korkeammasta inflaatiosta sekä lihan kulutuksen suhteellisen korkeasta pitkäaikaisesta kasvuennusteesta. Elintarvikealan suhteellisen vakaan kehityksen sekä kasvuennusteiden maltillisuuden johdosta on epätodennäköistä, että kasvuprosenttiolettamusten takia syntyisi arvonalentumistappioita tulevaisuudessa.

Liikevoittomarginaalien osalta arvonalentumistappiota pitää Suomessa kirjata, jos pitkän aikavälin taso jää 96 prosenttia oletetusta tasosta. Ruotsissa liikevoittoprosentin pitäisi olla 42 prosenttia, Tanskassa 49 prosenttia ja Virossa 89 prosenttia pienempi kuin oletettu ennen kuin syntyy arvonalentumistarve.

Diskonttokorot aiheuttaisivat arvonalentumistappioita muuttamattomilla rahavirtaennusteilla, jos ne nousisivat 8,6 %-yksikköä Suomessa, 2,0 %-yksikköä Ruotsissa, Tanskassa 2,1 %-yksikköä ja 5,5 %-yksikköä Virossa. Selkeästi korkeammat diskonttokorot tarkoittaisivat, että markkinatilanne on muuttunut ja tämä muutos vaikuttaisi todennäköisesti myös Atrian rahavirtoihin. Näin ollen edellä mainitut nousut diskonttokoroissa eivät suoraan merkitse sitä, että arvonalentumisiin olisi tarvetta.

Atria Venäjän osalta testattiin erikseen rajoittamattoman käyttöiän omaava tuotemerkki. Diskonttokoron yli 6,2 %-yksikön nousu johtaisi arvonalentumistappion kirjaamiseen.

15. OSUUDET YHTEIS- JA OSAKKUUSYRITYKSISSÄ, 1 000 EUR

	2018	2017
Tulosvaikutus konsernin tuloksessa:		
Osakkuusyrietykset	249	484
Yhteisyrietykset	120	1 420
Yhteensä	369	1 904

Kirjanpitoarvot konsernin taseessa:

Osakkuusyrietykset	4 080	3 916
Yhteisyrietykset	10 391	10 799
Yhteensä	14 471	14 715

Olennainen sijoitus yhteisyrietykseen

Honkajoki Oy on eläinperäisen raaka-aineen kierrätyslaitos, joka sijaitsee Honkajoella. Yhtiöllä on tytäryhtiöt Findest Protein Oy, GMM Finland Oy ja Remsoil. Atria Oyj omistaa yhtiöstä 50 % ja käyttää yhteistä määräysvaltaa HKScan Finland Oy:n kanssa. Honkajoki-konsernin luvut, jotka on raportoitu FAS:n mukaan, on yhdistelty konsernitilinpäätöksen pääomaosuusmenetelmällä.

Yhteenvedo Honkajoki-konsernin tuloksesta:

Liikevaihto	39 178	32 339
Liikevoitto	487	3 318
Tulos ennen veroja	260	3 046
Tilikauden tulos	253	2 494

Yhteenvedo Honkajoki-konsernin taseesta:

Varat		
Pitkäaikaiset varat	28 408	27 925
Lyhytaikaiset varat	8 150	9 721
Varat yhteensä	36 558	37 646

Velat		
Pitkäaikaiset velat	9 025	9 372
Lyhytaikaiset velat	7 263	7 502
Velat yhteensä	16 288	16 874

Yhtiön nettovarallisuus	20 270	20 772
-------------------------	--------	--------

Honkajoki-konsernin taloudellista informaatiota koskevan yhteenvedon täsmäytys:

Tilikauden tulos	254	2 494
josta määräysvallattomien osuus	20	-26
Osuus yhteisyrietyksen tuloksesta (50 %)	137	1 234

Nettovarallisuus 1.1.	20 772	18 925
Tilikauden tulos	254	2 494
Muu muutos		-107
Osingonjako	-756	-540
Nettovarallisuus tilikauden lopussa	20 270	20 772
josta määräysvallattomien osuus	219	239
Osuus yhteisyrietyksessä (50 %)	10 026	10 267

Muut kuin olennaiset sijoitukset yhteisyrietyksissä

Kirjanpitoarvo konsernin taseessa	365	532
Tulosvaikutus konsernin tuloslaskelmassa	-17	186

Muut kuin olennaiset sijoitukset osakkuusyrietyksissä

Kirjanpitoarvo konsernin taseessa	4 080	3 916
Tulosvaikutus konsernin tuloslaskelmassa	249	484

Luettelo yhteis- ja osakkuusyhtiöstä liitetiedossa 33.

16. MUUT RAHOITUSVARAT, 1 000 EUR

	2018	2017
--	------	------

Muut rahoitusvarat on luokiteltu käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettaviin rahoitusvaroihin (vuonna 2017: Myytävissä olevat rahoitusvarat). Muut rahoitusvarat sisältää noteeraamattomia osakkeita.

Muut rahoitusvarat 1.1.	1 196	1 103
Lisäykset	6	100
Vähennykset	-4	-7
Muut rahoitusvarat 31.12.	1 198	1 196

17. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT, 1 000 EUR

	2018	2017
--	------	------

Laskennalliset verosaamiset:

Yli 12 kuukauden kuluttua realisoituva verosaaminen	4 877	5 760
12 kuukauden kuluessa realisoituva verosaaminen	238	263
Yhteensä	5 115	6 023

Laskennalliset verovelat:

Yli 12 kuukauden kuluttua realisoituva verovelka	42 520	47 197
12 kuukauden kuluessa realisoituva verovelka	216	34
Yhteensä	42 736	47 231

Laskennallisten verosaamisten erittely tase-erittäin:

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	175	273
Vaihto-omaisuus	62	91
Myyntisaamiset ja muut saamiset	725	396
Korolliset ja korottomat velat	897	1 189
Vahvistetut tappiot	3 256	4 074
Yhteensä	5 115	6 023

Laskennallisten verovelkojen erittely tase-erittäin:

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	42 349	47 024
Vaihto-omaisuus	20	20
Myyntisaamiset ja muut saamiset	7	6
Korolliset ja korottomat velat	360	181
Yhteensä	42 736	47 231

Laskennallisten verojen muutos:

Kirjattu tuloslaskelmaan	4 173	619
Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	-991	-521
Muutokset hankituista/myydyistä liiketoimista		60
Kurssierot	405	364
Yhteensä	3 587	522

Käyttämättömistä verotuksellisista tappioista kirjataan laskennallisia verosaamisia siihen määrään asti kuin verohyödyn saaminen verotettavan tulon perusteella on todennäköistä. Tilikaudelta kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset olivat 1,2 miljoonaa euroa (0,5 milj. euroa).

Vahvistetuista tappiosta kirjatusta laskennallisista verosaamista 3,2 miljoonaa euroa liittyy Venäjään. Venäjän verolainsäädäntö on muuttunut 1.1.2017 alkaen siten, että vahvistetut tappiot eivät enää vanhene, mutta vuosina 2017–2020 tappioita voidaan vähentää korkeintaan 50 prosenttia verotettavasta tuloksesta. Lakimuutos on vahvistettu vuoteen 2020 asti.

Ruotsin asteittain tapahtuva yhteisöveroprosentin lasku on huomioitu laskennallisissa veroissa.

18. VAIHTO-OMAISUUS, 1 000 EUR

	2018	2017
Aineet ja tarvikkeet	42 880	44 372
Keskeneräiset tuotteet	4 272	2 836
Valmiit tuotteet	55 208	42 623
Muu vaihto-omaisuus	3 554	3 194
Yhteensä	105 914	93 025

Tilikaudella kirjattiin kuluksi 1,4 miljoonaa euroa (1,1 milj. euroa), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa.

19. MYYNTISAAMISET, LAINASAAMISET JA MUUT SAAMISET, 1 000 EUR

	2018	2017
Pitkäaikaiset:	Tasearvot	Tasearvot
Myyntisaamiset alkutuotantoasiakkailta	2 725	3 178
Lainasaamiset alkutuotantoasiakkailta	4 322	4 932
Muut saamiset	390	301
Johdannaissopimukset - suojauslaskennassa	2 293	738
Johdannaissopimukset - ei suojauslaskennassa	47	7
Yhteensä	9 777	9 156

Lyhytaikaiset:

Myyntisaamiset kuluttajatuoteasiakkailta	57 183	63 975
Myyntisaamiset alkutuotantoasiakkailta	23 281	26 583
Lainasaamiset alkutuotantoasiakkailta	4 066	3 025
Muut lainasaamiset	485	517
Muut saamiset	8 699	10 820
Johdannaissopimukset - suojauslaskennassa	3 434	413
Johdannaissopimukset - ei suojauslaskennassa	787	1 779
Siirtosaamiset	6 028	6 572
Yhteensä	103 963	113 684

Pitkä- ja lyhytaikaiset yhteensä	113 740	122 840
---	----------------	----------------

Käyvät arvot eivät olennaisesti poikkea tasearvoista. Lainojen ja muiden saamisten luottoriskin enimmäismäärä on yhtä suuri kuin niiden kirjanpitoarvo.

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät muodostuvat ostolaskujen menoennakoista, vuokrasaatavista ja verojaksotuksista.

Rahoitusvarat ja -velat luokittain esitetään liitetiedossa 27.

Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset jakaantuvat valuuttoihin seuraavasti:	2018	2017
EUR	76 160	79 439
SEK	15 126	21 073
RUB	11 158	11 428
DKK	6 395	6 016
USD	2 972	3 105
NOK	538	687
Muut	1 391	1 092
Yhteensä	113 740	122 840

Saamiset kuluttajatuoteasiakkailta:

Myyntisaamisten ikäjakauma ja odotettavissa olevat luottotappiot (IFRS 9:n mukaan)	2018	Luotto-tappiovaraus	Netto 2018	Odotettavissa olevat luotto-tappiot, %
Erääntymättömät	50 749	-2	50 747	0,0 %
Erääntyneet				
Alle 30 päivää	5 040	0	5 040	0,0 %
30–60 päivää	731	0	731	0,0 %
61–90 päivää	116	0	116	0,0 %
Yli 90 päivää	894	-345	549	38,6 %
Yhteensä	57 530	-347	57 183	0,6 %
Myyntisaamisiin liittyvä luottotappiovaraus 1.1.	152			
Varauksen lisäys	347			
Toteutuneet luottotappiot	-42			
Peruutetut varaukset	-21			
Yhteensä 31.12.	436			

Saamiset alkutuotantoasiakkailta:

Myyntisaamisten ikäjakauma ja odotettavissa olevat luottotappiot (IFRS 9:n mukaan)	2018	Luotto-tappiovaraus	Netto 2018	Odotettavissa olevat luotto-tappiot, %
Erääntymättömät	21 210	-65	21 145	0,3 %
Erääntyneet				
Alle 30 päivää	1 954	0	1 954	0,0 %
30–60 päivää	332	0	332	0,0 %
61–90 päivää	117	0	117	0,0 %
Yli 90 päivää	3 009	-551	2 458	18,3 %
Yhteensä	26 622	-616	26 006	2,3 %
Myyntisaamisiin liittyvä luottotappiovaraus 1.1.	1 790			
Varauksen lisäys	616			
Toteutuneet luottotappiot	-34			
Peruutetut varaukset				
Yhteensä 31.12.	2 372			

Lainasaamiset:

Tilikauden lopussa lainasaamiset alkutuotantoasiakkailta oli 8,2 miljoonaa euroa (7,8 milj. euroa). Vuoden 2018 aikana lainasaamisiin liittyvä luottoriski on kohonnut ja lainasaamisista kirjattiin 1,5 miljoonan euron arvonalentuminen (0 milj. euroa).

Saadut ennakot:

Tilikauden lopussa saatuja ennakkomaksuja alkutuotantoasiakkailta oli 1,5 miljoonaa euroa (2,4 milj. euroa) (liitetieto 26).

Vuosi 2017 IAS 39 mukaan:

Myyntisaamisten ikäjakama ja luottotappioksi kirjatut erät	2017	Luotto-tappiot	Netto 2017
Erääntymättömät	81 657	0	81 657
Erääntyneet			
Alle 30 päivää	7 149	0	7 149
30–60 päivää	1 280	6	1 286
61–90 päivää	396	0	396
Yli 90 päivää	3 305	-57	3 248
Yhteensä	93 787	-51	93 736

20. RAHAVARAT, 1 000 EUR

	2018	2017
Käteinen raha ja pankkitilit	3 982	3 137

21. OMA PÄÄOMA, 1 000 EUR

Osakkeet ja osakepääoma

Osakkeet jakautuvat A- ja KII-sarjoihin, jotka eroavat toisistaan äänimäärällä. A-sarjan osakkeilla on yksi ääni per osake ja KII-sarjan osakkeilla kymmenen ääntä per osake. A-sarjan osakkeilla on etuoikeus 0,17 euron osinkoon, minkä jälkeen KII-sarjan osakkeille suoritetaan osinkoa 0,17 euroon asti. Mikäli osinkoa on vielä jaettavissa tämän jälkeen A- ja KII-sarjan osakkeilla on samanlaiset oikeudet osinkoon. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Osakkeella ei ole nimellisarvoa eikä enimmäismäärää.

Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä (1 000 kpl)	A-sarja	KII-sarja	Yhteensä
1.1.2017	18 952	9 204	28 156
Ei muutoksia tilikaudella			
31.12.2017	18 952	9 204	28 156
Ei muutoksia tilikaudella			
31.12.2018	18 952	9 204	28 156

Omaan pääomaan sisältyvät rahastot:

Omat osakkeet

Omat osakkeet -rahasto sisältää konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintamenon. Konsernin emoyhtiö Atria Oyj osti vuosina 2008 ja 2009 pörssistä 145 102 A-sarjan osaketta, joiden hankintameno oli 1,3 miljoonaa euroa. Hankituista osakkeista vuonna 2008 luovutettiin 35 260 osaketta ja vuonna 2010 3 280 osaketta konsernin avainhenkilöille osana konsernin osakepalkkiojärjestelmää. Vuoden lopussa emoyhtiön hallussa oli omia osakkeita yhteensä 111 312 kappaletta (111 312 kappaletta).

Muut rahastot	2018	2017
Suojausrahasto		
Valuutta- ja hyödykejohdannaisten tehokas osuus	5 641	804
Korkojohdannaisten tehokas osuus	-966	-1 326
Laskennalliset verot	-935	102
Yhteensä	3 740	-420

Muut rahastot -erään sisältyy suojausrahasto, johon kirjataan suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutosten tehokkaat osuudet. Valuutta- ja hyödykejohdannaisten suojauslaskennan tulos siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan ostokulujen oikaisuksi ja vastaavasti korkojohdannaisten suojaustulos korkokulujen oikaisuksi.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto (SVOP)

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan sekä osakepalkkiojärjestelmän perusteella ennen vuotta 2012 ansaittujen osakkeiden arvon myöntämispäivän mukaisella kurssilla.

Muuntoerot

Muuntoeroihin kirjataan ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten ja kyseisten yhtiöiden hankinnan yhteydessä syntyneiden liikearvojen, varojen ja velkojen käypien arvojen oikaisujen muuntamisesta syntyneet muuntoerot. Myös ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksista syntyneet voitot ja tappiot kirjataan muuntoeroihin silloin, kun suojauslaskennan edellytykset ovat täyttyneet.

Emoyhtiön vapaa oma pääoma	2018	2017
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	248 730	248 730
Voitto edellisiltä tilikausilta	61 064	59 994
Omat osakkeet	-1 277	-1 277
Tilikauden voitto	-32 595	15 148
Yhteensä	275 920	322 594

Tilikaudella jaettu osakekohtainen osinko	2018	2017
Osinko/osake, EUR	0,50	0,46
Emoyhtiön jakama osinko	14 078	12 952

Hallitus ehdottaa 26.4.2019 pidettävälle yhtiökokoukselle osinkoa jaettavaksi 0,40 euroa osakkeelta, yhteensä 11 262 566,40 euroa.

22. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT, 1 000 EUR

Atria Oyj:n hallitus päätti avainhenkilöiden pitkänaikavälin kannustinjärjestelmästä vuosille 2018–2020. Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteena on kannustaa Atrian johtoa hankkimaan yhtiön osakkeita ja lisäämään päätöksillään ja toiminnallaan yhtiön pitkäaikaista arvonnousua.

Osake- ja rahapalkkioon perustuva järjestelmä on jaettu kolmeen vuoden mittaiseen ansaintajaksoon, ensimmäinen ansaintajakso alkoi 1.1.2018 ja päättyi 31.12.2018. Järjestelmän mahdollinen palkkio perustui yhtiön osakekohtaiseen tulokseen EPS (70 %) ja orgaaniseen kasvuun (30 %). Palkkiot kaudelta 2018 maksetaan kolmena yhtä suurena osana vuosina 2019, 2020, 2021 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta henkilölle aiheutuvia veroja ja veroluontoisia maksuja. Mikäli henkilön työ- tai toimisuuhde päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta. Osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuuluu enintään 40 henkilöä. Ansaintajaksolla 2018 maksettavien palkkioiden arvioitu kokonaismäärä on noin 0,2 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 tuloksesta maksettavien osakkeiden enimmäismäärä on 45 000 A-osaketta, jotka arvostetaan markkinahintaan, kun osakkeet luovutetaan vastaanottajille. Palkkioon lisätään rahaosuus, joilla katetaan verot ja veronluonteisten maksut vastaanottajille.

Ansaintajakso:	2018
Myöntämispäivä	15.3.2018
Ansaintajakso alkaa	1.1.2018
Ansaintajakso päättyy	31.12.2018
Palkkioina osakkeita enintään, kpl	39 000
Ansaintakriteerit:	
- EPS	70,0 %
- orgaaninen kasvu	30,0 %
Ansaintakriteerien toteuma, %	19,8 %
Ansaitut osakepalkkiot, kpl	7 716
Osakkeet noteerattu hinta myöntämishetkellä, €	12,93
Osakkeet noteerattu hinta tilinpäätöspäivänä, €	6,58

23. KOROLLISET RAHOITUSVELAT, 1 000 EUR

	2018	2017
	Tasearvot	Tasearvot
Pitkäaikaiset:		
Lainat rahoituslaitoksilta	136 392	111 450
Eläkelainat	6 000	9 550
Muut velat	9 700	1 000
Rahoitusleasingvelat	662	424
Yhteensä	152 754	122 424
Lyhytaikaiset:		
Joukkovelkakirjalainat		50 000
Lainat rahoituslaitoksilta	5 082	3 887
Yritystodistukset	65 000	31 000
Eläkelainat	3 550	5 300
Muut velat	431	1 409
Rahoitusleasingvelat	390	254
Yhteensä	74 453	91 850
Korolliset velat yhteensä	227 207	214 274

Korollisten lainojen käyvät arvot eivät olennaisesti poikkea tasearvoista. Rahoitusvelat luokittain esitetään liitetiedossa 27.

Kiinteäkorkoisia	18,0 %	16,0 %
Vaihtuvakorkoisia	82,0 %	84,0 %
Keskikorko	1,33 %	2,30 %

Pitkäaikaiset velat erääntyvät seuraavasti:

2019		4 120
2020	11 546	2 092
2021	2 092	2 092
2022	32 092	72 092
2023	106 092	
Myöhemmin	932	42 027
Yhteensä	152 754	122 424

Korolliset velat valuutoittain:

EUR	90 759	86 963
SEK	116 110	108 057
DKK	9 304	10 623
RUB	10 835	8 228
NOK	199	403
Yhteensä	227 207	214 274

Osa euromääräisestä velasta on muutettu valuuttatermiineillä valuuttamääräiseksi velaksi.

Rahoitusleasingvelat	2018	2017
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä:		
Alle vuoden kuluessa	398	258
Yli yhden, mutta alle viiden vuoden kuluessa	738	466
Yhteensä	1 136	724
Vähimmäisvuokrien nykyarvo:		
Alle vuoden kuluessa	390	254
Yli yhden, mutta alle viiden vuoden kuluessa	662	424
Yhteensä	1 052	678
Tulevaisuudessa kertyvä korko	84	46
Yhteensä	1 136	724

Korollisten velkojen täsmäytyslaskelma	2017	Nostot	Maksut	Kurssierot	2018
Joukkovelkakirjalainat	50 000		-50 000		0
Lainat rahoituslaitoksilta	112 136	25 000	-686	-2	136 448
Eläkelainat	14 850		-5 300		9 550
Pankkitililimiitit *)	3 200	1 826			5 026
Yritystodistukset *)	31 000	34 000			65 000
Muut velat	2 409	10 000	-2 278		10 131
Rahoitusleasingvelat *)	678	391		-17	1 052
Yhteensä	214 274	71 217	-58 264	-19	227 207

*) Nettomuutos

24. PITKÄAIKAISET MUUT VELAT, 1 000 EUR

	2018	2017
Muut velat *)	6 143	6 142
Johdannaissopimukset - suojauslaskennassa	987	1 431
Johdannaissopimukset - ei suojauslaskennassa	0	53
Siirtovelat	230	440
Yhteensä	7 360	8 066

*) Muut velat sisältää vuonna 2016 hankitun tytäryrityksen, Kaivon Liha Kaunismaa Oy:n vähemmistöosakkaiden myyntioption nykyarvon 5,9 miljoonaa euroa.

Pitkäaikaiset muut velat ovat euromääräisiä. Rahoitusvelat luokittain esitetään liitetiedossa 27.

25. ELÄKEVELVOITTEET, 1 000 EUR

	2018	2017
Taseen etuus pohjainen eläkevelka määräytyy seuraavasti:		
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	6 313	6 320
Varojen käypä arvo	0	0
Ali-(+) / ylikate (-)	6 313	6 320
Eläkevelka taseessa	6 313	6 320

Etuus pohjainen eläkekulu määräytyy seuraavasti:

Maksetut etuudet	-198	-218
Korkomenot	150	193
Eläkekulut tuloslaskelmalla	-48	-25

Muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	294	66
Eläkekulut laajassa tuloksessa	294	66

Taseessa esitetyn velan muutokset:

ITP2-eläkejärjestelyn velka tilikauden alussa	6 320	7 167
Eläkekulut tuloslaskelmassa ja laajassa tuloksessa	246	41
Tytäryhtiön myynti		-676
Kurssierot	-252	-212
Tilikauden lopussa	6 313	6 320

Käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset (%):

Diskonttokorko	2,35	2,50
Inflaatioaste	2,00	1,90

Konsernin ruotsalaisilla yhtiöillä on etuus pohjaisia ITP2-eläkejärjestelyjä. Suurin osa ITP2-eläkejärjestelyistä hoidetaan Eläkevakuutusyhtiö Alectassa usean työnantajan järjestelyinä, joten niissä olevat varat ja velat eivät ole kohdistettavissa yksittäiselle yhtiölle. Tästä johtuen Alectassa hoidetut ITP2-eläkejärjestelyt käsitellään tilinpäätöksessä maksupohjaisina. Loput ITP2-eläkejärjestelyistä rahoitetaan FPG/PRI-järjestelmän kautta ja ne on käsitelty tilikaudesta 2011 lähtien etuus pohjaisina eläkejärjestelyinä.

26. LYHYTAIKAISET OSTOVELAT JA MUUT VELAT, 1 000 EUR	2018	2017
Ostovelat	89 615	106 281
Saadut ennakot (liitetieto 19)	1 561	2 388
Muut velat	44 175	45 841
Johdannais sopimukset - suojauslaskennassa	24	249
Johdannais sopimukset - ei suojauslaskennassa	1 496	162
Siirtovelat	49 369	47 209
Yhteensä	186 240	202 130

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät muodostuvat henkilöstökuluista ja velkojen korkojaksotuksista. Rahoitusvelat luokittain esitetään liitetiedossa 27.

Lyhytaikaiset velat jakautuivat valuuttoihin seuraavasti:

EUR	128 394	141 002
SEK	44 288	42 880
RUB	4 886	9 784
DKK	7 097	7 048
PLN	1 009	805
NOK	331	349
USD	223	218
Muut	12	44
Yhteensä	186 240	202 130

27. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Atrian hallitus on hyväksymässään rahoituspolitiikassa määrittänyt rahoitusriskien hallinnan yleiset periaatteet. Hallitus on delegoinut rahoitusriskien hallinnan rahoituskomitealle, ja rahoitusriskien käytännön hoito on keskitetty konsernin Treasury-yksikköön. Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on vähentää rahoitusmarkkinoiden hintavaihteluista ja muista epävarmuustekijöistä aiheutuvia tulos-, tase- ja rahavirtavaikutuksia sekä varmistaa riittävä maksuvalmius. Treasury, yhdessä liiketoiminta-alueiden kanssa, pyrkii tunnistamaan, arvioi ja suojautuu riskeiltä rahoituspolitiikan mukaisesti. Pääasialliset rahoitukseen liittyvät riskit ovat korkoriski, valuuttariski, maksuvalmius- ja jälleerahoitusriski sekä luottoriski. Hyödykeriskejä ja pääomarakenteen hallintaa on myös käsitelty tämän kohdan lopussa.

Korkoriski

Korkoriskiä hallitaan jakamalla rahoitusta vaihtuvakorkoisiin ja kiinteäkorkoisiin instrumentteihin sekä suojautumalla korkojohdannaisten avulla. Konserni on käyttänyt tilikauden aikana korkoriskin hallintaan koronvaihtosopimuksia. Konserni kytkee korkoriskin hallinnan korkokate tunnuslukuun, joka on ennustettu 12 kuukauden rullaava käyttökate jaettuna ennustetulla nettokorkokustannuksella. Mitä pienempi käyttökate suhteessa nettorahoituskustannukseen on, sitä suurempi osa velasta tulee olla kiinteäkorkoista. Konsernin korollinen velka tilinpäätöshetkellä oli 227,2 miljoonaa euroa (214,3 milj. euroa), josta kiinteäkorkoista oli 40,8 miljoonaa euroa (34,4 milj. euroa) eli 18,0 % (16,0 %). Kiinteä- ja vaihtuvakorkoisen velan suhde on konsernin rahoituspolitiikan määrittämällä tasolla.

Korkoriski kohdistuu lähinnä konsernin korollisiin velkoihin, koska lyhytaikaisten rahamarkkinasijoitusten määrä ja niihin liittyvä korkoriski on vähäinen. Konsernin liiketoiminnan rahavirrat ovat pääosin riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista. Tilinpäätöshetkellä Atria Oyj:llä oli yksi koronvaihtosopimus, johon sovelletaan suojauslaskentaa.

- 30 miljoonan euron määräinen koronvaihtosopimus, jossa Atria maksaa kiinteää 0,897 % korkoa ja saa 6 kuukauden euribor-korkoa. Koronvaihtosopimuksella suojataan 30 miljoonan euron suuruista vaihtuvakorkoista lainaa, joka erääntyy 23.6.2022.

Nettokorkokulujen herkkyyshanalysissa on käytetty kohtuullisen mahdollisena pidetyn 1 % -yksikön korkotason muutosta, joka lasketaan korollisen vaihtuvakorkoisen nettovelan määrälle (koronvaihtosopimus huomioituna), jonka on oletettu pysyvän samana koko tilivuoden ajan. Kaikille valuutoille käytetään simuloinneissa samansuuruista koron muutosta. Vaihtuvakorkoinen nettovelka 31.12.2018 oli 182,4 miljoonaa euroa (176,8 milj. euroa). Vuoden 2018 lopussa korkotason +/- 1 % -yksikön nousu merkitsisi +/- 1,8 miljoonan euron muutosta konsernin korkokustannuksiin vuositasolla (+/-1,8 milj. euroa). Vaikutus omaan pääomaan olisi + 1 % muutoksella 0,9 miljoonaa euroa (1,5 milj. euroa) ja -1 % muutoksella -1,0 miljoonaa euroa (-1,6 milj. euroa).

Valuuttariski

Atria-konserni toimii usealla valuutta-alueella ja altistuu eri valuutoista johtuville riskeille. Valuuttariskiä syntyy ennakoiduista liiketoimista, taseeseen merkityistä varoista ja veloista sekä ulkomaisiin tytäryrityksiin tehdyistä nettosijoituksista. Tytäryritykset suojaavat kaupallisiin operatiivisiin eriin liittyvää valuuttariskiä kullekin liiketoiminta-alueelle tehdyn oman valuuttariskipolitiikan mukaisesti. Kukin valuuttariskipolitiikka on hyväksytty rahoituskomiteassa

Suomessa ja Ruotsissa edellä mainittuihin valuuttasuojauksiin sovelletaan suojauslaskentaa. Valuuttariskiä seurataan rullaavan 12 kuukauden ennustetun rahavirran mukaan ja suojaukset tehdään 1–6 kuukauden periodeille valuuttatermiineillä, minkä aikana suojattujen rahavirtojen odotetaan toteutuvan ja vaikuttavan voittoon tai tappioon. Transaktioriskiä aiheutuu mm. Atrian Ruotsin yhtiöiden liharaka-aineen euromääräisestä tuonnista sekä Atria Venäjän dollarimääräisestä liharaka-aineen tuonnista ja euromääräisistä muista kuin lihaostoista. Suomen liiketoimintojen valuuttavirrat ja -riskit ovat melko vähäisiä ja liittyvät lähinnä dollarimääräiseen ja Ruotsin kruunumääräiseen vientiin.

Konsernilla on ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehtyjä nettosijoituksia, jotka ovat alttiina valuuttariskeille. Rahoituskomitea päättää tapauskohtaisesti nettosijoitusten suojauksista. Tilinpäätöshetkellä ei ollut voimassa johdannaisopimuksia nettosijoitusten suojaamiseksi. Emoyhtiö myöntää rahoituksen tytäryhtiöille niiden omassa kotivaluutassa ja on suojannut valuuttamääräiset lainasaamiset tytäryhtiöiltä valuuttalainoilla ja -termiineillä.

Laajaan konsernituloslaskelmaan kirjatut muuntoerot olivat tilikaudella -9,6 miljoonaa euroa (-6,1 milj. euroa). Ruplan vaihtelulle altistuva nettosijoituksen määrä vuoden lopussa oli 43,2 miljoonaa euroa (47,6 milj. euroa).

Jos euro olisi ollut tilikauden lopussa 10 % heikompi/vahvempi Ruotsin kruunuun verrattuna kaikkien muiden tekijöiden pysyessä ennallaan, voitto ennen veroja olisi ollut 0,5 miljoonaa euroa suurempi/pienempi johtuen Ruotsin tytäryritysten euromääräisistä myyntisaamisten ja ostoveloista suojaamattomasta nettopositiosta (0,5 milj. euroa). Vaikutus omaan pääomaan olisi ollut 0,8 miljoonaa euroa (0,6 milj. euroa). Herkkyyshanalysseissa otetaan huomioon myös valuuttajohdannaisten vaikutukset, jotka netottavat valuuttakurssimuutosten vaikutuksia.

Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriski

Atria Oyj:n Treasury hankkii pääosan konsernin korollisesta vieraasta pääomasta. Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriskiä hallitaan lainojen tasapainoisella maturiteettijakautumalla, pitämällä käytettävissä riittävä määrä sitovia luottolimiittejä, joissa on riittävän pitkät voimassaoloajat, käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita rahoituslaitoksia ja rahoitusinstrumentteja sekä pitämällä riittävä määrä kassavaroja. Atria käyttää yritystodistuksia lyhytaikaiseen rahoitukseen ja likviditeetin hallintaan. Nostamattomia sitovia luottolimiittejä oli vuoden lopussa 85,0 miljoonaa euroa (105,0 milj. euroa). Tilikauden lopussa 200 miljoonan euron yritystodistusohjelmasta oli käyttämättä 135,0 miljoonaa euroa (169,0 milj. euroa). Konsernin nostettujen lainojen ja sitovien luottolimiittien keskimaturiteetti oli 3 vuotta 2 kuukautta (3 vuotta 4 kk).

Niissä lainasopimuksissa, joissa on käytössä kovenantteja, tärkein kovenantti on vähintään 30 % omavaraisuusastekovenantti. Konsernin omavaraisuusaste on ollut useita vuosia yli 40 % ja konserni tulee jatkossakin huolehtimaan siitä, että omavaraisuusaste tulee olemaan korkeampi kuin kovenantin edellyttämä taso. Kovenanttien toteutuminen raportoidaan lainasopimusten ehtojen mukaisesti rahoittajille joko neljännesvuosittain tai puolivuositain.

Konsernin johdon näkemyksen mukaan rahoitusvaroissa tai rahoituslähteissä ei ole merkittäviä maksuvalmiuskeskittymiä.

Alla oleva taulukko kuvaa rahoitusvelkojen ja johdannaisinstrumenttien maturiteettianalysia (luvat diskonttaamattomia). Johdannaisvelkojen ja -varojen pääomamaksut ja -tulot liittyvät valuuttatermiineihin ja koronmaksut koronvaihtosopimuksiin.

		Erääntyminen 31.12.2018			
1 000 EUR		< 1 vuotta	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä
Lainat	Lyhennykset	74 062	151 250	842	226 155
	Koronmaksut	2 286	7 050	92	9 428
Rahoitusleasingvelat	Lyhennykset	390	662		1 052
Johdannaisvelat ja -varat *)	Pääomamaksut	172 438			172 438
	Pääomatulot	-185 517			-185 517
	Koronmaksut	353	886		1 240
Muut velat	Lyhennykset	5 654	6 144		11 798
Ostovelat	Maksut	89 614			89 614
Siirtovelat	Maksut	48 990	230		49 220
Yhteensä	Maksut yhteensä	393 788	166 223	933	560 944
	Tulot yhteensä	-185 517	0	0	-185 517
	Nettomaksut	208 271	166 223	933	375 427

		Erääntyminen 31.12.2017			
1 000 EUR		< 1 vuotta	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	Lyhennykset	50 000			50 000
	Koronmaksut	2 182			2 182
Lainat	Lyhennykset	41 596	121 065	935	163 596
	Koronmaksut	2 009	7 416	114	9 539
Rahoitusleasingvelat	Lyhennykset	254	424		678
Johdannaisvelat ja -varat *)	Pääomamaksut	162 602			162 602
	Pääomatulot	-165 608			-165 608
	Koronmaksut	1 015	1 243		2 258
Muut velat	Lyhennykset	7 386	6 142		13 528
Ostovelat	Maksut	106 281			106 281
Siirtovelat	Maksut	45 049	440		45 489
Yhteensä	Maksut yhteensä	418 374	136 730	1 049	556 153
	Tulot yhteensä	-165 608	0	0	-165 608
	Nettomaksut	252 766	136 730	1 049	390 545

*) Kaikkien johdannaisvastapuolien kanssa on sopimus netotusoikeudesta. Taulukossa esitetyt luvut johdannaisveloista ja -varoista ovat bruttomääräisiä. Jos luvut netotettaisiin, johdannaisvaroja olisi 4,1 miljoonaa euroa (1,0 milj. euroa).

Luottoriski

Luottoriskiä hallitaan konsernitasolla hallituksen hyväksymän konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Rahoitukseen liittyvää luottoriskiä eli vastapuoliriskiä hallitaan siten, että valitaan vastapuoliksi vain vakavaraisia ja hyvän luottokelpoisuuden omaavia sopimusosapuolia. Konsernin likvidejä varoja sijoitetaan ainoastaan edellä mainitut kriteerit täyttäviin vastapuoliin. Näin menetellään myös solmittaessa rahoitus- ja johdannaissopimuksia. Johdannaisiin liittyvää luottoriskiä pienentää myös se, että korkojohdannaisiin liittyvät rahasuoritukset maksetaan netottaen. Atria on tehnyt johdannaisia vain niiden pankkien kanssa, jotka ovat Atrian päärahoittajia.

Konsernin operatiivisen liiketoiminnan luottoriski liittyy asiakkaisiimme, joista tärkeimmät ovat suuria vähittäiskaupan keskusliikkeitä. Osa konsernin myyntisaamisista liittyy alkutuotannon rehu- ja eläinvälytykseen, joihin liittyvä luottoriski on suurempi, mutta myös hajautunut laajemmin. Konsernin myyntisaamiset ovat myös hajautuneet usealle eri markkina-alueelle ja monien asiakkaiden kesken. Turvataksaan kotimaisen liharaaka-aineen saannin Suomessa, Atria on myöntänyt rahoitusta lihantuottajille. Korolliset lainasaamiset liittyvät pääasiassa näihin lainoihin.

Luottotappioriskiä hallitaan vakuuksilla, kuten luottovakuutuksilla ja pankkitakauksilla sekä ennakkolaskutuksella. Kullekin liiketoiminta-alueelle on laadittu erillinen markkina-alueen erityispiirteet huomioiva luottopolitiikka. Suurimpien asiakkuuksien ja asiakasryhmien osalta luottoriskiä tarkastellaan ja seurataan tapauskohtaisesti erikseen. Myyntisaamista tarkemmin liitetiedossa 19.

Hyödykeriski

Konserni altistuu hyödykeriskeille, joista merkittävimmät ovat liharaaka-aine ja sähkö. Liharaaka-aineen hintavaihtelut vaikuttavat lyhyellä tähtäyksellä kannattavuuteen, mutta kustannusten nousu pyritään siirtämään myyntihintoihin mahdollisimman nopeasti.

Sähkön hinnan vaihteluilta suojaudutaan sähkötermiinisopimuksilla konsernin sähkönhankintapolitiikan mukaisesti. Poliitikassa olevat suojaustasot ovat alla olevassa taulukossa:

Periodi	Suojaustaso minimi	Suojaustaso enintään
1–12 kk	70 %	100 %
13–24 kk	40 %	80 %
25–36 kk	0 %	50 %
37–48 kk	0 %	40 %
49–60 kk	0 %	30 %

Sähkösuojauksiin sovelletaan IFRS:n mukaista suojauslaskentaa. Suojauslaskennan ehdot täyttävien sähköjohdannaisten tehokkaan osuuden arvostuserot +5,0 miljoonaa euroa (+0,8 milj. euroa) kirjattiin oman pääoman suojausrahastoon.

Mikäli sähköjohdannaisten markkinahinta muuttuisi 31.12.2018 tasosta +/- 10 %, olisi vaikutus omaan pääomaan +/- 1,6 miljoonaa euroa (+/- 1,1 milj. euroa) olettamuksella, että kaikki suojaukset olisivat 100 prosenttisesti tehokkaita.

Pääomarakenteen hallinta

Konsernin tavoitteena pääomarakenteen hallinnassa on varmistaa normaalit toimintaedellytykset kaikissa olosuhteissa ja säilyttää pääomakustannusten kannalta optimaalinen pääomarakenne.

Konserni seuraa pääomarakenteensa kehitystä ensisijaisesti omavaraisuusastetunnusluvulla, jolle se on asettanut 40 %:n tavoitetason. Tällä omavaraisuusastetasolla yhtiö arvioi, että uuden pääoman saatavuus ja kokonaiskustannus ovat optimaalisella tasolla.

Omavaraisuusasteeseen vaikuttavat taseen loppusumma sekä oma pääoma. Yhtiö pystyy vaikuttamaan taseen loppusummaan ja sitä kautta pääomarakenteeseen käyttöpääoman hallinnalla, investointien määrällä sekä myymällä liiketoimintoja tai omaisuuseriä. Vastaavasti yhtiö voi vaikuttaa oman pääoman määrään osingonjaon ja osakeantien kautta.

Investointien ja divestointien arvioinnissa konserni käyttää referenssinä konsernin painotettua keskimääräistä pääomakustannusta (WACC). Konserni pyrkii tällä tavoin varmistamaan, että sen omaisuus tuottaa vähintään yhtä paljon kuin mitä sen pääoma keskimäärin maksaa.

Omavaraisuusaste (tavoite 40 %)

Toteutunut	31.12.2018	31.12.2017
	47,7 %	47,5 %

Rahoitusvarojen ja -velkojen arvot luokittain:

1 000 EUR

IFRS 9:n mukainen luokitus	Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon laajan tuloksen kautta	Johdannaiset suojaus-laskennassa	Tasearvo yhteensä
2018 Tase-erä					
Pitkäaikaiset varat					
Myyntisaamiset	2 725				2 725
Muut rahoitusvarat			1 198		1 198
Lainasaamiset	4 322				4 322
Muut saamiset *)	390				390
Johdannaissopimukset		47		2 293	2 340
Lyhytaikaiset varat					
Myyntisaamiset	77 935		2 529		80 464
Lainasaamiset	4 551				4 551
Muut saamiset *)	2 533				2 533
Siirtosaamiset *)	6 027				6 027
Johdannaissopimukset		787		3 434	4 221
Rahavarat	3 982				3 982
Rahoitusvarat yhteensä	102 465	834	3 727	5 727	112 753

Pitkäaikaiset velat					
Lainat	152 092				152 092
Rahoitusleasingvelat	662				662
Johdannaissopimukset				987	987
Siirtovelat **)	230				230
Lyhytaikaiset velat					
Lainat	73 632				73 632
Rahoitusleasingvelat	390				390
Ostovelat	89 614				89 614
Muut velat **)	4 362				4 362
Siirtovelat **)	49 369				49 369
Johdannaissopimukset		1 496		24	1 520
Rahoitusvelat yhteensä	370 351	1 496	0	1 011	372 858

*) Eivät sisällä arvonnalisä- tai tuloverosaamisia

***) Eivät sisällä arvonnalisä- tai tuloverovelkoja

Rahoitusvarojen ja -velkojen arvot luokittain:

1 000 EUR	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Suojauslaskennan alaiset johdannais-sopimukset	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Rahoitus-velat	Tasearvo yhteensä
IAS 39:n mukainen luokitus						
2017 Tase-erä						
Pitkäaikaiset varat						
Myyntisaamiset			3 178			3 178
Muut rahoitusvarat				1 196		1 196
Lainasaamiset			4 932			4 932
Muut saamiset *)			301			301
Johdannais-sopimukset	7	738				745
Lyhytaikaiset varat						
Myyntisaamiset			90 558			90 558
Lainasaamiset			3 542			3 542
Muut saamiset *)			3 994			3 994
Siirtosaamiset *)			6 572			6 572
Johdannais-sopimukset	1 779	413				2 192
Rahavarat			3 137			3 137
Rahoitusvarat yhteensä	1 786	1 151	116 214	1 196	0	120 347

Pitkäaikaiset velat						
Lainat				122 000		122 000
Rahoitusleasingvelat				424		424
Johdannais-sopimukset	53	1 431				1 484
Siirtovelat **)				440		440
Lyhytaikaiset velat						
Lainat				91 596		91 596
Rahoitusleasingvelat				254		254
Ostovelat				106 281		106 281
Muut velat **)				7 386		7 386
Siirtovelat **)				47 209		47 209
Johdannais-sopimukset	162	249				411
Rahoitusvelat yhteensä	215	1 680	0	0	375 590	377 485

*) Eivät sisällä arvonnäisä- tai tuloverosaamisia

**) Eivät sisällä arvonnäisä- tai tuloverovelkoja

Käyvän arvon hierarkia:

1 000 EUR	31.12.2018	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Tase-erä				
Pitkäaikaiset varat				
Käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat				
- Noteeraamattomat osakkeet	1 198			1 198
Johdannais-sopimukset	2 340		2 340	
Lyhytaikaiset varat				
Johdannais-sopimukset	4 221		4 221	
Yhteensä	7 759	0	6 561	1 198

Pitkäaikaiset velat				
Johdannais-sopimukset	987		987	
Lyhytaikaiset velat				
Johdannais-sopimukset	1 520		1 520	
Yhteensä	2 507	0	2 507	0

Tase-erä	31.12.2017	Taso 1	Taso 2	Taso 3
----------	------------	--------	--------	--------

Pitkäaikaiset varat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
- Noteeraamattomat osakkeet	1 196			1 196
Johdannais-sopimukset	745		745	
Lyhytaikaiset varat				
Johdannais-sopimukset	2 192		2 192	
Yhteensä	4 133	0	2 937	1 196

Pitkäaikaiset velat				
Joukkovelkakirjalainat	50 000		50 000	
Johdannais-sopimukset	1 484		1 484	
Lyhytaikaiset velat				
Johdannais-sopimukset	411		411	
Yhteensä	51 895	0	51 895	0

Taso 1: Täysin samanlaisille varoille ja veloille toimivilla markkinoilla noteeratut hinnat

Toimivilla markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusinstrumenttien käypä arvo perustuu tilinpäätöspäivän noteerattuihin markkinahintoihin. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos noteerattuja hintoja on helposti ja säännöllisesti saatavissa pörssistä, välittäjältä, toimialaryhmältä, hintatietopalvelusta tai valvontaviranomaiselta ja nämä hinnat edustavat todellisia ja säännöllisesti toteutuvia toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatapahtumia. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokursia.

Taso 2: Käyvät arvot on todettavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnasta johdettuna).

Rahoitusinstrumenteille, joilla ei käydä kauppaa toimivilla markkinoilla (esim. OTC-johdannaiselle), määritetään käypä arvo arvostusmenetelmien avulla. Näissä arvostusmenetelmissä käytetään mahdollisimman paljon todettavissa olevaa markkinatietoa, kun sitä on saatavilla, ja turvaututaan mahdollisimman vähän yrityskohtaisiin arvioihin. Jos kaikki instrumentin käyvän arvon määrittämiseen tarvittavat merkittävät syöttötiedot ovat todettavissa, instrumentti on tasolla 2.

Taso 3: Käyvät arvot eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin.

Jos yksi tai useampi merkittävä syöttötieto ei perustu todettavissa olevaan markkinatietoon, instrumentti luokitellaan tasolle 3. Rahoitusinstrumenttien arvostamisessa käytetään ulkopuolisten tahojen arvioita ja ja mikäli niitä ei ole saatavilla, käytetään yhtiön omia laskelmia/arvioita.

Tasolle 3 kuuluvien rahoitusinstrumenttien muutokset:

Noteeraamattomat osakkeet	2018	2017
Alkusaldo 1.1.	1 196	1 103
Lisäykset	6	100
Vähennykset	-4	-7
Loppusaldo 31.12.	1 198	1 196

Johdannaissopimukset:

Johdannaissopimusten käyvät arvot, 1 000 EUR	Johdannaiss- varat 31.12.2018	Johdannaiss- velat 31.12.2018	Netto käypä arvo 31.12.2018	Netto käypä arvo 31.12.2017
--	-------------------------------------	-------------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------

Valuuttatermiinit				
Suojauslaskennan alaiset kassavirtasuojaukset		21	-21	107
Muut suojaukset	686	1 496	-810	1 711

Koronvaihtosopimukset, maturiteetti yli vuoden

Suojauslaskennan alaiset kassavirtasuojaukset		966	-966	-1 326
---	--	-----	------	--------

Sähköjohdannaiset

Suojauslaskennan alaiset kassavirtasuojaukset	5 727	24	5 703	739
Muut suojaukset	148		148	-189
Yhteensä	6 561	2 507	4 054	1 042

Johdannaissopimusten nimellisarvot, 1 000 EUR

	31.12.2018	31.12.2017
--	------------	------------

Valuuttatermiinit

Suojauslaskennan alaiset kassavirtasuojaukset	3 514	4 396
Muut suojaukset	134 034	123 308

Koronvaihtosopimukset

Suojauslaskennan alaiset kassavirtasuojaukset	30 000	80 000
---	--------	--------

Sähköjohdannaiset

Suojauslaskennan alaiset kassavirtasuojaukset	13 559	9 986
Muut suojaukset	250	256
Yhteensä	181 358	217 947

28. MUUT VUOKRASOPIMUKSET, 1 000 EUR

2018 2017

Konserni vuokralle ottajana:

Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat

Yhden vuoden kuluessa	12 960	12 806
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	4 498	7 435
Yli viiden vuoden kuluttua	2 948	5 666
Yhteensä	20 406	25 907

Kuluksi kirjatut vuokrat

15 374 15 029

Vuokrasopimusten ehdot vaihtelevat ja konserniyhtiöt vuokraavat kiinteistöjä, koneita ja kalustoa.

29. VASTUUSITOUMUKSET, 1 000 EUR

2018 2017

Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä tai muita vakuuksia:

Lainat rahoituslaitoksilta	1 490	1 594
Eläkelainat	4 277	4 416
Yhteensä	5 767	6 010

Yleisvakuutena annetut kiinnitykset ja muut vakuudet

Kiinteistökiinnitykset	2 517	2 664
Yrityskiinnitykset	1 073	1 117
Yhteensä	3 590	3 781

Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset

Takaukset	86	248
-----------	----	-----

30. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT, 1 000 EUR

Atria -konsernin lähipiiriin kuuluvat hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet, toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen sekä konsernin muut johtoryhmän jäsenet, heidän läheiset perheenjäsenensä sekä heidän määräysvallassaan olevat yhtiöt. Lähipiiriin kuuluvat myös konsernin yhteis- ja osakkuusyhtiöt sekä omistajaosuuskunnat Itikka osuuskunta, Lihakunta ja Osuuskunta Pohjanmaan Liha ja näiden yhtiöiden tytäryhtiöt.

Konserniyhtiöt, konsernin yhteis- ja osakkuusyhtiöt tarkemmin liitetiedossa 33.

Lähipiiritapahtumina on esitetty sellaiset liiketoimet lähipiirin kanssa, jotka eivät eliminoidu konsernitilinpäätöksessä.

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketoimet sekä lähipiirisaamiset ja -velat	Yhteis- ja osakkuus-yritykset	Muu lähipiiri	Yhteensä
1.1. – 31.12.2018			
Tavaroiden myynnit	5 762	8 180	13 942
Palveluiden myynnit	15	152	167
Vuokratuotot	4 508	112	4 620
Tavaroiden ostot	16 800	11 562	28 362
Palveluiden ostot	53 055	111	53 166
Vuokrakulut	5 900	5 238	11 138

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketoimet sekä lähipiirisaamiset ja -velat	Yhteis- ja osakkuus-yritykset	Muu lähipiiri	Yhteensä
31.12.2018			
Myyntisaamiset	576	552	1 128
Muut saamiset	186		186
Korolliset velat		9 770	9 770
Ostovelat	4 629	227	4 856

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketoimet sekä lähipiirisaamiset ja -velat	Yhteis- ja osakkuus-yritykset	Muu lähipiiri	Yhteensä
1.1. – 31.12.2017			
Tavaroiden myynnit	3 085	7 344	10 429
Palveluiden myynnit	16	79	95
Vuokratuotot	4 415	123	4 538
Tavaroiden ostot	16 038	11 403	27 441
Palveluiden ostot	48 986	109	49 095
Vuokrakulut	5 553	5 068	10 621

31.12.2017			
Myyntisaamiset	395	215	610
Muut saamiset	145	145	290
Ostovelat	5 680	964	6 644

Lähipiirin kanssa toteutuneet tavaroiden ja palveluiden myynnit perustuvat konsernin voimassaoleviin hinnastoihin. Palveluiden ostoissa suurimman erän muodostavat Tuoretie Oy:lta ostettavat logistiikkapalvelut.

Konsernin johtoon kuuluvien avainhenkilöiden työsuhde-etuudet ja palkkiot (suoriteperusteisesti)	2018	2017
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	2 643	3 310
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet (ryhmäeläke-etuudet)	283	250
Yhteensä	2 926	3 560

Konsernin johtoon kuuluvat avainhenkilöt ovat hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä konsernin johtoryhmän muut jäsenet.

Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen eläkeikä on 63 vuotta.

Atria-konsernin johtoryhmän Suomen sosiaaliturvan piiriin kuuluville jäsenille on järjestetty johdon ryhmäeläke-etu. Ryhmäeläke-vakuutuksen eläkeikä on johtoryhmän jäsenillä 63 vuotta. Eläkejärjestely on maksuperusteinen ja vuosimaksu perustuu vakuutetun kuukausipalkkaan (rahapalkka ja luontaisedut).

Johdon kannustinjärjestelmät:

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä

Atria Oyj:n hallitus päätti avainhenkilöiden pitkäaikavälin kannustinjärjestelmästä vuosille 2018–2020. Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteena on kannustaa Atrian johtoa hankkimaan yhtiön osakkeita ja lisäämään päätöksillään ja toiminnallaan yhtiön pitkäaikaista arvonnousua.

Osake- ja rahapalkkioon perustuva järjestelmä on jaettu kolmeen vuoden mittaiseen ansaintajaksoon, ensimmäinen ansaintajakso alkoi 1.1.2018 ja päättyi 31.12.2018. Järjestelmän mahdollinen palkkio perustuu yhtiön osakekohtaiseen tulokseen EPS (70 %) ja orgaaniseen kasvuun (30 %). Palkkiot kaudelta 2018 maksetaan kolmena yhtä suurena osana vuosina 2019, 2020, 2021 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta henkilölle aiheutuvia veroja ja veroluontoisia maksuja. Mikäli henkilön työ- tai toimsuhde päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta. Osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuuluu enintään 40 henkilöä. Ansaintajaksolla 2018 maksettavien palkkioiden arvioitu kokonaismäärä on noin 0,2 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 tuloksesta maksettavien palkkioiden enimmäismäärä on arvoltaan 45 000 A-osaketta, jotka on arvostettu markkinahintaan, kun osakkeet luovutetaan vastaanottajille. Palkkioon lisätään rahaosuus, joilla katetaan verot ja veronluonteisten maksut vastaanottajille.

Päätynyt pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä

Vuosina 2015–2017 toteutetun ansaintajakson tuotto perustui konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS) ilman kertaluonteisia eriä. Järjestelmässä maksettavat rahapalkkiot olivat enintään 4,5 miljoonaa euroa koko jakson 2015–2017 aikana. Järjestelmä päättyi 31.12.2017 ja siihen kuului korkeintaan 45 henkilöä. Toimitusjohtaja, konsernin johtoryhmä ja liiketoiminta-alueiden johtoryhmät olivat järjestelmän piirissä Koko ansaintajaksolta vuosilta 2015–2017 palkkioita kertyi 2,1 miljoonaa euroa.

Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmä

Atria Oyj:n lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmästä maksettavan tulospalkkion enimmäismäärä on tehtävän tulosvaikutuksen ja vaatavuustason perusteella 25 % - 50 % vuosipalkasta. Tulospalkkiojärjestelmässä kriteereinä ovat konsernitason ja liiketoiminta-alueen liikevoitto- ja liikevaihtotavoitteet. Toimitusjohtajan ja muun konsernin johtoryhmän lisäksi Atria Oyj:n tulospalkkiojärjestelmässä on mukana yhteensä noin 40 henkilöä.

Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen palkat, palkkiot ja eläkemaksut	Palkat ja palkkiot	Lisäeläke-maksut	Yhteensä
Hallintoneuvoston jäsenet:			
Kaikkonen Jukka, puheenjohtaja	23		23
Anttikoski Juho, varapuheenjohtaja	13		13
Hallintoneuvoston muut jäsenet	67		67
Yhteensä	103	0	103

Hallituksen jäsenet:			
Paavola Seppo, puheenjohtaja	70		70
Rantsi Jyrki, varapuheenjohtaja	60		60
Ginmann-Tjeder Nella	29		29
Kaarto Esa, 26.4.2018 asti	17		17
Korhonen Pasi	35		35
Moisio Jukka	28		28
Paxal Kjell-Göran	43		43
Ritola Ahti, 26.4.2018 alkaen	36		36
Sivula Harri	29		29
Yhteensä	347	0	347

Toimitusjohtaja:			
Gröhn Juha	611	133	744

Toimitusjohtajan sijainen:			
Back Tomas, talousjohtaja	301	38	339

31. MYYDYT LIIKETOIMINNOT, 1 000 EUR

2017:

Nordic Fastfood AB:

Atria on myynyt 51 prosentin osuutensa tytäryhtiö Nordic Fastfood AB:sta 1.12.2017. Kauppahinta oli 4,0 miljoonaa euroa. Atria Skandinavia kirjasi kaupasta 1,4 miljoonan euron myyntivoiton, joka on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin.

32. KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Atria Suomi suunnittelee tuotantotoimintojensa tehostamista ja sopeuttamista Nurmon sikaleikkaamossa. Suunnitelluilla toimenpiteillä Atria pyrkii parantamaan liiketoiminnan kannattavuutta ja kilpailukykyä. Atria Suomi käynnisti suunnitelmaan liittyvät yhteistoimintaneuvottelut, jotka koskevat koko Nurmon sikaleikkaamon henkilöstöä. Neuvottelut henkilöstön kanssa koskien uudelleenjärjestelyjä aloitettiin 15.1.2019. Atrian arvion mukaan uudelleenjärjestelyillä saavutetaan noin 1,5 miljoonan euron vuotuiset säästöt, jotka toteutuisivat vuoden 2020 alusta lähtien. Tämä tarkoittaisi työn määrän vähentymistä noin 65 henkilötyövuoden verran. Työn määrän mahdollinen väheneminen pyritään toteuttamaan sisäisten järjestelyjen ja siirtojen kautta.

Atria Venäjä uudistaa vuoden 2019 alussa strategiaansa. Uudistetun strategian keskeisenä tavoitteena on liiketoimintojen nopea tervehdyttäminen Venäjällä, mikä tarkoittaa myynnin ja myyntikatteen lisäämistä sekä tuloskehityksen kääntämistä positiiviseksi. Osana strategiahanketta Atria tutkii myös mahdollisuuksia myydä Atria Venäjän liiketoimintojatoiminnot tai osa toiminnoista. Samalla selvitetään Atrian omistaman Sibylla-pikaruokaliiiketoiminnan hallinnollisen yhtiörakenteen uudelleenjärjestelyä ja strategista kehitystä.

33. KONSERNIYHTIÖT SEKÄ KONSERNIN YHTEIS- JA OSAKKUUSYHTIÖT

Atria-konsernin merkittävimmät tytäryhtiöt ovat elintarvikkeita valmistavat Atria Suomi Oy, Atria Sverige AB, Atria Danmark A/S, OOO Pit-Product ja Atria Eesti AS, eläinten hankinnasta ja välityksestä vastaava A-Tuottajat Oy sekä eläinten rehuja valmistava A-Rehu Oy.

Konserniyhtykset liiketoiminta-alueiden mukaisesti	Kotimaa	Omistus-osuus (%)	Osuus äänivallasta (%)
Atria Suomi:			
Ab Botnia-Food Oy *)	Suomi	100,0	100,0
A-Liha Jyväskylä Oy	Suomi	100,0	100,0
A-Lihatukkurin Oy *)	Suomi	100,0	100,0
A-Logistiikka Oy	Suomi	100,0	100,0
A-Pekoni Nurmo Oy	Suomi	100,0	100,0
A-Pihvi Kauhajoki Oy	Suomi	100,0	100,0
A-Pihvi Kuopio Oy	Suomi	100,0	100,0
A-Rehu Oy	Suomi	51,0	51,0
A-Sikateurastamo Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria Oyj	Suomi		
Atria Suomi Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria-Chick Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria-Lihavalmiste Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria-Meetvursti Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria-Tekniikka Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria-Tuoreliha Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria-Valmisruoka Oy	Suomi	100,0	100,0
A-Tuottajat Oy	Suomi	97,9	99,0
Best-In Oy	Suomi	100,0	100,0
Kauhajoen Teurastamokiinteistöt Oy	Suomi	100,0	100,0
Kaivon Liha Kaunismaa Oy	Suomi	70,0	70,0
Kiinteistö Oy Tievapolku 3	Suomi	100,0	100,0
Liha ja Säilyke Oy	Suomi	100,0	100,0
Mestari Forsman Oy *)	Suomi	100,0	100,0
Rokes Oy	Suomi	100,0	100,0
Sahalahden Broiler Oy	Suomi	100,0	100,0
Suomen Kalkkuna Oy	Suomi	100,0	100,0
Atria Ruotsi:			
Atria Concept SP Z.o.o	Puola	100,0	100,0
Atria Korea LLC	Korean tasavalta	100,0	100,0
Atria Sweden AB	Ruotsi	100,0	100,0
Atria Sverige AB	Ruotsi	100,0	100,0
Atria Norge AS	Norja	100,0	100,0
Atria Concept UK Ltd	Iso-Britannia	100,0	100,0
Atria Tanska & Viro:			
Atria Danmark A/S	Tanska	100,0	100,0
Atria Denmark Holding A/S	Tanska	100,0	100,0
Atria Eesti AS	Viro	100,0	100,0
Atria Farmid OÜ	Viro	100,0	100,0
OÜ Atria *)	Viro	100,0	100,0
Atria Venäjä:			
Atria-Invest Oy	Suomi	100,0	100,0
OOO Pit-Product	Venäjä	100,0	100,0

*) Lepäävä yhtiö

Kaikki tytäryhtykset sisältyvät konsernitilinpäätökseen. Määräysvallattomien omistajien osuus Atria-konsernin tilikauden tuloksesta ja kertyneistä voittovaroista ei ole olennainen.

Konsernin yhteis- ja osakkuusyhtykset	Kotimaa	Omistus-osuus (%)	Osuus äänivallasta (%)
Konsernin yhteisyhtykset:			
Honkajoki Oy *)	Suomi	50,0	50,0
Länsi-Kalkkuna Oy	Suomi	50,0	50,0
Konsernin osakkuusyhtykset:			
Domretor Oy	Suomi	24,9	24,9
Findest Protein Oy	Suomi	33,1	33,1
Finnpig Oy	Suomi	50,0	50,0
Foodwest Oy	Suomi	20,4	33,5
Kiinteistö Oy Itikanmäen Teollisuustalo	Suomi	13,2	13,2
Transbox Oy	Suomi	25,7	25,7
Tuoretie Oy	Suomi	33,3	33,3

*) Raportoitu merkittävänä yhteisyhtyksenä (liitetieto 15).

TUOSLASKELMA, 1 000 EUR

	Liite	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
LIKEVAIHTO	2.1	36 784	38 512
Liiketoiminnan muut tuotot	2.2	4 885	4 263
Henkilöstökulut	2.3	-3 462	-3 465
Poistot ja arvonalentumiset	2.4		
Suunnitelman mukaiset poistot		-20 403	-21 217
Liiketoiminnan muut kulut	2.5	-6 693	-6 346
LIKEVOITTO		11 111	11 748
Rahoitustuotot ja -kulut	2.6	-55 610	-3 394
VOITTO / TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖS-SIIRTOJA JA VEROJA		-44 499	8 354
Tilinpäätössiirrot	2.7	17 080	10 571
Tuloverot	2.8	-5 175	-3 776
TILIKAUDEN VOITTO / TAPPIO		-32 595	15 148

TASE, 1 000 EUR

Vastavaa	Liite	31.12.2018	31.12.2017
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	3.1		
Aineettomat oikeudet		19	23
Muut pitkävaikutteiset menot		8 324	6 153
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		8 343	6 176
Aineelliset hyödykkeet	3.1	217 484	223 022
Sijoitukset	3.2		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		272 967	317 556
Osuudet ornistus-yhteisyrityksissä		3 436	3 331
Muut osakkeet ja osuudet		1 061	1 065
Sijoitukset yhteensä		277 464	321 952
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		503 292	551 151
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Pitkäaikaiset saamiset	3.3	148 367	151 424
Lyhytaikaiset saamiset	3.3	166 354	130 214
Rahat ja pankkisaamiset		3 143	134
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		317 864	281 772
Vastavaa yhteensä		821 156	832 923
Vastattavaa			
OMA PÄÄOMA	3.4		
Osakepääoma		48 055	48 055
Omat osakkeet		-1 277	-1 277
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		248 730	248 730
Edellisten tilikausien voitto		61 064	59 993
Tilikauden voitto / tappio		-32 595	15 148
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		323 976	370 649
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	3.5		
Poistoero		80 382	80 341
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma	3.6	150 762	119 697
Lyhytaikainen vieras pääoma	3.7	266 036	262 236
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		416 798	381 933
Vastattavaa yhteensä		821 156	832 923

RAHOITUSLASKELMA, 1 000 EUR

	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
LIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Myynnistä saadut maksut	37 446	38 352
Muista tuotoista saadut maksut	4 885	4 263
Maksut liiketoiminnan kuluista	-11 319	-9 313
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	31 013	33 303
Saadut osingot	622	304
Saadut korko- ja rahoitustuotot	16 373	7 788
Maksetut korko- ja rahoituskulut	-16 516	-14 558
Maksetut verot	-4 702	-4 796
Liiketoiminnan rahavirta	26 790	22 040
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-17 033	-19 551
Investoinnit muihin sijoituksiin	-9 512	1 057
Konsernisaamisten muutos	-26 289	-565
Lainasaamisten muutos	0	2 495
Investointien rahavirta	-52 833	-16 564
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	35 000	0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-50 300	0
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	28 124	-1 005
Konsernivelkojen muutos	22 257	-187
Saatu tai annettu konserniavustus, joka on maksettu	8 050	5 280
Osinkojen maksut	-14 078	-12 952
Rahoituksen rahavirta	29 053	-8 864
LIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	26 790	22 040
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-52 833	-16 564
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	29 053	-8 864
YHTEENSÄ	3 010	-3 389
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 1.1.	-134	-3 522
Rahavarat 31.12.	3 143	134
Muutos	3 010	-3 389

1. TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET**Yleiset tilinpäätöksen laatimisperiaatteet**

Atria Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti (FAS).

Konsernia koskevat tiedot

Atria Oyj on Atria Oyj -konsernin emoyhtiö, kotipaikka Kuopio. Atria Oyj -konsernitiilinpäätöksen jäljennökset ovat saatavissa emoyhtiön pääkonttorista Itäkanmäenkatu 3, Seinäjoki, postiosoite PL 900, 60060 ATRIA.

Arvostusperiaatteet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen välittömään hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja arvonalennuskirjauksilla. Poistot tehdään tasapois- toina käytössäoloajalta. Aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut avustukset on kirjattu hankintamenoa vähennykseksi. Saadut avustukset eivät ole olennaisia.

Poistoajat:		
Rakennukset	Seinäjoki	40 vuotta
	muut paikkakunnat	25 vuotta
Koneet ja kalusto	Seinäjoki	10 vuotta
	muut paikkakunnat	7 vuotta
Ohjelmistot		5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset		10 vuotta

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset erät on muutettu Suomen rahaksi tilinpäätöspäivän Euroopan Keskuspankin noteeraamaan kurssiin. Realisoituneiden valuuttamääräisten lainojen kurssierot on esitetty rahoituserissä.

Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvälineet arvostetaan pääsääntöisesti kirjanpitolain 5 luvun 2 §:n mukaisesti. Saamiset nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuuteen kuuluvat arvopaperit ja muut sellaiset rahoitusvarat hankintamenoa suu- ruisina tai, jos niiden todennäköinen käypä markkinahinta tilinpäätöspäivänä on sitä alempi, tämän määräisinä. Velat nimel- lisarvoon tai jos velka on indeksiin taikka muuhun vertailupe- rusteeseen sidottu, muuttuneen vertailuperusteen mukaiseen nimellisarvoa korkeampaan arvoon.

Johdannaissopimukset

Rahoitusvälineistä johdannaiset arvostetaan kirjanpitolain 5.2a §:n sallimaa vaihtoehtoista menettelyä noudattaen käypään arvoon. Emoyhtiö ei sovelta suojauslaskentaa, joskin johdan- naiset on käsitelty kirjanpidossa suojaavina. Yhtiö solmii joh- dannaissopimuksia pääasiassa suojautuakseen korkotason- ja valuuttakurssien vaihteluilta. Käytetyt johdannaiset ovat valuut- tatermiinejä ja koronvaihtosopimuksia. Yhtiö kirjaa johdannaiset taseeseen käypään arvoon, kun johdannaissopimus solmitaan (muut rahoitusvarat ja velat). Koronvaihtosopimukset on käsitelty em. periaatteella tilikaudesta 2018 lähtien. Johdannaiset arvoste- taan tilinpäätöspäivänä käypää arvoon ja arvostuserosta syntyvät voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin- ja kuluihin.

2. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT, 1 000 EUR

	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
2.1. LIIKEVAIHTO	36 784	38 512
Yhtiön vuokratuotot esitetään liikevaihtona, koska se vastaa yhtiön toiminnan nykyistä luonnetta.		
2.2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT		
Palveluveloitukset konserniyhtiöiltä	4 854	4 101
Muut	32	163
Yhteensä	4 885	4 263

2.3. HENKILÖSTÖKULUT

Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin		
Toimihenkilöt Suomessa	17	16

Henkilöstökulut		
Palkat:		
Toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen ja hallituksen jäsenet	1 355	1 184
Hallintoneuvoston jäsenet	75	92
Muut palkat	1 265	1 483
Yhteensä	2 696	2 760
Eläkekulut	671	624
Muut henkilösivukulut	95	81
Yhteensä	766	705

Henkilöstökulut yhteensä	3 462	3 465
--------------------------	-------	-------

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan eläkesitoumukset: Yhtiön lakisääteiset eläkkeet ovat maksuperusteisia ja ne on hoidettu vakuutusyhtiössä (kts. konsernin liitetieto 30).

2.4. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	20 403	21 217
---	--------	--------

Tase-eräkohtainen poistoerittely sisältyy kohtaan 3.1.

2.5. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Liiketoiminnan muut kulut	6 693	6 346
Sisältää hallinto-, markkinointi-, energia-, siivous-, käyttö- ja muita kuluja sekä tilintarkastajien palkkiot.		

Tilintarkastajan palkkiot / PricewaterhouseCoopers Oy Tilintarkastuspalkkiot	179	179
Muut palkkiot	6	0
Yhteensä	185	179

2.6. RAHOITUSTUOTOT JA KULUT

Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Muilta	622	304
Yhteensä	622	304

Muut korko- ja rahoitustuotot Saman konsernin yrityksiltä	3 143	3 179
Muilta	11 640	6 108
Yhteensä	14 783	9 287

Korkokulut ja muut rahoituskulut Saman konsernin yrityksille	152	266
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista *)	54 000	0
Muille	16 864	12 718
Yhteensä	71 016	12 984

Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-55 610	-3 394
----------------------------------	---------	--------

Erään korko- ja muut rahoituskulut sisältyy kurssivoittoa/tappioita (netto)	-7	-6
---	----	----

*) Yhtiö on KPL 5:13 §:n mukaisesti alentanut venäläisiin tytäryhtiöihin sijoittavan Atria Invest Oy:n osakkeiden arvoa Atria Oyj:n taseessa. Arvonalennus johtuu Venäjän liiketoiminnan tuloksentelekkyyden odotettua huonommasta kehityksestä. Arvonalennuksella ei ole vaikutusta Atria -konsernin tilinpäätökseen. Atrian konsernitiilinpäätöksessä Venäjän liiketoiminnan arvoa kirjattiin alas vuonna 2013.

2.7. TILINPÄÄTÖSSIIRROT

Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	-40	2 521
Saadut konserniavustukset	17 120	8 050
Yhteensä	17 080	10 571

2.8. TULOVEROT

Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	5 175	3 776
-------------------------------------	-------	-------

3 . TASEEN LIITETIEDOT, 1 000 EUR

	31.12.2018	31.12.2017
--	------------	------------

3.1. AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET

Aineettomat hyödykkeet:

Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	1 483	1 483
Lisäykset	0	0
Vähennykset	0	0
Hankintameno 31.12.	1 483	1 483
Kertyneet poistot 1.1.	-1 460	-1 455
Vähennysten poistot	0	0
Tilikauden poisto	-4	-4
Kertyneet poistot 31.12.	-1 464	-1 460
Kirjanpitoarvo 31.12.	19	23

Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno 1.1.	29 367	26 817
Lisäykset	4 455	2 550
Vähennykset	0	0
Hankintameno 31.12.	33 822	29 367
Kertyneet poistot 1.1.	-23 214	-21 146
Vähennysten poistot	0	0
Tilikauden poisto	-2 284	-2 068
Kertyneet poistot 31.12.	-25 498	-23 214
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 324	6 153

Aineettomat hyödykkeet yhteensä	8 343	6 176
---------------------------------	-------	-------

Aineelliset hyödykkeet:

Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	1 197	1 197
Lisäykset	0	0
Vähennykset	0	0
Hankintameno 31.12.	1 197	1 197

Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	319 291	299 335
Lisäykset	1 852	19 956
Vähennykset	0	0
Hankintameno 31.12.	321 144	319 291
Kertyneet poistot 1.1.	-169 524	-162 990
Vähennysten poistot	0	0
Tilikauden poisto	-6 629	-6 534
Kertyneet poistot 31.12.	-176 153	-169 524
Kirjanpitoarvo 31.12.	144 991	149 767

Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	357 945	327 946
Lisäykset	13 611	30 003
Vähennykset	-29	-4
Hankintameno 31.12.	371 528	357 945

	31.12.2018	31.12.2017
Kertyneet poistot 1.1.	-295 101	-282 666
Vähennysten poistot	0	0
Tilikauden poisto	-11 306	-12 436
Kertyneet poistot 31.12.	-306 407	-295 101
Kirjanpitoarvo 31.12.	65 121	62 844
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	2 913	2 822
Lisäykset	841	91
Vähennykset	0	0
Hankintameno 31.12.	3 754	2 913
Kertyneet poistot 1.1.	-1 929	-1 754
Vähennysten poistot	0	0
Tilikauden poisto	-180	-175
Kertyneet poistot 31.12.	-2 110	-1 929
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 645	984

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	8 231	41 276
Muutokset +/-	-3 699	-33 046
Hankintameno 31.12.	4 531	8 231

Aineelliset hyödykkeet yhteensä	217 484	223 022
---------------------------------	---------	---------

Koneiden ja laitteiden poistamaton hankintameno	65 121	62 844
Muun kuin tuotannon koneiden ja laitteiden osuus ei ole olen-nainen erä.		
Loppuun poistettujen ja romutettujen hankintahinnat on ilmoitettu vähennyksenä.		

3.2. SIJOITUKSET

	Emo-yhtiön omistus-osuus-% 2018	Emo-yhtiön omistus-% 2017
Konserniyritykset:		
Ab Botnia-Food Oy, Seinäjoki	100	100
Atria Concept UK Ltd	100	
Atria Eesti AS, Valga, Viro	100	100
Atria Korea LLC	100	
Atria Sweden AB, Sköllersta, Ruotsi	100	100
Atria Suomi Oy, Kuopio	100	100
Atria-Invest Oy, Seinäjoki	100	100
A-Tuottajat Oy, Seinäjoki	97,9	97,9
Best-In Oy, Kuopio	100	100
Kauhajoen Teurastamokiinteistöt Oy, Kauhajoki	100	100
Kiinteistö Oy Tievapolku 3, Helsinki	100	100
Liha ja Säilyke Oy, Forssa	63,2	63,2
Mestari Forsman Oy, Seinäjoki	100	100
OÜ Atria, Tallinna, Viro	100	100
Rokes Oy, Forssa	100	100
Suomen Kalkkuna Oy, Seinäjoki	100	100

	31.12.2018	31.12.2017
Yhteis- ja osakkuusyrietykset:		
Foodwest Oy, Seinäjoki	20,4	33,5
Honkajoki Oy, Honkajoki	50,0	50,0
Kiinteistö Oy Itikanmäen Teollisuustalo, Seinäjoki	13,2	13,2
Lihateollisuuden Tutkimuskeskus LTK osuuskunta, Hämeenlinna	0,0	50,0
Länsi-Kalkkuna Oy, Säkylä	50,0	50,0
Transbox Oy, Helsinki	18,6	18,6
Tuoretie Oy, Seinäjoki	33,3	33,3

3.3. SAAMISET

Pitkäaikaiset saamiset:

Lainasaamiset	155	155
---------------	-----	-----

Saamiset samaan konserniin kuuluville yrityksiltä:		
Lainasaamiset	148 212	151 269

Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	148 367	151 424
---------------------------------	---------	---------

Lyhytaikaiset saamiset:

Myyntisaamiset	3	10
Muut saamiset	19	-4
Siirtosaamiset	154	1 782

Saamiset samaan konserniin kuuluville yrityksiltä:		
Myyntisaamiset	1 168	1 823
Muut saamiset	147 056	117 711
Siirtosaamiset	17 953	8 892

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	166 354	130 214
---------------------------------	---------	---------

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät:

- konserniavustus	17 120	8 050
- korkojaksotus	834	843
- termiinin arvostus	31	1 634
- muut	123	147
Yhteensä	18 107	10 674

3.4. OMA PÄÄOMA	31.12.2018	31.12.2017
Osakepääoma 1.1.	48 055	48 055
Osakepääoma 31.12.	48 055	48 055

Sidottu oma pääoma yhteensä	48 055	48 055
-----------------------------	--------	--------

Omat osakkeet 1.1.	-1 277	-1 277
Omat osakkeet 31.12.	-1 277	-1 277

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	248 730	248 730
---	---------	---------

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	248 730	248 730
---	---------	---------

Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	75 142	72 945
Osingonjako	-14 078	-12 952
Voittovarot 31.12.	61 064	59 993
Tilikauden voitto / tappio	-32 595	15 148
Voittovarot 31.12.	28 469	75 142

Vapaa oma pääoma yhteensä	275 921	322 594
---------------------------	---------	---------

Oma pääoma yhteensä	323 976	370 649
---------------------	---------	---------

Tilikauden lopussa 31.12.2018 yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden määrä oli 111 312 kpl, mikä vastaa 0,394 % osakkeista ja 0,1 % osakkeiden tuomasta äänivallasta. Tilikauden aikana ei ole tapahtunut muutoksia omien osakkeiden määrässä.

Laskelma jakokelpoisista varoista:	31.12.2018	31.12.2017
------------------------------------	------------	------------

Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	248 730	248 730
Voitto edellisiltä tilikausilta	61 064	59 993
Tilikauden voitto / tappio	-32 595	15 148
Omat osakkeet	-1 277	-1 277
Yhteensä	275 921	322 594

Osakepääoma jakautuu osakelajeittain seuraavasti:

	2018		2017	
	kpl	euro	kpl	euro
A-sarja (1 ääni/osake)	19 063 747	32 408	19 063 747	32 408
KII-sarja (10 ääntä/osake)	9 203 981	15 647	9 203 981	15 647
Yhteensä	28 267 728	48 055	28 267 728	48 055

3.5. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	31.12.2018	31.12.2017
Poistoero	80 382	80 341

3.6. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Lainat rahoituslaitoksilta	135 000	110 000
Eläkelainat	6 000	8 000
Siirtovelat	62	147
Yhteensä	141 062	118 147

Velat saman konsernin yrityksille:		
Muut pitkäaikaiset velat	0	1 550

Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	141 062	119 697
--------------------------------------	---------	---------

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua:		
Lainat rahoituslaitoksilta	0	40 000
Eläkelainat	0	0
Yhteensä	0	40 000

3.7. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Lainat rahoituslaitoksilta	65 142	84 505
Eläkelainat	2 000	2 513
Ostovelat	2 285	2 951
Muut velat	1 130	933
Siirtovelat	4 866	4 518

Velat saman konsernin yrityksille:		
Muut pitkäaikaiset velat	1 550	2 788
Ostovelat	537	527
Muut velat	188 515	163 470
Siirtovelat	11	32

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	266 036	262 236
--------------------------------------	---------	---------

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät:		
- palkka- ja sosiaalikulujaksotukset	716	832
- korkojaksotukset	382	2 171
- termiinien arvostus	2 288	0
- verojaksotus	1 444	971
- muut	47	577
Yhteensä	4 877	4 550

4. MUUT LIITETIEDOT, 1 000 EUR

31.12.2018 31.12.2017

**4.1. ANNETUT VAKUUDET, VASTUUSITOUMUKSET
JA MUUT VASTUUT**

Taseeseen sisällyttämättömät vastuusitoumukset ja vastuut

Takaukset	31.12.2018	31.12.2017
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta	44 618	54 878
Yhteensä	44 618	54 878

Muut vuokrasopimukset

Muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat	31.12.2018	31.12.2017
Yhden vuoden kuluessa	661	650
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	831	1 191
Yli viiden vuoden kuluttua	2 531	2 662
Yhteensä	4 023	4 502

4.2. ALV-VASTUUT

Yhtiö on tehnyt arvonlisäverolain tarkoittamia kiinteistöinvestointeja, joiden jäljellä oleva tarkistusvastuu tarkistuskausittain 31.12.2018. Yhtiö on velvollinen tarkistamaan kiinteistöinvestointien arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistöjen verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana.

Investoinnin valmistumisvuosi	Jäljellä oleva tarkistusvastuun määrä	31.12.2018	31.12.2017
2008	0	138	
2009	36	72	
2010	355	532	
2011	272	363	
2012	347	434	
2013	463	556	
2014	1 257	1 466	
2015	1 327	1 517	
2016	895	1 007	
2017	486		
Yhteensä	5 438	6 083	

4.3. KORONVAIHTOSOPIMUKSET

Suojattava kohde:
Laina 30 miljoonaa euroa, 17.6.2015–23.6.2022, korko 6 kk:n euribor

Suojaava johdannainen:
Koronvaihtosopimus nimellismäärältään 30 miljoonaa euroa, 23.6.2016–23.6.2022; yhtiö saa 6 kk:n euribor-korkoa ja maksaa kiinteää korkoa; sopimuksen käypä arvo tilinpäätöshetkellä on -966 000 euroa.

Koronvaihtosopimuksen kassavirrat kirjataan tulosvaikutteisesti samoilla periodeilla kuin suojatun lainan korkovirrat tilinpäätöshetkestä 23.6.2022 asti.

4.4. JOHDANNAISSOPIKSET

Johdannais-sopimusten käyvät arvot	Johdannaisvarat 31.12.2018	Johdannaisvelat 31.12.2018	Netto käypä arvo 31.12.2018	Netto käypä arvo 31.12.2017
------------------------------------	----------------------------	----------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Valuuttatermiinit (maturieetti alle vuosi)	31	-1 323	-1 292	1 634
--	----	--------	--------	-------

Koronvaihtosopimukset		-966	-966	
-----------------------	--	------	------	--

Yhteensä	31	-2 288	-2 258	1 634
-----------------	-----------	---------------	---------------	--------------

Johdannais-sopimusten nimellisarvot:	31.12.2018	31.12.2017
--------------------------------------	------------	------------

Valuuttatermiinit	123 720	115 391
-------------------	---------	---------

Koronvaihtosopimukset	30 000	
-----------------------	--------	--

Yhteensä	123 750	115 391
-----------------	----------------	----------------

Johdannaisten käyvän arvon määrittämiseen käytetyt perusteet ovat yhteneväiset konsernin periaatteiden kanssa. Yksityiskohtaiset tiedot johdannaisista (ml. riskienhallinta ja hierarkiatasot) on esitetty konsernin liitetiedossa numero 27.

Käyvän arvon hierarkia:

Tase-erä	31.12.2018	Taso 1	Taso 2	Taso 3
----------	------------	--------	--------	--------

Lyhytaikaiset varat				
Johdannais-sopimukset	31		31	

Lyhytaikaiset velat				
Johdannais-sopimukset	-1 323		-1 323	
Johdannais-sopimukset	-966		-966	

Tase-erä	31.12.2017	Taso 1	Taso 2	Taso 3
----------	------------	--------	--------	--------

Lyhytaikaiset varat				
Johdannais-sopimukset	-1 634		-1 634	

Taso 1: Syöttötiedot täysin samanlaisille varoille ja veloille, toimivilla markkinoilla noteerattuja hintoja

Taso 2: Muut kuin tasolle 1, kuuluvia noteerattuja hintoja, jotka ovat havainnoitavissa varoille ja veloille joko suoraan tai epäsuorasti.

Taso 3: Varat ja velat, joita koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin.

Tilinpäätöspäivänä 31.12.2018 yhtiöllä oli johdannaisten lisäksi muita rahoitusvaroja 1,1 miljoonaa euroa (1,1 milj. euroa), jotka koostuvat noteeraamattomista osakkeista. Nämä kuuluvat tasolle kolme.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Seinäjoella 19. päivänä maaliskuuta 2019

Seppo Paavola
puheenjohtaja

Nella Ginman-Tjeder

Pasi Korhonen

Jukka Moisio

Kjell-Göran Paxal

Jyrki Rantsi

Ahti Ritola

Harri Sivula

Juha Gröhn
toimitusjohtaja**Tilinpäätösmerkintä**

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Seinäjoella 19. päivänä maaliskuuta 2019

PricewaterhouseCoopers Oy
TilintarkastusyhteisöSamuli Perälä
KHT

Tilintarkastuskertomus Atria Oyj:n yhtiökokoukselle

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntonamme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Atria Oyj:n (y-tunnus 0841066-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2018. Tilinpäätös sisältää:

- konsernitaseen, konsernituloslaskelman, laajan konsernituloslaskelman, laskelman konsernin oman pääoman muutoksista, konsernin rahavirtalaskelman ja konsernitilinpäätöksen liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista
- emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja tilinpäätöksen liitetiedot.

LAUSUNNON PERUSTELUT

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1-kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 4.

TARKASTUKSEN YLEINEN LÄHESTYMISTAPA

Yhteenveto

- Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus on € 2 600 000.
- Tarkastuksen laajuus: Tarkastuksen kohteena on ollut emoyhtiö sekä sen tytäryhtiöitä Suomessa, Ruotsissa, Venäjällä, Virossa ja Tanskassa.

Tilintarkastuksen kannalta keskeisinä seikkoina on huomioitu:

- Tuloutus – myynnin kohdistuminen oikealle kaudelle
- Liikearvon ja tuotemerkkien arvostus
- Vaihto-omaisuuden arvostus
- Tytäryhtiöosakkeiden ja lainasaatavien arvostus (koskee vain emoyhtiötä)

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatusen konsernitilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätöksen kokonaisuutena.

Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus	€ 2 600 000 (edellinen vuosi € 2 600 000)
Olennaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohde	Olennaisuus on määritelty huomioiden konsernin tulos ennen veroja, liikevaihto ja bruttokate tietyin painoarvoin.
Perustelut vertailukohteen valinnalle	Valitsimme olennaisuuden määrittämisen pääasialliseksi vertailukohteeksi tuloksen ennen veroja, koska käsityksemme mukaan tilinpäätöksen lukijat käyttävät yleisesti sitä arvioidessaan konsernin suoriutumista. Lisäksi olemme käyttäneet olennaisuuden määrittämisessä vertailukohteena liikevaihtoa ja bruttokatetta, joiden katsomme niin ikään olevan olennaisia tilinpäätöksen lukijoille konsernin suoriutumista arvioitaessa.

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksen laajuutta määrittäessä olemme ottaneet huomioon Atria-konsernin rakenteen, toimialan sekä taloudelliseen raportointiin liittyvät prosessit ja kontrollit.

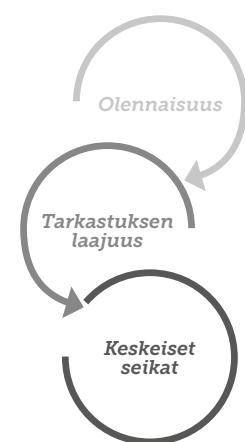
Atria-konsernilla oli tilikaudella neljä raportoitavaa segmenttiä: Atria Suomi, Atria Ruotsi, Atria Venäjä ja Atria Tanska ja Viro. Tarkastuksemme on kohdistunut kaikkiin neljään raportoitavaan segmenttiin. Konsernin tarkastuksen kohteena on ollut emoyhtiö sekä sen tytäryhtiöitä Suomessa, Ruotsissa, Venäjällä, Virossa ja Tanskassa.

Olemme määritelleet ennalta, minkä tyyppistä tilintarkastustyötä kohdistetaan konsernin kunkin osan taloudelliseen informaatioon. Silloin, kun konsernin osan tilintarkastaja on suorittanut työn, olemme ohjeistaneet konsernin osan tilintarkastajaa tarkastusohjeilla, jotka ovat sisältäneet mm. riskiarviomme, olennaisuuden, tilintarkastuksen lähestymistavan sekä keskitetysti suoritettavat tarkastustoimenpiteet.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa
<p>Tuloutus – myynnin kohdistuminen oikealle kaudelle</p> <p><i>Viitaten konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin sekä liitetietoihin 1 ja 2</i></p> <p>Myyntin tuloutuksessa Atria on tunnistanut kaksi asiakasryhmää: kuluttajatuote- ja alkutuotantoasiakkaat. Myyntituotot kirjataan asiakassopimusten perusteella. Sopimuksissa yksilöidään suoritevelvoitteet ja niillä on yksilöitävissä olevat hinnat.</p> <p>Myyntin kohdistumista oikealle kaudelle on käsitelty konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeisenä seikkana, koska liikevaihto on olennainen erä tilinpäätöksessä.</p>	<p>Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hankimme käsityksen konsernin tuloutusta koskevista prosesseista ja kontroleista sekä arvioimme konsernin liikevaihdon tulouttamisen laskentaperiaatteiden asianmukaisuutta suhteessa soveltuviin tilinpäätösstandardeihin • tarkastimme myynnin kohdistumista oikealle kaudelle vertaamalla otoksella yksittäisiä myyntitapahtumia toimitusasiakirjoihin sekä tarkastamalla tilinpäätöspäivän jälkeen kirjattuja olennaisia hyvitysaskuja • tarkastimme otoksen myynnin alennuksiin ja hyvityksiin liittyviä jaksotuksia • tarkastimme otoksen muita liikevaihdon kirjanpitolventejä hyödyntäen data-analyysien tuloksia.
<p>Liikearvon ja tuotemerkkien arvostus</p> <p><i>Viitaten konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin sekä liitetietoon 14</i></p> <p>Konsernissa testataan vähintään vuosittain liikearvo ja ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, mahdollisen arvonalentumisen varalta. Atria konsernin taseessa 31.12.2018 on liikearvoa 163 miljoonaa euroa ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomiksi luokiteltuja tavaramerkkejä 56 miljoonaa euroa.</p> <p>Liikearvon ja muiden aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistestaukseen liittyy merkittävää johdon harkintaa. Näiden hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen perustuu arvioihin kerrytettävissä olevien rahamäärien nykyarvosta. Olennaisia oletettavia näissä arvioissa ovat mm. liikevaihdon kasvu, kannattavuustasot sekä diskonttokorot.</p> <p>Liikearvon ja tuotemerkkien arvostusta on käsitelty konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeisenä seikkana, koska liikearvo on olennainen tase-erä ja koska arvonalentumistestaukseen liittyy merkittävää johdon harkintaa.</p>	<p>Vuotuisen arvonalennustestaukseen kohdistetut tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • keskustelimme johdon kanssa arvonalennustestauksessa käytetyistä laskentaperiaatteista ja merkittävistä oletamista • vertasimme mahdollisuuksien mukaan keskeisimpiä diskonttauskoron muuttujia sekä pitkän aikavälin liikevaihdon kasvuvauhtia yleisesti markkinoilta saatavaan informaatioon • täsmäytimme rahavirtaennusteet hallituksen hyväksymään strategia-aineistoon • tarkastimme rahavirtaennusteissa käytettyjen keskeisten oletusten ja muuttujien asianmukaisuutta sekä laskentaperiaatteiden johdonmukaisuutta suhteessa aikaisempiin tilikausiin • arvioimme aikaisempien vuosien ennusteiden luotettavuutta muun muassa liikevaihdon kasvun ja liikevoittomarginaalin osalta vertaamalla näitä tilikauden toteumiin • testasimme laskelmien matemaattista oikeellisuutta • laadimme herkkyyssanalyysijä keskeisten muuttujien osalta mm. testataksemme liitetiedossa 14 annettuja tietoja laskelmien herkkyydestä.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa
<p>Vaihto-omaisuuden arvostus</p> <p><i>Viitaten konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin sekä liitetietoon 18</i></p> <p>Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoa tai sitä alhaisempaan todennäköiseen nettorealisointiarvoon. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleismenoista normaalilla toiminta-asteella. Nettorealisointiarvoa kuvastaa tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut myynnistä johtuvat menot.</p> <p>Vaihto-omaisuuden arvostusta on käsitelty konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeisenä seikkana, koska vaihto-omaisuus on olennainen tase-erä ja sen arvostamiseen liittyy arvionvaraisuutta.</p>	<p>Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hankimme käsityksen vaihto-omaisuuden ja ostojen keskeisistä kontroleista • tarkastimme vaihto-omaisuuden arvostamiseen liittyvien laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta • tarkastimme otoksen vaihto-omaisuuden nimikekohtaisia hintamuutoksia • tarkastimme varaston arvon arvioinnissa käytettyjen keskeisten oletusten asianmukaisuutta sekä käytettyjen laskelmien matemaattista oikeellisuutta.
Emoyhtiön tilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa
<p>Tytäryhtiöosakkeiden ja lainasaatavien arvostus</p> <p><i>Viitaten emoyhtiön tilinpäätöksen liitetietoihin 3.2 ja 3.3</i></p> <p>Tytäryhtiöosakkeiden arvo Atria Oyj:n tilinpäätöksessä 31.12.2018 oli 278 miljoonaa euroa ja lainasaamisten arvo samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä 148 miljoonaa euroa. Yhtiön johto arvioi tytäryhtiöosakkeiden ja lainasaatavien arvostusta kirjanpitolain mukaisesti. Nämä arviot sisältävät merkittävää johdon harkintaa liittyen esimerkiksi tytäryhtiöiden tulevaan tulontuotokykyyn.</p> <p>Tytäryhtiöosakkeiden ja lainasaatavien arvostusta on käsitelty emoyhtiön tilintarkastuksen kannalta keskeisenä seikkana, koska nämä muodostavat olennaisen tase-erän ja niiden arvostukseen liittyy merkittävää johdon harkintaa.</p>	<p>Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioimme Atria Oyj:n tytäryhtiöosakkeiden tasearvoa perustuen tytäryhtiöiden pääomiin sekä johdon arvioihin näiden yhtiöiden tulevasta tulontuotokyvystä • keskustelimme yhtiön johdon kanssa niistä olennaisimmista oletamista, joihin tytäryhtiöosakkeiden tasearvostus perustuu ja arvioimme arvostuslaskelmien oletettavia • arvioimme aikaisempien vuosien ennusteiden luotettavuutta vertaamalla näitä tilikauden toteumiin.

Konsernitilinpäätöksen tai emoyhtiön tilinpäätöksen osalta emme ole tunnistaneet EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisuuden riskejä.

TILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VELVOLLISUUDET

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUKSESSA

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyysriskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan osuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai osuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomukseemme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

TILINTARKASTUSTOIMEKSIANTOA KOSKEVAT TIEDOT

PricewaterhouseCoopers Oy tai sitä ennen sen palveluksessa olleet tilintarkastajat ovat toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 10.5.1999 alkaen.

MUU INFORMAATIO

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa..

Seinäjoella 19.3.2019
PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Samuli Perälä
KHT